

Dovolj otrok za novo šolo?

Po sledi delegatskega vprašanja. Stran 5.

Zanos velja le, če je na trdnih temeljih

Med Šporinovimi v Prekopi pri Vranskem. Stran 9.

Bo tretjič drugače?

Gospodarska reforma ne sega povsod do dna. Stran 2.

KOMENTIRAMO

Prehitro veselje

Mora, ki nas je kot jesenska megla zagrnila ob zaostrovanju družbenih in političnih razmer v Jugoslaviji, se počasi dviga. Strah, ki je spremljal pričetek 17. seje CK ZKJ Jugoslavije, je med razpravo na njen počasi vodenel. Nič pretresljivega in malo novega se je zgodilo. Zmagal je razum, tako sedaj ocenjujejo to sejo. Razum in ponovna odločitev za tri reforme: prenovno zveze komunistov, gospodarsko reformo in reformo političnega sistema.

Potem je strah spremljal zasedanje zvezne skupščine. Kako se bodo odločili delegati o predlogu ustavnih

sprememb? Odločili so se tako, kot je bilo že kar nemoogoče upati. Spet je zmagal razum in, tako kot na zasedanju Centralnega komiteja, spoštovanje veljavnih pravil, dogovorov, zakonitosti. Dopolnitev, proti katerim se je v javni razpravi in na republiški skupščini izrekla Slovenija, v predlog niso vključili. Tako kot ne vseh tistih predlogov, ki jih v drugih republikah niso podpirali.

Ko bodo vse republiške skupščine sprejele besedilo ustavnih dopolnil, bodo lahko razglasili njihovo veljavnost. To bi naj bilo pred Dnevom republike. S tem bodo dane osnove predvsem gospodarske reforme.

Sestanki so torej minili razumno in vse kaže na pripravljenost, da se vendar že lotimo stvari tudi v življenju, ne le na sejah. Ravno s tem pa imamo iz preteklosti in sedanjosti najslabše izkušnje. Preveliki optimisti bi bili, če bi napovedovali, da bodo povsod vse tisto, kar so izgovorili, tudi naredili. Če ne bodo, se bo agonija gospodarstva nadaljevala z vsemi posledicami v družbi. Če bo zaživel samo gospodarska reforma, bo sprva še težje kljub realnim obetom za boljši jutri. Te reforme, ki teži k uveljavljanju tržnih zakonitosti tudi ne bo mogoče speljati brez sproščanja demokratičnih odnosov v družbi. Razhajanja o tem, kakšno demokracijo hočemo in koliko smo jo pripravljene sprejeti, pa so očitna.

Tudi na 17. seji se je to čutilo in prav tako ob oblikovanju ustavnih sprememb. Sedaj se na javno razpravo o osnutku, ki smo mu očitali vrsto nedorečenosti, skoraj ne spomnimo več. A k temu se bomo še vračali, saj takšna kot je, ni ne tič ne miš. Enkrat se bo pač treba odločiti. MILENA B. POKLIČ

Obzornik v pozdrav Tednu domačega filma

Vsega šest dni nas še loči od pričetka osrednje slovenske filmske manifestacije, Tedna domačega filma. V današnji številki zato, Tednu v pozdrav in bralcem za celovitejšo obveščenost o manifestaciji, ponujamo v branje Tednikov obzornik, ki smo ga posvetili tej manifestaciji. Na straneh obzornika boste lahko brali o filmski ponudbi, o pomenu temnih prireditev Tedna domačega filma, nekaj več tudi o vseh programih. Osrednjo pozornost pa obzornik posveča razmišljanjem o TDF in evropskem letu filma in TV, današnjemu stanju v slovenski filmski proizvodnji in likovnim stavam letošnjega TDF. Obzornik boste našli med stranmi 10 in 17.

Konec dober – vse dobro?

Dopolnila k Ustavi SFRJ Jugoslavije so usklajena, dokončan predlog bodo republike in pokrajinski skupščini sprejemali ta mesec (slovenska 22. novembra). Če do vse skupščine dalec sose, bodo še pred Dnevom republike lahko razglasili veljavnost dopolnjene ustave. Ko se bo zaključilo obsežno in zahtevno delo, ki je dober razburkalo jugoslovansko in še posebej slovensko javnost. Kljub temu pa najajo dvomi v posamezne odločitve, bojazen pred različnimi razlagami in uveljavljanjem v praksi in težnje po spremeni, sodobni ustavi. Zraven pa zaupanje, da spremeni sprejem predloga bo omogočil za hitrejše uresničevanje

nujnih reform za preseganje krize in prispevek k ohlaiditvi pregrehtih političnih razmer ter k prevladi razuma.

Kateremu mnenju pritegniti? Brez dvoma je to, kar je bilo doseženega v dosedanji ustavni razpravi, zadnji možni skupni imenovalec za večnacionalno, kulturno in zgodovinskih izkušnjah raznoliko Jugoslavijo. Ohranjeni so pogoji za skupno bivanje znotraj skupne države, ohranjeno je načelo konsenza. A o vsem tem so se narodi in narodnosti Jugoslavije dogovorile že leta 1945. Pričakovanja, da bomo sedaj segli bistveno dalje, v prihodnost 21. stoletja in zanjo oblikovali svoj najvišji dogovor,

so se izjalovila – pa čeprav ustava resnično odpira vrsto možnosti sprememb na družbeno ekonomskem področju.

Spreminjanje ustave se je usodno križalo s hudo gospodarsko stisko, s socialnimi in nacionalnimi nestrpnostmi. Brez dvoma je to vplivalo na njeno nedorečenost, polovičnost in nedoslednost. Dogovor sicer ne bi bil mogoč, saj izgleda, da imamo pri nas najmanj dve ideologiji, dve teoriji samoupravnega socializma. V resnici to pomeni, da nimamo več nobene v sebi trdne in skupne. Spogledujemo se z nekaterimi v kapitalizmu uveljavljenimi oblikami in jih skušamo zaviti v socialistična pravila, pa se nam ne obnese najbolje. »Hočemo tržno ekonomijo brez trga, hočemo politični pluralizem z eno stranko,« je to ponazoril v oddaji na Radiu Celje Teo Bizjak.

Vse te nedoslednosti nam še pred sprejemom ustavnih sprememb narekujejo razmišljanja o ustavi prihodnosti. Vemo, da je danes nismo sposobni oblikovati, še manj sprejeti. Počakati bo treba na sprostitvev gospodarskih, družbenih in političnih napetosti, na čas, ko ljudje ne bodo več razmišljali o tem, kako preživeti danes temveč bodo zopet pripravljene zreti naprej, v jutrišnji dan. Takrat pa se bomo morali odločiti, kaj sploh hočemo in kako bomo to dosegli. MILENA B. POKLIČ

Spomin umrlim

Pri vseh spomenikih, spominskih obeležjih in grobovih na celjskem območju so ob 1. novembru pripravili krajše spominske svečanosti, s katerimi so se oddolžili spominu padlih in umrlih. Naš posnetek je iz Stranic, kjer je bila komemoracija ob grobovih talcev. EDI MASNEC

Zgornjesavinjčani protestirajo

Socialistična zveza občine Mozirje je poslala sredstveno izjavo delegatov krajevnih skupnosti, občnih organizacij in občine Mozirje, ki so se zbrali na občinski konferenci. Izjavi izražajo svoje ogorčenje nad ponovnimi varilnimi predlogi odlaganja neaktivnih odpadkov. Delegati vseh zborov občinske skupščine

so že lani sprejeli sklep o nesprejemljivosti planiranja in določanja lokacije odlagališča na območju občine. Na lanskim novembrskih protestnih shodih v Solčavi in Titovem Velenju so Zgornjesavinjčani izrazili svojo ogorčenost tudi neposredno. Javnosti so sporočili svojo odločnost, da se bodo zavarovali z vsemi zakonitimi sredstvi.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Mladi stavimo na model

formulq EL
Elkroj

Nepotrebno presenečenje

Presenečenje nad izidom glasovanja na republiški kandidacijski konferenci za člana Predsedstva SR Slovenije ni potrebno. Res je Igor Bavčar dobil največ glasov na temeljnih in občinskih kandidacijskih konferencah, na republiški pa dr. Ivan Ribnikar. A ne smemo pozabiti, da se je bilo na koncu mogoče odločiti samo za enega kandidata in ne za več (kot poprej). Delegati so se odločili po svoji presoji. Tega jim ne moremo zameriti in jih dolžiti, da so izdali svojo bazo.

Stvari žal niso tako preproste, da bi jih lahko zvalili na ramena delegatov.

Kriv je naš volilni sistem in neuresničene zahteve po neposrednih, demokratičnih volitvah. Dokler je bilo na kandidatih listah samo po eno ime, do takšnih zapletov in slabe volje ni moglo prihajati. Sedaj pa bo očitno treba razmisliti kaj in kako spremeniti, sicer ljudje v takšnih volilnih postopkih ne bodo hoteli več sodelovati, saj bodo upravičeno domnevali, da v resnici nimajo nobenega vpliva. Brez dvoma pa nezadovoljstvo ni le pri nas vseh, temveč tudi pri ljudeh, ki so se odločili, da sodelujejo kot možni kandidati. Če se sedaj Igor Bavčar ne po-

čuti najbolje, se čisto gotovo tudi dr. Ivan Ribnikar ob vsem, kar je bilo že izrečenega in zapisanega, ne.

Zahteve po neposrednih volitvah pa ne bodo tako lahko uresničljive. Spremembe ustave, na primer, predvidevajo neposredne volitve delegatov v republiški in zvezni skupščini, ne pa tudi neposrednih volitev funkcionarjev v republiških in zveznih organih. Tu se ohranja delegatsko načelo. Vedno bolj očitno pa postaja, da tudi to ne bo moglo ostati večno. Ljudje, vedno več jih je, hočejo svoje najvišje predstavnike voliti neposredno in s tem tudi zagotoviti, da bodo za svoje delo odgovorni njim. Do takrat bo treba pač najti še eno izmed mnogih zaslišnih rešitev.

MILENA B. POKLIČ

KOMENTIRAMO

Izhodišče prenov

Pred dnevi je občinski komite ZKS Celje razpravljalo o aktualnih nalogah po 17. seji CK ZKJ in o predlogu predčasne razrešitve dosedanjega sekretarja ZK, ki odhaja na novo delovno dolžnost v gospodarstvo. Ob tem pa se je razvila živahna razprava o nekaterih problemih razvoja v občini, ki zahtevajo tudi ustreznejše oblike in metode političnega delovanja ZK, družbene kontrole, drugačen odnos do kadrovske politike ter ustreznejše delitev dela in odgovornosti med posameznimi občinskimi političnimi subjekti. Ugotavlja se namreč, da dosedanja praksa politične koordinacije vse bolj najeda zob časa in da je potrebno na novo oblikovati sile reformistične koalicije vseh odgovornih akterjev razvoja občine v prihodnje, znotraj katerih pa si mora ZK priboriti ustrezno partnersko mesto.

Gre za to, da se tudi na ravni lokalne skupnosti vse bolj pogosto srečujemo s težkimi problemi, ki so se iz doslej nerazumljivih razlogov in mnogokrat mimo javnosti zapostavljali in odlagali do vreljšča, potem pa jih je bilo treba na hitro reševati. V tej hitrosti pa so tudi odločitve bile mnogokrat hitre, voluntaristično kratkoročne, »gasilske« in dolgoročno neoperspektivne.

Dosedanja prizadevanja ZK verjetno niso bila uspešna predvsem zaradi skoraj popolne ideološke monolitnosti in kadrovske kontinuitete ter prevelike zraščeno-

log. Zato se tudi v teh reformnih časih ne upamo, nečemo ali ne znamo pogumno distancirati od stare prakse delovanja in miselnosti čes, da je za vse odgovorna le ZK. Zveličavna kontinuiteta vodilne vloge je bila med drugim vsekakor ena od številnih zablod, ki se sedaj kažejo v praksi. Zato je diskontinuiteta take prakse eden izmed bistvenih pogojev uspešne prenov ZK. Ob tem pa je pomembno poudariti, da s tem, ko je ZK napovedala sestop z oblasti, ko se želi postaviti v areno javnega političnega življenja, se mora tudi zavedati, da ji v tem prostoru nihče ne bo že kar vnaprej priznal vodilne vloge. V novem boju na polju neodvisne sfere javnosti in sceni političnega pluralizma bodo zmagovali le argumenti znanja, dela in sposobnosti akcijske prepričljivosti.

Zato prenova ZK ne more biti le kozmetični popravek stare prakse, kot nekateri mislijo, temveč neizprosno spopad same s sabo, kot rezultat tega pa diskontinuiteta z dosedanja prakso. Prenova ZK mora zajeti ideološke, vsebinske, organizacijske, metodološke in kadrovske vidike. In v tem trenutku, ko zaradi tistih, »ki ostajajo na liniji«, še vedno stojimo na razpotju dveh konceptov ali graditi Partijo na oblasti ali prenovljeno ZK jutrišnjega dne po meri ljudi, je nujno potrebno oblikovati tudi nove kriterije za kadrovanje vodilnih funkcionarjev organizacije. Le-ti bi morali ustrezati kriterijem voditelja-preprečevalca in ne naredbodajalca. Kajti danes ZK ni več edina alternativa, ki jo imajo občani na voljo, ob njej se namreč vse bolj pojavljajo novi mobilizatorji političnega življenja z novimi metodami, podobami in programi. Zato bo tudi družba v prihodnje dajala na političnem trgu prednost tistemu najboljšemu ponudniku, ki ga ne bo presojala po obsežnih resolucijah in puhlih parolah, temveč po stvarnih in konkretnih razvojnih rezultatih.

VIKI KRAJNC

Premalo Slovencev

Življenjska raven upada, zato pa je tudi manj otrok

Slovenija sodi med tista območja v državi, ki se srečujejo z vedno manjšo rodnoostjo. Po statistiki je povprečno vsaka ženska v naši republiki leta 1981 rodila dva otroka, leta 1985 pa le 1,7. Podatka opozarjata, da bomo v republiki morali v zvezi s prebivalstveno politiko sprožiti alarm in starejšim pomagati, da bi se odločili vsaj za enega, če že ne za več otrok.

Pred desetimi leti so institucije v Sloveniji poskušale spodbujati starše, da bi imeli še tretjega otroka, zdaj pa gre že za vprašanje ali jim gre za krizne družbene razmere priporočati drugega ali sploh kakšnega otroka. Konkretnih vzrokov je pravzaprav več: toga, zbirkratizirana in draga stanovanjska zidava, vedno slabša kakovost življenja, preslabo gnotno in socialno zaščiteni mati in otrok. Ker nimamo celostne narodnostne prebivalstvene politike, se zadovoljujemo le s pičlimi, čeprav ne ravno zanemarljivimi dosežki: podaljšali smo porodniški dopust, uvedli novo vrednotenje nadomestil za osebni dohodek, obogatili zavitek za novorojenca.

Zdaj ko je življenjska raven čedalje nižja, se marsikatera družina in mati znajde v precepu - imeti ali ne otroka. Za obleko, obutev, vrtec in šolo je treba imeti vedno več denarja, zaposlena mati pa je povrh še preveč obremenjena. Njena tradicionalna vloga v družini in družbi se namreč ponavlja; v hiši podpira tri vogale, zato še vedno nima ne dovolj časa ne volje za družbeno in politično uveljavljanje. Tako pogosto niha med željo po uveljavitvi materinske in vzgojiteljske vloge in med strokovnimi in družbenim napredovanjem.

V razpravi o prebivalstveni politiki, ki jo je med drugim sprožila analiza o uresničevanju devetnajst let stare zvezne resolucije o načrtovanju družine, bi kazalo poleg strogo gospodarskih vidikov

majhne rodnosti upoštevati tudi številne individualne, psihološke in sociološke momente. V zvezni republiki Nemčiji se je naprimer rodnoost v zadnjih letih močno zmanjšala, pa vendar ne moremo trditi, da je vzrok zanjo nizka življenjska raven prebivalstva. Ljudi najbrž tu bolj kot gnotna negotovost skrbi ekološka, strateško-politična, vojaška in končno vsakršna negotovost.

Pri nas prav tako lahko rečemo, da imajo ljudje vrsto osebnih razlogov, zakaj se ne odločajo za enega ali več otrok, vendar bi morali, če ne želimo, da bi se slovenski narod še naprej osipal in stal, poiskati prave vzroke za tak položaj.

ZDENKA STOPAR

Praznik v Podčetrku?

Prihodnje leto naj bi bila soorganizatorka oziroma gostiteljica 9. septembra, praznika občine Šmarje pri Jelšah, krajevna skupnost Podčetrtek.

Tako so se minuli teden odločili člani koordinacijskega odbora za proslavo in sprejem Vlaka bratstva in enotnosti pri Občinski konferenci Socialistične zveze Šmarje pri Jelšah.

Za gostiteljstvo šmarskega občinskega praznika se je prijavilo šest krajevnih skupnosti: Dobovec, Mestinje, Kristan vrh, Podčetrtek, Rogaska Slatina in Zibika. Odbor se je po daljši razpravi za Podčetrtek odločil iz več razlogov. Obrazložitev je utemeljil z dejstvom, da je ta krajevna skupnost doslej že petkrat kandidirala za to nalogo, predvsem pa je Podčetrtek predložil spodbuden program. Ta obsega večje naložbe na področjih ekologije, varstva narave in kulturne dediščine, predvsem pa turizma. Seveda pa odločitev koordinacijskega odbora še ni dokončna. Zadnje besedo bodo rekli delegati zborov šmarske občinske skupščine.

M. AGREŽ

Toprov obrat v Donjem Vakufu samostojen tozd

Toprov obrat v Donjem Vakufu, ki je bil do sedaj kot enota priključen šmarskemu tozdu, je postal samostojna temeljna organizacija. V okviru celjskega Topra bo obstajal še do 1. januarja prihodnjega leta, potem pa se bo od njega odcepil in priključil delovni organizaciji Borac iz Travnika. Za odcepitev so se v Topru dlje časa zavzemali zato, ker je bil obrat v Donjem Vakufu neprestano žarišče izgub, kar pa, seveda, ne velja izključno za ta bosanskohercegovski kolektiv.

M. A.

SVET MED TEDNOM

Piše Slobodan Vujanović

Polževa pot kitajskih reform

Kitajska reforma je na neki način podobna znameniti temu polžu, ki podnevi pleza po zidu navzgor, ponoči pa skoraj prav za toliko zdrkne nazaj. Tako se lahko vprašamo, kdaj bo in ali sploh bo na Kitajskem zaživele tržno gospodarstvo ob njegovem sprotnem omejevanju - kitajsko vodstvo vsakih toliko časa presodi, da je preveč »nezdravih stranskih pojavov«. Pri tem opazovalci namreč še niso pozabili besed partijskega sekretarja Zhao Ziyanga z lanskega 13. partijskega kongresa (ko so reformisti dosegli pomembno zmago nad konzervativnim partijskim krilom), češ da je tržno gospodarstvo »začetna stopnja socializma«, ki se na Kitajskem šele začne in bo trajala vsaj sto let.

Komunizem pa je, drugače kot med zloglasno »kulturno revolucijo« v letih 1966-1976, partijska linija oziroma ves koncept reform Deng Xiaopinga že tako ali tako izrinila nekam v megleno bodočnost. Kajti kaj drugega kot tuzemsko pragmatičnost pomeni Dengu močno priljubljeno kitajski pregovor, ki pravi, da »ni pomembno, kakšne barve je mačka, važno je, da lovi miši«. Ali z drugimi besedami, ni važno, ali gre za socializem, kapitalizem ali komunizem, važno je, da ljudje dobro živijo.

Toda v sistemih, ki boleajo za prevlado ideologije nad dinamiko realnosti, za politično in gospodarsko okostenostjo in za odtujevanjem centrov moči od ljudstva (vse to naj bi reforme odpravile), se seveda najbolje živi s - korupcijo. Za tiste, ki so pri »koritu«, seveda.

Začetki uvajanja reform pa sami po sebi korupcije ne zatirajo, prej nasprotno, kajti v pogojih ne-trga, ne-konkurence, ne bistveno zmanjšane vmešavanja politike v gospodarstvo, rasteče inflacije itd. je podjetništvo vse prepogosto nujno povezano s korupcijo. Oče kitajskih reform Deng Xiaoping, ki se počasi umika iz političnega življenja, a za zdaj še vedno drži vajeti v rokah, ni naključno že leta 1983 sprožil kampanjo proti »nezdravim tendencam« v partiji. Odtlej je bilo iz partijskih vrst zaradi korupcije izključenih več kot 150.000 članov, kar pa je le vrh ledene gore v partiji z 48 milijoni članov.

Takratni pritisk na zavore reform se je začel z Dengovo izjavo: »Našo operacijo moramo začeti v neposredni bližini.« Partijski plenum se je kmalu zatem odločil, da bo treba potek reform upočasniti, napovedano sprostitve cen pa preložiti za nekaj let. Kajti zaskrbljeni partijski vrh je presodil, da je gospodarstvo z letno rastjo 11%-12% ob neurejenih razmerah preveč »razgredo«, ob tem pa inflacija v večjih mestih že dosega 40 odstotkov. Povrh je rahljanje državnih uzd opogumilo dobičkarje k davčnim utajam, navdajanju cen, špekulacijam, odpiranju računov v tujini itd. In ko je Deng, napovedal veliko »čistko« v državnih podjetjih, ki jih pogosto vodijo visoki funkcionarji in njihovi sorodniki, ni pozabil omeniti družbe Kang Hua, ki jo vodi njegov sin Deng Pufang.

Enako ali pa nemara še bolj kot možni gospodarski kaos pa kitajsko komunistično partijo skrbi kriza zaupanja. Kajti s svobodnim pretokom informacij in javne kritičnosti postaja očitno, da stare metode poenotenja mišljenja in mobilizacije ne delujejo več in da je partija pravzaprav pred zgodovinskim izzivom: ali ljudstvo sploh verjame, da je sposobna učinkovito voditi državo?

Po plenumu, ki je, kot rečeno, napravil previden korak nazaj, boječ se izgube nadzora nad položajem, je sledil še previdnejši korak naprej. Kitajski premier Li Peng je namreč napovedal pomembno reorganizacijo vladnih organov. Cilj naj bi bil večja učinkovitost in marj zaposlenih ter odprava korupcije in drugih »nezdravih pojavov«. V državnem aparatu zdaj dela kar 4,2 milijona ljudi, kar je za 1,2 milijona več kot v kitajski armadi.

Polževa pot reform se torej nadaljuje, saj si je v resnici nihče ne želi ustaviti. Na Kitajskem se namreč dobro zavedajo, da je njihova država velikanski neizkoriščen gospodarski potencial na tako imenovanem robu pacifiškega bazena, ki ga imajo ekonomisti za vodilno gospodarsko regijo 21. stoletja. Tu pa so pred Kitajsko zdaj še daleč naprej Japonska, Južna Koreja, Tajvan, države ASEAN, Avstralija... Toda podobno kot v več drugih socialističnih državah se tudi kitajska reforma srečuje s »kvadraturno kroga«: tržno gospodarstvo ne more zaživeti brez ločitve partije od države pa zmanjšanja glomaznega birokratskega aparata, oboje pa je še vedno globoko zakoreninjeno v sistemu.

Diplomatom prisluškujejo?

Prav ko so ameriški in sovjetski pomorščaki s skupno akcijo rešili iz ledenega oklepa dva zablodela kita, je med Washingtonom in Moskvo znova zavrelo. Zopet se je namreč razvnela »vojna veleposlaništev«, ki je dolgo tlela po izbruhu leta 1986. Tedaj je ameriška protiobveščevalna služba seznanila javnost s tem, da je betonska konstrukcija novega poslopija diplomatskega predstavništva v Moskvi prepolna mikrofonov in drugih prisluškovalnih naprav.

Predsednik Ronald Reagan je te dni izjavil, da ni drugega izhoda, kot rušenje pred kratkim zgrajenega poslopija in gradnja nove stavbe. Moskva pa je na to reagirala z mešanico hladnosti in ostrine. Kot je opozoril tiskovni predstavnik sovjetskega zunanjega ministrstva Genadij Gerasimov, je Washington v tem primeru v skladu z meddržavnim sporazumom dolžan tudi sovjetskim diplomatom omogočiti preselitev drugam. Obtožbe o prisluškovanju je seveda zanikal in Moskva je prav tako dala vedeti, da ne namerava plačati stroškov morebitne selitve (Američani zahtevajo 28 milijonov dolarjev odškodnine).

Kdo ima prav? Vprašanje je brzkone le retorično, kajti v današnjem času »totalne vohuunske vojne« prav gotovo ni nobeno veleposlaništvo varno pred prisluškovanjem. Izbruh afere pa tokrat nemara ni brez zveze z drugimi kontekstom, namreč ameriško predvolilno kampanjo. Kot namigujejo tudi v Moskvi, taboru enega od obeh kandidatov (ve se, katerega) bolj ustreza vzdušje varnostne »ogroženosti« za svoje kampanjske namene.

KLIC V DUŠEVNI STISKI

916

med 15. in 22. uro vsak dan

Zgornjesavinjčani protestirajo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po enoletnem molku je konec septembra znova prišla na dan vest o možnosti lokacije gradnje trajnega odlagališča jedrskih odpadkov.

Med 39 možnimi lokacijami, od katerih je večina na celjskem območju, je v Zgornji Savinjski dolini kar 6 lokacij. »Takšne vesti razburjajo naše prebivalstvo, vnašajo nemir in dvome v dosedanje reševanje teh zadev,« sporočajo delegati v protestni izjavi in nadaljujejo: »Nikakor ne moremo razumeti, da je predlog teh lokacij

na območju, kjer so velike količine pitne vode, ki so rezerva za celotno celjsko območje, na prostoru, ki je turistično izredno zanimivo.« Ko odločno zavračajo vsakršno možnost planiranja lokacije v Zgornji Savinjski dolini, se sprašujejo odgovornosti načrtovalcev jedrske elektrarne Krško, da niso uskladili lokacijo odlagališča že ob samem načrtovanju.

V izjavi »Ponovno razburjanje javnosti« sporoča Društvo za varstvo okolja Zgornja Savinjska dolina, da to, »da so lokacijo za smrtni trikotnik prestavili s Solčavskega na

lučko in ljubensko področje, smatrajo kot posmah in grobo ponižanje tamkajšnjega prebivalstva.« Tudi Društvo ne odstopa od znanih, lani sprejetih stališč. »Zato protestiramo proti raziskavam na navedenih področjih, tako kabinetnim kot vsem drugim.« Smatrajo, da je na področju naše regije kot tudi Slovenije trošenje denarja v ta namen odvečno.

»Od svojih stališč ne bomo odstopili, zato protestiramo proti raziskavam v te namene,« zaključujejo protestno izjavo.

BRANE JERANKO

IZVRŠNI SVET PREDLAGAL ZAČASNI UKREP

izvršni svet je v petek sklepal predlog občinski skupščini, da predlaga družbenega varstva delovno organizacijo Metka, to je delovno skupnost skupnih in temeljno organizacijo Proizvodnja tkanin.

Možnosti takšnega ukrepa so govorili na eni prejšnjih sej, vendar ta niso razrešili vseh kadrovskih pri sestavi začasnega kolektivnega organa. Danes dopoldne, v četrti uri, so delegati celjske občinske skupščine odločali o predlogu izvršnega sveta.

Izvršni svet je menil, da Metka pred-

sanacijskega programa za tozod Proizvodnja tkanin ni uresničevala in da se je s tem še poslabšal njen finančni rezultat, povezan s težko likvidnostno situacijo in blokado žiro računa. Tako so po njegovem mnenju izpolnjeni vsi pogoji za ukrep družbenega varstva tem tozdu. Imenovali so začasni kolektivni poslovodni organ, katerega predsednik je **Stane Mele**, člani pa **Jože Černezel** za področje komerciale, **Marjan Plohl** za finance in **Zdenko Podlesnik** za ekonomiko poslovanja. Računajo, da bi kasneje lahko vključili še katerega od članov, ki bi bil zadolžen za organizacijo in informatiko. V te-

meljni organizaciji Proizvodnja tkanin pa so za začasnega individualnega organa imenovali **Vojka Hojnika**.

Stane Mele je na seji izvršnega sveta povedal, da bo glavna naloga kolektivnega organa rešiti problem blokade žiro računa, saj 17. novembra poteče zakonski rok, po katerem je predviden postopek za stečaj. Hkrati pa bodo morali zagotoviti tekoče rentabilno poslovanje Metke. Program dolgoročnejših ukrepov bodo pripravili do 12. novembra in z njimi seznanili banko ter družbenopolitično skupnost.

TC

POSPOBLJANJE SINDIKALISTOV

četrta so velenjski sindikalisti nadaljevali z nizom svetov sindikalnih aktivnosti.

V velenjski Eri so se združili sindikalisti iz velenjskih trgovskih organizacij: Name, Emone, Merxa, Kadinske knjige ter Gospodstva Paka. Pogovarjali so se o gospodarskih razmerah v svojih ozdih, vlogi organiziranosti sindikalnih metodah sindikalnega delovanja, sindikalni politiki in seznanili z možnimi načini informiranja znotraj sindikalnih organizacij.

BP

PROGRAM MOZIRSKIH MLADINCEV

Mozirski mladinci so se sestali na občinski programski volilni konferenci ZSMS, kjer so preteklo, dveletno delo, ugodno ocenili. Hkrati so sprejeli tudi svoj program za dokončno uveljavitev sodobnega socializma in za reševanje nekaterih težav v domači občini. Po razrešitvi dela vodstva, ki mu je potekel mandat, so izvolili tudi nekatere nove člane.

V program delovanja po krškem mladinskem kongresu, ki je nekatera družbeno vprašanja postavil odkri-

to, so se vključevali tudi mozirski mladinci. Veliko njihovih akcij in manifestacij je bilo iz tega programa. Nekateri pobude pa so prihajale tudi iz Mozirja. Na seji so ugotovili, da je v Krškem izbrana pot prava.

Mladinci se v osnovnih organizacijah občinske konference srečujejo tudi s kadrovske težavami. Zaradi zamenjav generacij so prisotna nihanja v njihovi aktivnosti, zato bo vodstvo moralo poskrbeti za pravo kontinuiteto dobrega dela. Manj težav je v gospodarstvu.

Mozirski mladinci v prihodnjem obdobju, zaradi naspotujočih si konceptov samoupravnega socializma po meri človeka in realnega socializma, po svojem programu, ne mislijo stati na robu dogajanja. Tudi vnaprej se bodo zavzemali za razvoj demokracije, načrtovanih gospodarskih in političnih reform, za razvoj pravne države in spremembe zakonskih določil, ki onemogočujejo prožnejši gospodarski sistem. V gospodarstvu se bodo še vnaprej zavzemali za objektivno vrednotenje rezultatov dela, za bistveno izboljšanje pripravniških programov, za pristnejši odnos s študenti, za izboljšanje položaja nekaterih mladih družin. Pozorni bodo na rast nezaposlenosti, ki je trenut-

Izvolili so novo predsednico občinske konference Zveze socialistične mladine, Sašo Stiglic in sekretarja Bojana Sevska. Predsednik mozirskih mladincev ostaja Franci Kotnik. Vsi, tudi delegat iz Republiške konference, so pohvalili delo dosedanje sekretarke Janje Miklave.

no 3 odstotna in na pereče probleme varstva okolja: na pretečo gradnjo odlagaliska jedrskih odpadkov in na zaskrbljujoče umiranje gozda. Mozirski mladinci želijo tudi razjasniti, da ukinjanje nekaterih zdaj že zastarelih prireditvev in akcij ni protirevolucionarno delovanje, ampak je poskus, da se dejavnost mladih usmeri predvsem v prizadevanja za zmanjšanje vse večjega razkoraka za kulturnim in tehnološkim standardom razvitega sveta.

V vseh krajevnih skupnostih naj bi osnovne organizacije Zveze socialistične mladine še vnaprej vztrajale za enakopraven položaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

BRANE JERANKO

SKUPŠČINE O NAČRTIH SISOV

ispevne stopnje naj bi bile v Žalcu nespremenjene

teh dneh se bodo tudi žalski občini zvrstila zaseja skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, na katerih bodo med drugim razpravljali tudi predlog za izboljšanje finančnih na-

predlog je izdelan na osnovi zakona o omejitvi razganjanja z delom sredstev interesnih skupnosti skupno samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za porabo, ki dovo-rih sredstev za 123 odstotkov glede na realizacijske podatke v lanskem letu. Dodaten povečuje dohodno porabo za nedoseže-

IZPOSLOVANJE VEČA

zavodu za zaposlovanje v Žalcu je bilo do 30. septembra prijavljenih 287 delavcev brez zaposlitve.

Med njimi je 123 žensk, starih od 16 let je 118, prvič čakajo na zaposlitev 48 delavcev, drugi pa je kar 48.

T.T.

ne valorizacije teh sredstev. Glede na te usmeritve so tudi v Žalcu pripravili predlog za finančne načrte posameznih samoupravnih interesnih skupnosti.

Po tem izračunu naj bi se materialni stroški povečali glede na lansko leto za 130 odstotkov, sredstva za osebne dohodke za 120 odstotkov in sredstva za amortizacijo za 100 odstotkov. Glede na to predvidevajo, da bi bilo treba za skupno porabo izločiti

129,5 odstotka večji kot je znašala realizacija lani. To hkrati pomeni, da bi morali v žalski občini zbrati iz prispevnih stopenj 112,3 odstotka več denarja kot so znašali odhodki v letu 1987.

Ce primerjamo valorizirani in dosedanji program ugotovimo, da bi bil slednji za 27,6 odstotka večji od dosedanjega. Hkrati so pripravili tudi predlog, naj bi se prispevna stopnja pri nekaterih interesnih skupnostih pove-

SIS	Dosedanje p. stopnje	Predlagane nove
Obč. zdravstvena sk.	10,19	9,49
Obč. izobraževalna sk.	4,77	5,51
Obč. sk. otroškega varstva	1,28	1,74
Obč. sk. otr. varstva-sedež	2,17	1,71
Obč. skup. soc. skrbstva	0,89	0,83
Obč. kulturna skupnost	0,26	0,36
Skupaj (BOD)	19,56	19,56

skoraj 32 milijard dinarjev. Od tega bi v občini s prispevnimi stopnjami zbrali več kot 29 milijard, razlika oziroma skoraj dve in pol milijardi dinarjev pa naj bi pridobili z republiko solidarnostjo. Predlagani valorizirani programi bi bili v globalu za

čala ali zmanjšala, v globalu pa bi stopnje ostale nespremenjene. Obstaja pa tudi možnost, da bi decembra stopnje zmanjšali v globalu, kajti takrat bo znana realizacija prihodkov za prvih deset mesecev tega leta.

JANEZ VEDENIK

ČE NE BI POLETI NI BILO TEŽAV Z VODO

razpravljali so še vedno problem celjske vode

v prvih letošnjih devetih mesecih je bila oskrba s pitno vodo v Celju, če se zlasti ne upoštevamo sušne sezone, ko ni bilo težav pri oskrbi. Tako ocenili na seji izvršnega sveta občinske skupščine Celje, ko so razpravljali o preskrbi s pitno vodo v občini.

Koliko slabša je bila le julijska oskrba prebivalcev v višjih predelih občine, razlog pa je v sanaciji enega vodnjakov v Medlogu. Na ta način pridobili za 30 litrov na sekundo vode, uspešna sanacija pa je tudi zagotovila nemoteno oskrbo v sušnih mesecih. V občini so se letos lotili tudi sanacije posegov, ki so predvideni za letošnje leto, saj ne bo dodatnega denarja za vse. Letos so zgradili vodovod od Vojnika do Škofje vasi, vodovod črpališče v Lokrovcu in sanacijo omrežja na Ostrožnem. V zak-

ljučni fazi je tudi pilotni preizkus čiščenja vode pred infiltracijo v Medlogu, s čimer naj bi zmanjšali količino nitrata v pitni vodi. Še letos ali pa prihodnje leto pa se bodo lotili sanacije vodovoda na Dobrni, zajemnega objekta v Vitanju, nadaljnje izgradnje vodovoda v Prožinski vasi, izgradnji rezervoarja na Svetini ter vodovod na Polulah, v Zagradu, na Miklavškem hribu in Anskem vrhu.

Ko so ocenjevali kakovost vode v prvih letošnjih devetih mesecih, so ugotovili, da je ta približno enaka kot v preteklosti. Še vedno so prisotni tudi nitrati, vendar ugotavljajo, da se je ustavil trend naraščanja. V povprečju je bila vsebnost nitrata še vedno več kot 17 miligramov na liter vode, kar je sicer manj kot dve leti nazaj, kljub temu pa precej več kot dovoljuje pravilnik (10 mg N/l).

Na seji izvršnega sveta so razpravljali predvsem o tem, kako zagotoviti dolgoročno preskrbo Celja s pitno vodo. Še vedno so v izdelavi študije, ki naj bi ugotovile možnosti preskrbe iz Zgoranje in Spodnje Savinjske doline. Vendar pa so menili, da samo dogovori med občinami na tem območju ne bodo dali rezultatov, pač pa je treba zagotoviti zavarovanje vodnih virov z republiškimi planskimi dokumenti. Različni varčevalni ukrepi pa lahko medtem le nekoliko ublažijo razmere, ne morejo pa zagotoviti dolgoročne preskrbe. To velja na primer za uporabo pitne vode v industrijske namene, pri čemer ugotavljajo, da se ta poraba zmanjšuje, saj so cene zelo visoke. Nekoliko so zmanjšali tudi izgube v omrežju zaradi zastarelosti, ki pa jih v celoti ni mogoče odpraviti. Zato je rešitev preskrbe Celja le v novih vodnih virih.

T. CVIRN

OKNO V JUGOSLAVIJO

Piše: VLADO ŠLAMBERGER

»Hafnerjev prst«

Sedemnajsta seja CK ZKJ, od katere sta minila že dva tedna, je še zmeraj v središču pozornosti jugoslovanske javnosti. Vendar žal ne tako, kot bi pričakovali in kot Neposredne naloge, ki jih je sprejel CK ZKJ, zavezujejo komuniste (iz točke 16: komunisti v vseh okoljih, v ustanovah sistema, v delegatskih skupčinah, v združenem delu, v krajevnih in drugih skupnostih in organizacijah morajo določiti svoje konkretne naloge, ki izhajajo iz Neposrednih nalog, s katerimi naj bi premagali sedanje neugodne gospodarske, politične in socialne razmere v državi), ampak po obrobni dogodkih. Še zmeraj tečejo razprave o »Hafnerjevem prstu« in o izjavi Vasila Tupurkovskega, da je Dušan Krebilit, ki ni dobil zaupnice, postal žrtve nenačelne koalicije. V Splitu so komunisti zahtevali, da je treba proti Vasilu Tupurkovskemu idejnopolično ukrepati, v skrajnih južnih delih ZKJ pa borec proti »nenačelni koaliciji« (Slovenija - Hrvaška - Vojvodina) še zmeraj dobiva aplavz.

Komu je Vinko Hafner grozil s svojim prstom in kdo mu je dal pravico, da se tako obnaša, ali je to samo njegov prst ali še od koga drugega, je bilo slišati komentirane v Srbiji po nastopu Vinka Hafnerja, ki je na 17. seji CK ZKJ opozoril Slobodana Miloševića in voditelje v ZK Srbije, kakšna odgovornost je pred njimi. Očitno se v Srbiji doslej za Vinka Hafnerja niso zanimali, sicer bi vedeli, da je njegova dolgoletna značilna poteza - podkrepiti besede z gibom kazalca. Pravilnejšo oceno Hafnerjevega nastopa je dal novosadski Dnevnik, glasilo SZDL iz sestavnega dela SR Srbije (po novem). Časnik najprej opozarja na Hafnerjev nastop na 22. seji CK ZKS, ko je Vinko Hafner v polemiki z dr. Božidarjem Debenjakom zavrnil primerjavo dogajanj v Srbiji, češ da gre za puč, za kulturno revolucijo in podobnost s Peronovim prihodom na oblast v Argentini, kar vse žali srbsko vodstvo, Slobodana Miloševića, množico srbskih komunistov in ljudstvo, ki ga podpira.

»Samo v tej luči,« komentira Dnevnik, »torej v najboljši luči je treba videti zdaj že sloviti »Hafnerjev prst« na 17. seji CK ZKJ. Ne torej prst, ki grozi ali opozarja zviška, ampak kot prst dobromamernega, toda zaskrbljenega človeka.« Da je takšno razumevanje lepše in točnejše, stvarnost že dokazuje, končuje novosadski časnik.

SVEŽA KRI V PARTIJI BiH

Sredi tega meseca bodo v CK ZK Bosne in Hercegovine razpravljali o merilih za kadrovske prenovitve. Vzrok: vsaj 500 partijskih funkcionarjev v republiko bo moralo svoja mesta odstopiti drugim. Računajo, da bo iz republiške vrha odšla najmanj tretjina članov. Nekateri da bi prepustili mesta mladim, drugi zaradi afere Agrokomerc, tretji zadnje afere Neum oziroma kot lastniki vil, ki so jih lahko zgradili pod izredno ugodnimi (za navadnega občana nedostopnimi) pogoji. To ni v skladu s partijsko moralno, so naposled le ugotovili v BiH. Upajmo, da bodo merila o partijski morali zaostriili tudi še kje drugje. Število funkcionarjev v CK ZKJ iz ZK BiH se bo verjetno tudi zmanjšalo, saj so vse močnejše zahteve, da bi partijo naposled tudi kadrovske očili od države (na 16. seji CK ZKJ je Stane Dolanc kot prvi menil, da bi bilo dobro, če člani predsedstva SFRJ ne bi bili hkrati tudi v najvišjem političnem telesu). To bi pomenilo, da bi iz CK ZKJ odšla tudi Branko Mikulić kot šef zvezne vlade in Raif Dizdarević kot sedanji šef držve. Cilj teh kadrovskih sprememb, pravijo v BiH, ni preprosta zamenjava ljudi, ampak krepitev ugleda in veljave političnega vodstva. Že zdaj so v BiH, pripravili debeli knjigi, v katerih je več kot 400 možnih kandidatov za kadrovske prenovitve ZK BiH. »Sveža kri« v partijskih telesih naj bi prispevala k večji učinkovitosti zveze komunistov in k temu, da se bodo partijska vodstva prebila iz zastoja, ki je onesposobilj akcijo.

DAJ NAM DANES NAŠ VEČERNI KRUH

Revnejši katoličani v Kragujevcu bodo verjetno nekoliko spremenili najbolj pogosto molitev v »Daj nam danes naš večerni kruh«. Novica, ki je prišla iz tega mesta (največkrat slabih) avtomobilov, je skoraj neverjetna. Tamkajšnji peki so se namreč odločili, da razprodajo - belega kruha. Tako se jutranjim vrstam za socialni kruh zdaj pridružujejo še večerne vrste za boljši beli in drag kruh, ki pa je v razprodaji po polovični ceni. Svetovni ekonomisti si bodo zdaj razbijali glave s kragujevskim primerom: zakaj je ob enakih stroških - ceni moke, vode, kvasa, energije, delovne sile, prevoza - zjutraj kruh po 1.400 dinarjev, zvečer pa taisti kruh - z vsemi istimi stroški - po 700 dinarjev. Pri vsem tem pa je že prva cena samo polovica ekonomske cene kruha, saj drugo polovico pokrijejo kompenzacije za moko in druga nadomestila. Kako daleč je Florida (obljubljena dežela, po kateri je dobilo ime najnovejše Zastavino vozilo) od Kragujevca!

Bodo pa odslej kragujevski delavci vseeno bliže ameriškim, saj je 1. novembra začel veljati sklep, da ima zdaj delovni teden v Crveni zastavi le še 39 ur namesto 42. S skrajšanjem delovnega časa - poskusna doba zanj velja do 1. decembra - naj bi v tovarni povečali produktivnost dela, izdelali enako količino vozil in dosegli enak gospodarski učinek. Tako namreč delajo Zastavini poslovni partnerji po svetu. Če se bo poskus posrečil, naj bi s 1. januarjem 1989 tudi uradno veljal, v enem mesecu pa naj bi poskušali prilagoditi delo mnogih mestnih ustanov delavniku v Zastavi. Kupci vozil iz Crvene zastave bi bili srečni, če bi skrajšanje delovnega časa pomenilo tudi večjo kakovost izdelkov. Vendar je to upanje za zdaj zaman...

POPRAVNA NALOGA O PODATKIH

Iz Prištine, od koder se Srbi in Črnogorci še kar naprej izseljujejo (letos 368, lani v istem času 328 - vrnilo se jih je 90) je v ponedeljek prišel popravek podatka o posilstvih. Član predsedstva PK ZK Kosova Hashim Rexhepi je tujim časnikarjem 28. oktobra povedal, da je bilo v šestih letih 154 Srbkinj in Črnogork, ki so jih posilili njihovi rojaki. Zdaj se je Rexhepi popravil: 17 posilstev in 23 poskusov posilstva so zagrešili Albanci nad Srbkinjami in Črnogorkami, 154 posilstev pa je bilo znotraj ene nacionalnosti (Albanka-Albanec, Srbkinja-Srb, Črnogorka-Črnogorec). Le komu bodo zdaj tuji časnikarji verjeli: Rexhepiju 28. oktobra ali Rexhepiju 31. oktobra?

Bo tretjič drugače?

Gospodarska reforma ne sega povsod do dna

Gospodarska in politična reforma ter prenova zveze komunistov so tri nujnosti, ob katerih se združujejo sicer razpršene sile in interesi v Jugoslaviji. Tudi dopolnila zvezne ustave so jim namenjena, najširše pa odpirajo vrata gospodarski reformi.

O globini teh sprememb že pričajo zakoni, ki konkretizirajo gospodarsko reformo in so v predhodni obravnavi. Če bodo ustavne spremembe sprejete, bodo zakoni stopili v redno skupščinsko proceduro. Kar 21 jih naj bi bilo sprejetih že do Novega leta.

S predvidenimi spremembami stopamo že tretjič v gospodarsko reformo, katere cilj je tržno gospodarstvo, samostojnost samoupravnih subjektov in socialistična demokracija. Podpredsednik republiške skupščine Jože Knez, ki je prejšnji teden poročal delegatom o osnutkih nekaterih reformnih zakonov je opozarjal, da čas ni naklonjen pričetku reforme, saj ljudje terjajo hitre ukrepe in takojšnje učinke, okoliščine pa tega ne omogočajo.

Reformne spremembe so globoke. Njihovo glavno iz-

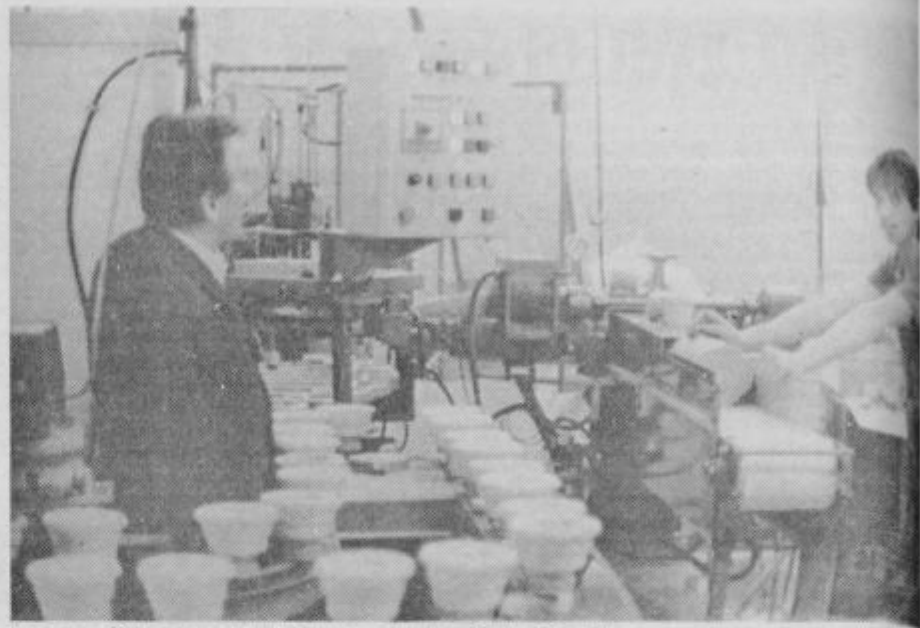
hodišče je nova opredelitev družbene lastnine, ki prehaja iz nelastnine v lastnino podjetij, in uvajanje pluralizma lastnin. Podjetje je nov pojem za vse oblike organiziranja gospodarstva (o tem govori podrobneje zakon o podjetjih). Spremembe ne segajo le na področje organiziranja, temveč tudi upravljanja z družbenimi sredstvi nasploh in v sistem odločanja. A prva gradiva še daleč ne prinašajo splošnega zadovoljstva. Izvedbenim zakonom očitajo, da so v nasprotju s tendencami sprememb ustave, da ostajajo ujeti v stare načine administrativnega, državnega urejanja zadev. Težnje po novem, sodobnem, tržnem se mešajo z ideološkimi usledinami.

Značilen primer je Zakon o tujih vlaganjih. Osnutek dejansko izhaja iz drugačnih osnov, predvideva mešana podjetja, delniške družbe z udeležbo tujega kapitala. Sočasno pa so v njem določbe, da se na primer delnice ne morejo prodajati pod nominalno vrednostjo. Takšna delnica seveda ni delnica, saj delnici določajo vrednost razmere na tržišču. O ohranjanju nepotrebnih birokratskih pravic državnih orga-

nov pa govori vrsta določb, ki vežejo vse statusne spremembe podjetij, v katerih so udeležena tuja vlaganja, na soglasje zveznega upravnega organa za zunanjo trgovino - pa čeprav se sicer registrirajo pri pristojnih sodiščih. Podobne so ugotovitve tudi za ostale tri zakone, ki določajo promet blaga s tujino, gospodarsko delovanje naših subjektov v tujini in Jugoslovansko banko za mednarodno sodelovanje.

Z ustavnimi spremembami se torej odpirajo možnosti sprememb gospodarjenja, ki lahko prinesejo večjo učinkovitost družbe. A pravo delo, od katerega bo neposredno odvisen uspeh in vrednost ustavnih sprememb, se šele pričinja. Oblikovanje zakonodaje, ki izhaja iz teh sprememb, terja najširše vključevanje strokovnjakov in vsaj toliko vlozene energije, kot jo je bilo pri ustavnih spremembah.

MILENA B. POKLIČ

Za večjo produktivnost in kvaliteto

V Keramični industriji Liboje je proizvodnja lončkov in skodelic dalj časa predstavljala ozko grlo, zato so se odločili za nakup nove linije oziroma dveh novih strojev. V proizvodnji Franc Matek nam je povedal, da prav v teh dneh izvajajo zadnjo montažo opravljajo testiranje. Z novo linijo bo mogoče narediti od 15 do 25 odstotkov več. Kupi so jo v Veliki Britaniji.

Sicer pa se je prodaja na domačem trgu malce zmanjšala, zato pa več prodajo na tržišča. Izvoza je skoraj dve tretjini, največ pa prodajo v ZR Nemčijo, Avstrijo, Veliki Britanijo in Sovjetsko zvezo. Na sliki: Del nove linije v KIL Liboje.

T. TAVAR

Topru manjka še tehnološka sanacija

Ob koncu leta naj bi oblikovali že za milijardo dinarjev skladov

Februarja prihodnje leto poteče ukrep družbenega varstva v celjskem delu Toprove proizvodnje, v šentjurskem in šmarnskem delu pa so ukrep sprejeli nekoliko kasneje. Sanacijski ukrepi, ki so jih doslej izvedli v Topru, so bili uspešni, za dokončno stabilizacijo poslovanja in utrditev proizvodnje pa bi morali v delovni organizaciji izpeljati še temeljito tehnološko prenovo.

V Topru ocenjujejo, da je bila uspešnost sanacije v veliki meri odvisna od sodelovanja s sozdom Merx, lani marca je Toper postal tudi član Merxove Interne banke. V delovni organizaciji zdaj razmišljajo o trajni organizacijski povezanosti s sozdom, dokončno pa se bodo odločili pred iztekom ukrepa družbenega varstva. Dejstva, ki govorijo v prid nove samoupravne organiziranosti Topra, so povezana tudi z dolgoročno tehnološko sanacijo delovne organizacije, saj bo Toper uspešno posloval le s prenovljeno tehnologijo.

V delovni organizaciji je trenutno 80 odstotkov strojne opreme primerne za odpis, najvišji odstotek, kar devet deset in le tri odstotke manj pa je za odpis opreme v celjskem tozdu Sport-

na konfekcija in šentjurskem Elegantu. V Topru se bodo prenove tehnologije lotili načrtno - povezali so se z Univerzo Maribor in Inštitutom za tekstilno in konfekcijsko tehnologijo, ki pripravljata ustrezne razvojne projekte - saj svoje proizvodnje ne želijo predimenzionirati. Trenutno je v izdelavi investicijski elaborat iz katerega bo razvidno, kolikšna vlaganja bodo potrebna za nujno tehnološko prenovo, ter najmanj srednjeročne razvojne perspektive delovne organizacije.

V sanacijskem obdobju so v Topru zmanjšali obseg proizvodnje in ukiniteli neproduktivne dele, zmožljivosti pa so v 70 odstotkih prestrukturirali v izvoz. Že lani so planirani izvoz na klirinško področje, ki je znašal nekaj manj kot polovico celotnega izvoza, v celoti uresničili, za 7 odstotkov pa so zaostajali za načrtovanim konvertibilnim izvozom. Letos so izvoz na konvertibilni trg v primerjavi s klirinškim povečali, saj le-ta znaša še 28 odstotkov celotnega, v polletju pa so načrtovane količine presegli za 8 odstotkov. V Topru načrtujejo, da bodo glede na zaostrene pogoje prodaje na domačem trgu, z izvozom ustvarili več od predvi-

denih 4 milijonov 650 tisoč dolarjev. Po poldruhi milijardi dinarjev, ki bo konec leta 1986 in nekaj manj kot milijonih dinarjev lanske izgube v Topru v letošnjem prvem polletju poslovali z ostankom čistega dohoda, konec leta pa bodo milijardo dinarjev vložili v sklade. Tudi zadolženost

Sanacija proizvodnega programa v tozdu Moda in samoupravna organiziranost obeh šentjurskih tozov v enovito temeljno organizacijo ženega dela Elegant ter s tem prehod na skupno obračunavanje nanenega poslovanja, so že tri iz njene zahteve Šentjuranov, ki želijo v zagotovilo za dokončno sanacijo šentjurskega dela Toprove proizvodnje še tehnološko prenovo proizvodnje v Elegantu in dolgoročno vojne usmeritve tega tozda. Za to logo pa je v Topru še čas do zaključka ukrepa družbenega varstva.

lovne organizacije se glede na inflacijo realno manjša, saj so bili lani samo zadolženi za 3 milijarde 560 milijonov dinarjev, konec letošnjega junija pa 8 milijard 256 milijonov dinarjev.

IVANA STAMEL

Z naložbami v vrhu

Konjiško gospodarstvo na trdnih temeljih

Delovne organizacije v konjiški občini so še vedno nadpovprečno akumulativne in učinkovite glede na ostale v republiki in Jugoslaviji.

V občini so lahko resnično zadovoljni z izvozom, ki se je v tem letu še povečal. Gospodarstvo je v sedmih mesecih leta izvozilo za 34,6 milijonov dolarjev, kar pomeni 20 odstotkov celotnega prihodka. Pri izvozu še vedno paradira zreški Unior s 55 odstotnim deležem celotnega izvoza občine.

Med večjimi naložbami v združenem delu prav tako prednjači Unior. Letos so zaključili naložbo v obratu homokinetičnih zgibov, odprli so tovarno izvižacev v Avstriji, razširili in posodobili so vzdrževanje in pričeli graditi objekt strojegradnje. Tudi v gostinstvu in turizmu na Rogli in v Zrečah se lotevajo novih del. Skupni naložbeni dinar presega 14 milijard dinarjev. Ta je vreden toliko več, ker bo na račun posodobitev in razširitev v gostinstvu in turizmu mogoče preusmeriti in na novo zaposliti približno 150 delavcev.

Delovna organizacija Konus iz Slovenskih Konjic je vložila v razširitev proizvodnje tozda Koterm in tozda Umetno usnje 4 milijarde dinarjev, v razvojno tehnološko in računalniško opremo 3 milijarde dinarjev in v obrat v Avstriji 4 milijarde dinarjev.

V zreškem Cometu, kjer so pred dnevi odprli novo linijo oksidne keramike, so za to namenili poldruho milijardo dinarjev, kupili pa so tudi tehnološko opremo za razširitev proizvodnje tkanin in steklenih vlaken v vrednosti 400 milijonov dinarjev.

Tudi Dravinjski dom gradi in se širi ter veča svojo ponudbo. Za izgradnjo novih trgovinskih objektov so namenili 518 milijonov dinarjev, pri čemer je največja pri-

dobitev nova trgovina v Ločah.

Ne gre prezreti Kmetijske zadruge Slovenske Konjice, ki je za trgovino z reprodukcijskim materialom v Zrečah namenila 667 milijonov dinarjev, kupili pa so tudi opremo v mehanični delavnici in obnovili 10 hektarjev vinogradov in 16 hektarjev sadovnjakov.

Vitanjski Kovinar je sicer manjša delovna organizacija, a se prav tako vključuje v izvoz in posodablja svojo proizvodnjo. Za izgradnjo prizidka v Kovinarju so namenili 204 milijone dinarjev, v konjiškem LIP pa za strojno opremo za izvozno proizvodnjo 400 milijonov dinarjev.

MATEJA PODJED

V treh mesecih je Sip prodal 3256 strojev

V tretjem četrtletju je v šempetrskem Sipu upadla prodaja kmetijskih strojev na domačem trgu.

To je v pretežni meri posledica zmanjševanja kupne moči in izjemno visokega ter nepričakovanega porasta revalorizacijskih obresti in s tem vse večje nelikvidnosti.

Sicer pa so v Sipu v tem obdobju prodali 3256 kmetijskih strojev v skupni vrednosti okrog 16 milijard dinarjev. Ti podatki veljajo za oba tozda, tistega v Sežani in šempeterskega.

J. V.

Preveč bolniških v Gorenju

82 tisoč izgubljenih delovnih dni v GA

V Gorenju Gospodinjskih aparatov v Titovem Velenju imajo zaradi bolniških izostankov delavcev še vedno velike izgube delovnega časa. Zmanjšali naj bi jih z nekaterimi administrativnimi ukrepi.

V letošnjih prvih devetih mesecih so v tej največji delovni organizaciji sozda Gorenje zaradi bolniških izostankov izgubili kar 82 tisoč 101 delovni dan ali, drugače povedano, kot da je bilo med 5 tisoč 530 delavci ves čas na

bolniški 396 delavcev. Zato so se dogovorili z velenjskim Zdravstvenim centrom o boljšem sodelovanju. Določili so zdravnike za delavce Gorenja Gospodinjskih aparatov v Titovem Velenju, Soštanju in Šmartnem ob Paki in se dogovorili, da se lahko njihovi delavci zdravijo le pri obratnih zdravnikih - razen seveda v primerih, ko delavec nujno potrebuje zdravniško pomoč in ne more do svojega zdravnika. Pred odhodom k zdravniku

Plin je cenejši in čistejši

Na Teharju o uporabi zemeljskega plina

V teharskem Domu železarjev sta Železarna Štore in Petrolova delovna organizacija Zemeljski plin iz Ljubljane prejšnjo sredo pripravila posvetovanje o uvajanju in uporabi zemeljskega plina kot vira

energije v industriji in komunalni dejavnosti.

Na posvetu, ki se ga je udeležilo okoli petdeset predstavnikov slovenskega združenega dela, so govorili o lastnostih in prednostih zemeljskega plina v proizvodnem, energetske, ekološkem in ekonomskem smislu. Strokovnjaki Železarne Štore, ki ima z uporabo zemeljskega plina že precej izkušnje, so prikazali tudi kako plin postopoma uvajati v proizvodnjo in nadomestiti z njim ostale vrste energije. Sicer pa v štorski Železarni že nekaj časa izdelujejo tudi plinske naprave - gorilnike in podobno - in obenem ponujajo industriji tudi celoten inženiring za uvajanje zemeljskega plina v proizvodnjo. Ker v Sloveniji tega ekonomičnega in okolju manj škodljivega vira energije ne porabimo dovolj, so na posvetu spregovorili tudi o slovenskem plinovodnem sistemu, lastnostih in prednostih zemeljskega plina, izdelavi

projektov in zakonodajnega področja, vključno s napravami in opremo za plin energijo v obstoječih sistemih in podobnem.

Niko Zakonjšek, KPO Železarna Štore: »Zaradi lastnih potreb smo v Železarni Štore izdelovali plinske gorilnike jih razvijali in dograjevali v kompletne sisteme, da lahko danes v okviru našega inženiringa nudimo usluge od priprav za uvajanje zemeljskega plina, nov, projektnih nalog, do izvajanja projektov in izpolnjevanja nalog, vse do naložbe na posameznih sistemih oskrbe pri porabi. V ponudbi so tudi pečnice. Izredno pomembno je, da je zemeljski plin zelo energija, ki za razliko od ostalih plinov praktično vsebuje žvepla, je pa bolj varen, saj ni strupen. Obenem ga je kadarkoli mogoče zamenjati z drugimi plini ali mešanicami.«

BRANE PIANO

Zanimanje za otroško varstvo na domu

Z uvodno anketo, koliko staršev bi bilo pripravljenih zaupati svoje malčke v varstvo priložnostnim varuhom in varuhinjam, so celjski mladinci že spomlad zbirali mnenja Celjanov, zdaj pa so projekt Male storitvene enote s področja otroškega varstva še dopolnili. Z varovanjem otrok na domu v popoldanskem in nočnem času bodo začeli že v prvih dneh novembra, ostale dejavnosti pa bodo skušali oživiti prihodnje leto.

Novembra bo dežurni koordinator mladinskega otroškega varstva na domu med 10. in 14. uro na občinski konferenci mladih v Celju zbirala naročila staršev, ki bi za svoje malčke želeli popoldansko ali nočno varstvo. V skupno varuhov in varuhinj se je doslej prijavilo 15 mladih, da bi Servis za popoldansko in nočno varstvo otrok na domu optimalno zaživel, bi potrebovali približno 30 varuhov. Z anketo, ki so jo celjski mladinci pripravili v času sejma Vse za otroka, so med starši ugotovili, da bi jih v takšno varstvo svoje malčke zaupala večina. Priložnostni varuhi, ki se prijavljajo na občinsko konferenco mladih, morajo poleg dopoljenih 18 let starosti izpolnjevati še

nekaj drugih pogojev, zaenkrat pa je večina prijavljenih študentov medicinske, pedagogike in sorodnih dejavnosti.

V anketi so starši izbirali tudi ime, ki naj bi ga nosila storitvena enota s področja otroškega varstva. Med predlaganimi imeni se je večina odločila za Curimuri.

Starši so menili, da bi bil najprimernejši način plačevanja za varovanje otrok kar po opravljenem delu, za varovanje svojih malčkov pa bi plačali 5 tisoč dinarjev na uro. Mala storitvena enota s področja otroškega varstva bo eksperimentalno delovala šest mesecev, maja prihodnje leto pa naj bi jo registrirali kot delovno organizacijo v ustanavljanju.

Poleg osnovne dejavnosti - varovanja otrok na domu v popoldanskem in nočnem času - pa naj bi Mala storitvena enota nudila staršem še nekaj zanimivih, dopolnilnih dejavnosti. Prav zdaj mladinci iščejo v središču mesta primeren prostor, kjer bi uredili kotiček za kratkotrajno otroško varstvo tistih malčkov, ki morajo zdaj svoje

starše spremljati po nakupih. Zanimanje za takšno obliko varovanja je bilo že v času sejma Vse za otroka izredno veliko, prav tako pa so bili mladinci skoraj presenečeni nad izrednim povpraševanjem v njihovi začasni komisijski prodajalni.

V tem prostoru, ki bi ga seveda primerno uredili, bi mladi poskrbeli tudi za posredniško prodajo rabljenih igračk, oblačil in ostale opreme za malčke, kasneje pa bi staršem po knjižničnem sistemu ponujali v izposojajo tudi didaktične igračke. Za izposojajo teh igračk so se odločili zato, ker so didaktične igračke zelo drage in si jih večina staršev ne more več privoščiti, poleg tega pa so to igrače, ki jih otrok potrebuje čimveč. Med igro jih le redko poškoduje, značilno pa je, da se jih malčki dokaj hitro naveličajo. Ob izposoji igračk bi mladinci seveda poskrbeli, da bi otrok vselej dobil čisto, razkuženo igračko - komisijska prodajalna skupaj s kottičkom za kratkotrajno varstvo otrok in izposojevalnico igračk pa naj bi v Celju zaživele prihodnje leto.

IVANA STAMEJČIČ

NA KRATKO

Ljubenski cesti

Na Ljubnem so se odločili, da bodo asfaltirali dve makadamski krajevni cesti. Za cesto za zaselek Prod in v Okonini bodo iz sredstev krajevne skupnosti prispevali 40 odstotkov, 60 odstotkov pa bodo prispevali krajanje. Krajevna skupnost bo pred asfaltiranjem poskrbela tudi za odvodnjevanje cestišča. Sicer pa je delovno tudi v središču krajevne skupnosti, na Ljubnem, kjer obnavljajo notranjščino Prosvetnega doma.

BJ

Nova vežica

Na Ljubnem so pred Dnevom mrtvih odprli vrata nove mrliške vežice. Novo vežico, z dvema oddelkoma, so uredili iz sredstev samoprispevka. Mrliško vežico so preuredili iz stare stanovanjske hiše.

BJ

Srečanje starejših v Vojniku

Krajevna skupnost in socialni svet pri krajevni skupnosti Vojnik pripravljata za jutri, v petek, 4. 11. ob 16. uri v avli osnovne šole v Vojniku srečanje starejših krajanov. V kulturnem nastopu bodo nastopili učenci osnovne šole Vojnik, za veselje pa bo poskrbel ansambel Francija Zemeta.

Z. S.

Seminar na Dobrni

Predsedniki in sekretarji osnovnih mladinskih organizacij iz občine Žalec bodo 18. in 19. novembra na seminarju na Dobrni. Po besedah strokovnega sodelavca Občinske konference ZSMS Žalec Mateja Valanta bo program zajemal več tem. Obravnavali bodo spremembe pravil občinske konference, opravili pogovor z Jožetom Škoičem, govorili o krizi v Jugoslaviji in še posebej na Kosovu, itd.

T. T.

Novo mladinsko vodstvo

Na redni seji mladinske organizacije v Grižah so razrešili doseženo vodstvo, izvolili novo ter sprejeli program dela. Za novega predsednika so izbrali Milana Vasleto, za sekretarja pa Iztoka Malisa. V program dela so zapisali, da si želijo tesnejšega sodelovanja z društvi in organizacijami, oživiti kanijo klubsko dejavnost in vključiti čimveč mladih.

T. TAVČAR

Praznik v Vrbju

V KS Vrbje v žalski občini bodo letos ob krajevnem prazniku pripravili vrsto prireditev, ki se bodo zvrstile od 5. do 12. novembra.

Poleg športnih in kulturnih prireditev bodo pripravili srečanje starejših krajanov in zbor krajanov, kjer bodo odločali, da sredstva, ki so jih združevali s krajevnim samoprispevkom porabijo za ureditev kanalizacije in ne za gradnjo otroškega vrtca kot so sklenili, ko so glasovali na referendumu o krajevnem samoprispevku.

Slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti bo 12. novembra ob 10. uri. Kot je povedal predsednik sveta KS Vrbje Mile Begovič so sedaj še dodatno krajanje dobili 17 novih telefonskih priključkov, glavna naloga za v prihodnje pa je, da pričnejo s popravilom oziroma z adaptacijo kulturnega doma.

T. TAVČAR

Izbrana trasa ceste skozi Tremarje

Problem ureditve ceste skozi Tremarje je star že 15 let in je bil zapisan v številnih razvojnih načrtih. Izdelali so številne variante nove trase, končne rešitve pa niso sprejeli, ker do lani ni bil izdelan detajlnejši geodetski posnetek za območje Tremarj. Na zadnji seji celjskega izvršnega sveta pa so sprejeli sklep, da gre za snutek ureditvenega načrta za rekonstrukcijo in prestavitve magistralne ceste skozi Tremarje v javno razpravo. To pomeni, da naj bi bil problem v kratkem vsaj na papirju - rešen.

Med variantami so se po pogovorih s prizadetimi lastniki zemljišč in krajevno skupnostjo Pod gradom odločili za traso, ki bo potekala na vzhodni strani železnice z nadvozom na severni strani. Takšno usklajevanje je bilo potrebno tudi z laško občino, saj sega del trase na njeno območje. Poleg pa so morali uskladiti tudi z republiški načrti, saj je vsaka od variant predvidevala poseg na prvo kmetijsko zemljišče. Hkrati s prestavitvijo magistralne ceste bodo sanirali komunalno ureditev naselja Tremarje. Načrt pa

predvideva tudi izgradnjo lokalne čistilne naprave, ki pa ne bo potrebna, če bodo za lokacijo centralne čistilne naprave izbrali Tremersko polje.

Na seji izvršnega sveta so se v razpravi o javni razgrnitvi zavzeli, da je treba hkrati s cesto skozi Tremarje rešiti tudi tako imenovani preboj skozi Celje. Z novim odsekom skozi Tremarje bo zastoj v Celju še večji kot doslej, opozorili pa so tudi na nevarnost, ki že sedaj grozi pešcem in kolésarjem na odseku od Polul do Košnice,

v bodoče pa bo ta še večja. Magistrala Jug, ki je predvidena z desetletno pogodbo med republiško cestno skupnostjo in celjsko občino bi morala vse te probleme rešiti, vendar zanjo ni niti idejnih rešitev. Po trenutnih cenah bi veljala 19 milijard dinarjev, od katerih bi morali v Celju zagotoviti polovico, vendar ocenjujejo, da bo to prevelik zalogaj. Problem se bo zaostрил tudi v primeru, da bo sodišče izdalo odločbo o prepovedi prometa skozi mestni park, o čemer te dni še odloča. Zato se bo občinski komite za urejanje prostora in varstvo okolja moral odločiti za varianto, ki predvideva začasno rešitev problema s sanacijo najbolj kritičnega odseka skozi Celje, to je Aškerčeve ulice, Ulice XIV. divizije in naprej proti Polulam.

T. CVIRN

Dovolj otrok za novo šolo?

Šli smo po sledi delegatskega vprašanja o upravičenosti gradnje v Dobovcu

Na zadnjem zasedanju žalske občinske skupščine je bilo postavljeno delegatsko vprašanje oziroma dilema, ali je v Dobovcu smotno graditi novo šolo glede na majhno število otrok v teh krajih. Vprašanje je imelo nekoliko večjo težo zato, ker je gradnja osnovne šole v Dobovcu ena od naložb iz občinskega referendumskega programa in bi jo torej naj gradili iz sredstev samoprispevka.

V Vzgojnoizobraževalni organizaciji Šmarje pri Jelšah, kjer imajo vse potrebne podatke, so na osnovi le-teh mnenja, da je ta naložba upravičena. Franc Drobne, direktor VIO Šmarje to utemeljuje z več dejstvi in podatki: "Izgradnja osnovne šole v Dobovcu je bila opredeljena že v srednjeročnem planskem dokumentu v letih 1981-1985, vendar je prišlo do realizacije šele v tekočem srednjeročnem obdobju. Gradnja šole v Dobovcu je bila edina naložba, ki je bila vključena tudi v referendumski program za zadnji občinski samoprispevek. Za gradnjo šole smo se odločili zato, ker je sedanji objekt dotrajan do te mere, da program oziroma pouka sploh ne bi mogli več dolgo izvajati."

V šoli v Dobovcu je pouk na nižji stopnji osemletke kombiniran v dveh oddelkih. Za desetletja je v Dobovcu približno enako število otrok, 30 do 40, ta podatek pa je bil tudi osnova za to, da se v občini odločili za gradnjo oziroma da naložbo

uvrstijo v referendumski program. Nova šola naj bi bila majhna, z dvema učilnicama in spremljajočimi prostori.

Seveda so se od razpisa referenduma za samoprispevek pa do danes družbeno-ekonomske razmere bistveno spremenile, zato je delegatsko vprašanje v tem trenutku povsem na mestu. Zato so v Vzgojnoizobraževalni organizaciji občine Šmarje pri Jelšah ponovno prevetri-

li podatke in ugotovili, da se je število rojstev v tem času celo povečalo. Dovolj zgovorni so, na primer, podatki, da se je na območju krajevne skupnosti Dobovec leta 1981 rodilo 12 otrok, leto pozneje 7, leta 83 je bilo rojenih 11 otrok, naslednje leto 9 in prav toliko v letu 1985. Leta 1986 se je v Dobovcu rodilo 12, lani pa 8 otrok. Treba je torej računati na 30 do 40 bodočih osnovnošolcev.

MARJELA AGREŽ

Zaščitena voda

V Polenah pri Slovenskih Konjicah, kjer so pred kratkim spustili v omrežje pitno vodo, ki bo odžejala zlasti Konjičane in okoličane, bo v naslednjih dneh javno razgrnjeno odločbo o zaščiti pitne vode na tem območju. Po mesecu dni pa bodo odločali, katerega osnutek je minulo sredo obravnaval Izvršni svet, obravnavali in predvidoma sprejeli še delegati zborov občinske skupščine.

Pitna voda je kot naravna dobrina kajpak zaščitena in zakon določa, da mora občinska skupščina bdeti nad vodovodnimi napravami. Tako je namreč mogoče zavarovati izvor vode pred naključnim ali namernim onesnaževanjem, ki bi utegnilo škodljivo vplivati na neoporečnost ali pa kakovost pitne vode. O osnutku odločba bodo razpravljali tudi gozdarji in kmetjci, ki bodo

prav tako lahko dali pripombe k odločki. Odlok bo, sicer s papirjem, s katerim pa so predvidene tudi sankcije zoper kršitelje, varoval območje zajetja in izvira. Predvideva tudi, da mora biti območje ograjeno z varnostno ograjo in opremljeno z opozorilnimi tablami in prepoveduje uporabo kakršnihkoli gnojil in ostalih agrotehničnih sredstev, prav tako tudi intenzivno rejo živine, izkoriščanje gozdov, vsako gradnjo v coni varstvenega pasu, odlaganje odpadkov in podobno.

Neoporečnost vode in izvajanje predpisov ukrepov bo nadzorovala občinska sanitarna inšpekcija. Na Izvršnem svetu pa so sprejeli še sklep, da mora Geološki zavod iz ljubljane izdelati bolj podrobne in precizne grafične priloge varstvenih pasov vodnih virov.

MATEJA PODJED

Republiško prvenstvo radio amaterjev

V Lokrovcu pri Celju je bilo minulo soboto republiško prvenstvo radioamaterjev Slovenije (lov na lisico, iskanje skritega radijskega oddajnika).

V treh kategorijah je nastopilo 23 posameznikov iz osmih klubov Slovenije. Poleg tega pa je Radio klub Celje, ki je bil organizator tega republiškega tekmovanja pripravil regijsko tekmovanje radiotelegrafije. Največ uspeha na republiškem tekmovanju radioamaterjev so imeli predstavniki iz RK Sevnica in Žalec, ekipno pa je zmagal Radio klub Ormož.

Rezultati pionirji: 1. Jure Sepec (RK Sevnica), 2. Robi Klemenčič, 3. Sandi Šterman (oba Ormož); mladinci: 1. Jurij Kuselj (RK Sevnica), 2. Mirko Grudnik (Tolmin), 3. Igor Mohor (T. Velenje); člani: 1. Vinko Mihelak (RK Žalec), 2. Božidar Puhovec (Ormož), 3. Zvone Kuglar (RK Celje), 4. Boštjan Rebernik (RK Žalec), 5. Dušan Mastnak, 6. Igor Krajcar (oba RK Celje). Ekipno: 1. RK Ormož, 2. RK Sevnica, 3. RK Žalec itd.

Radio klub Celje pa je pripravil obenem tudi regijsko tekmovanje o radiotelegrafiji. Zmagal je Boštjan Rebernik iz RK Žalec pred Dušanom Mastnako iz Celja, Janijem Kuseljem iz Sevnice itd. Na sliki: Priprava radio amaterjev pred pričetkom tekmovanja.

TONE TAVČAR

Stanarine za polovico višje

Sklep je sprejel celjski izvršni svet

O predlogu povišanja stanarin je celjski izvršni svet pred nekaj tedni že razpravljal. Stanovanjska skupnost je takrat predlagala več kot 70-odstotni dvig cen, s čimer pa se izvršni svet ni strinjal.

Tudi k predlogu občinskega komiteja za družbenoekonomski razvoj občine Celje o 55-odstotnem povišanju stanarin takrat ni dal soglasja. Zahteva je, da stanovanjska skupnost pripravi analizo o posledicah dviga stanarin na življenjsko raven prebivalcev z najnižjimi prejemki, da utemelji 55-odstotno povišanje z ukrepi na področju racionalizacije poslovanja in izdela primerjavo z ostalimi občinami v Sloveniji.

Tako so prejšnjo sredo člani izvršnega sveta v gradivu

prejeli materiale, ki jih je pripravila stanovanjska skupnost, vsebujejo pa podatke o gibanju stroškov pri vzdrževanju stanovanj, osebnih dohodkov, ocenili so vpliv 55-odstotnega povišanja stanarin in predložili podatke o njihovih subvencijah. Na osnovi teh podatkov so se člani izvršnega sveta brez dodatnih razprav odločili za 55-odstotni dvig stanarin.

Podatki stanovajske skupnosti kažejo, da pričakujejo do konca leta skoraj 300-odstotni dvig cen storitev, medtem ko se bodo skupaj s predlagano podražitvijo stanarine letos dvignile za 170 odstotkov. Izračunali so, da je znašala povprečna stanarina v občini doslej nekaj več kot 51 tisoč dinarjev, po 55-odstotnem dvigu pa bo dosegla skora 80 tisoč dinar-

jev. Ob tem ugotavljajo, da letos osebni dohodki rastejo hitreje kot pa stanarine in da tudi zadnji dvig cen prebivalcev ne bo pretirano prizadel. Po njihovih izračunih je namreč v občini polovica vseh stanovanj družbenih, 15 do 20 odstotkov stanovalcev pa je upravičenih do subvencij. Torej je po podatkih stanovanjske skupnosti zaradi dviga prizadetih le približno 40 odstotkov prebivalcev Celja. K temu so dodali še podatek, da bi v prihodnje lahko vzdrževali še manj stanovanj kot doslej, če ne bi bil sprejet predlog o dvigu stanarin. Da je bil občinski sindikalni svet v Celju že pred mesecem proti vsakršnemu dodatnemu obremenjevanju občanov, pa so pri tem verjetno pozabili. T. CVIRN

Srečanje starejših Šmarčanov

V Šmartnem ob Dreti so začeli s srečanji starejših krajanov kot prvi v Zgornji Savinjski dolini. Na letošnje srečanje, ki sta ga priredili socialistična zveza in krajevna skupnost, je prišlo nad 40 krajanov. V krajevni skupnosti živi kar 86 krajanov, ki štejejo nad 70 let. Na srečanju, ki je bilo ob krajevnem prazniku, je starejše krajanke pozdravil sekretar mozirski socialistične zveze Rajko Pintar.

Za lažjo odločitev osmošolcev

Dneve odprtih vrat so na nekaterih celjskih srednjih šolah pripravili že lani. Gre predvsem za šole, kjer izobražujejo za poklice, ki so iskani. S takšnimi predinformativnimi dnevi pa naj bi osnovnošolcem pomagali pri njihovi odločitvi za nadaljnje šolanje.

Na pobudo skupnosti za zaposlovanje so prejšnji teden takšen predinformativni dan pripravili na Srednji šoli za gostinstvo in turizem. Prišlo je več kot 100 osmošolcev

iz različnih osnovnih šol z našega območja skupaj z učitelji in pedagoškimi sodelavci. Marsikdo med njimi na tistem računa, da se bo vpisal na eno izmed smeri izobraževanja na Srednji šoli za gostinstvo in turizem, mnogi pa še iščejo primerno rešitev. Izkušnje iz preteklega leta kažejo, da se je približno polovica učencev, ki so prišli na dan odprtih vrat, kasneje tudi odločila za vpis.

Predinformativni dan pa so na šoli zastavili v dveh delih. Najprej so učenci slišali, kako je s programi izobraževanja in njihovo zahtevnostjo, nato pa so jih odpeljali v nekatere gostinske delov-

ne organizacije v Celju kot so hoteli Merx, Turška mačka in Evropa ter ZTG. Gre za organizacije, s katerimi šola že vrsto let zelo uspešno sodeluje, učenci pa naj bi v praksi spoznali poklice v gostinstvu in turizmu. V zadnjem času opažajo, da se na šolo vpisujejo tudi boljše učenci s prav dobrim in odličnim uspehom, kar v preteklosti ni bil pogost pojav. Usmerjeno izobraževanje je po oceni vodstva šole učencem omogočilo napredovanje in nadaljnje izobraževanje po končani srednji šoli za gostinstvo in turizem, zato je tudi struktura učencev vse boljša. TC

Nižji prispevek za ceste

Za zadnje tri mesece tega leta se bo prispevna stopnja za samoupravno cestno komunalno skupnost občine Šmarje pri Jelšah znižala od dosedanjih 0,5 na 0,218 odstotka.

Takšen sklep so sprejeli delegati na seji skupščine te skupnosti, skupaj z delegati zbora krajevnih skupnosti šmarske občinske skupnosti. Do znižanja je prišlo zaradi občutno povečanih osnov pri obračunu prispevne stopnje oziroma presežkov v šmarski cestno-komunalni skupnosti. Zaradi znižanja prispevne stopnje ne bo okrnjen program na tem področju, je pa to koristen prispevek v akciji razbremenjevanja šmarskega gospodarstva. M.A.

Zasebna prodajalna sadja in zelenjave v Rimskih Toplicah

V Rimskih Toplicah so že pred leti pričakovali, da bomo edina trgovina Market z razširitvijo nudila krajanom večjo ponudbo. Predvsem so pogrešali kvalitetno in zadostno ponudbo sadja in zelenjave. Zaradi neuresničenih želja pri krajevni skupnosti že pred štirimi leti ponudili roko zasenemu prodajalcu, ki bi zapolnil vrzel. Čas je zahteval svoje, saj je bilo potrebno za to dobiti več soglasij in dovoljenj, da je prišlo do uresničitve.

Tako so minuli teden odprli novo zasebno prodajalno sadja in zelenjave lastnika Imerli Čovanaja. Izpolnila se je njegova dolgoletna želja. V ulici 14. divizije v Rimskih Toplicah, v neposredni bližini pošte stoji lepo urejen lokal, v katerem je Franc, kot vsi kličejo novega zasebnika, vložil štiri stotine milijarde. S pestro in ceneno ponudbo bo skušal kar najbolje ustreči vsem. Če mu bo šlo delo dobro od rok ima v načrtu dograditi še slaščičarno s kava barom. Prvi kupci so bili s ponudbo in cenami zelo zadovoljni, vseh pa jim je tudi to, da bo prodajalna odprta tudi ob nedeljah. VLADO MARČIČ

MODERNIZACIJA BOLNIŠNICE V CELJU

Prostovoljni prispevki, vplačani septembra

Vplačano do 31. 8. 1988	4.275.450,-
»Remont« Celje - namesto cvetja za pok. Draga Čučka star.	160.000,-
Kolektiv SDK - eksp. Žalec - namesto venca za Jožeta Zakonjška	100.000,-
OOS SDK podružnica Celje - namesto venca za pokoj. Jožeta Zakonjška	60.000,-
OK ZKS Celje - namesto venca za Janeza Stojkoviča - OO ZKS Nova vas	80.000,-
Obrtno združenje Šentjur pri Celju - prispevek namesto venca na grob Slavka Kukovca ml. iz Celja	100.000,-
OK ZKS Celje - namesto venca za Slavka Kukovca ml. OO ZK Klima - montaža OGP Remont Celje - sklad skupne porabe - prispevek namesto venca za Draga Čučka	80.000,-
Sošolci iz gimnazije Celje - namesto darovanega cvetja za umrlega Slavka Kukovca-Kukija	70.000,-
Turistično društvo Celje - namesto venca na grob pok. Mimice Volavšek iz Celja	50.000,-
IMP Klima Celje, Sklad skupne porabe TOZD MP, svojci Slavka Kukovca	80.000,-
ZZB NOV Celje - namesto venca za Janeza Stojkoviča	50.000,-
Razvojni center Celje, Združ. sred. - plačilo za modernizac. bolnice po planu za leto 1988	200.000,-
Vplačano do 30. 9. 1988	5.475.450,-

REKLI SO:

Franc Ravničar iz krajevne skupnosti Gorenje: »Sem vodja priprav za ustanovitev gasilskega društva v naši krajevni skupnosti. Pobudo za ustanovitev so dali člani GD Zreče. Ob osnovni šoli smo pozidali prizidek, kjer bo prostor za gasilski dom. Vozilo in opremo bomo dobili od GD Zreče, ki tudi skrbi za strokovno usposobljenost naših gasilcev. Trenutno je več kot deset članov, ki že pridno vadijo, nastopili so tudi na občinskem prvenstvu, kjer so osvojili 4. mesto. Celotno delo poteka pod vodstvom Toneta Cvelferja iz Zreče, naš mentor pa je Anton Kotnik.«

TV

Plesalci od Finske do Turčije

15 let celjske folklorne skupine ŽPD Prešeren

V soboto, 5. novembra bo v Slovenskem ljudskem gledališču večer folklornih plesov, kjer bodo plesalci skupaj z občinstvom prav na predvečer nastanka folklorne v Celju, počastili desetletje in pol trdega dela, katerega rezultat pa so številna visoka priznanja in odličja.

»Priznanja žanjemo večinom na tujem, žal, medtem ko smo v Celju malce po krivici često zapostavljeni,« s priokusom grenčice pravi strokovni vodja celjskih folkloristov Edo Gaberšek. Prvi povod za razgovor - prvi začetki, prvi folklorni koraki, in drugi - njegovo slovo od funkcije strokovnega vodje skupine. »Nikar'ar pa se ne poslavljam od celj. ke folklorne skupine,« prav' Edo Gaberšek. »Rad bom pomagal, rad bom svetoval, vendar strokovno delo prepuščam mlajšim. Mislim, da je prav tako.«

- Izpustiva kronologijo in začniva z »danes« in z »leto« in z »jutri«.

»Te dni se seveda skrbno pripravljamo na slavnostni program, pravkar smo v Muzeju revolucije zaprli razstavo, ki je obeležila naših 15 let. Kaj vse se je nabralo v našem arhivu! Sploh nisimo vedeli, da hranimo pravzaprav veliko zanimivosti: od prve narodne noše, ki smo jo sami kupili, do krone iz Remsa, ki smo jo letos dobili na mednarodnem festivalu folklorne kot najboljši folkloristi. Lep spomin! Pripadla pa nam je tudi čast, da smo kot najboljši z našim

programom zaključili festival.«

- Z godbeniki in tamburaši vred vas je danes okoli sto, začeli ste s šestimi pari kot pravi ljubitelji. V teh letih ste postali s svojimi potovanji pravi ambasadorji.

»Občutek je lep. Res smo prepotovali dobršen del Evrope in delček Azije, ko smo bili v Turčiji. Veliko in še več pa smo naredili za druženje in izmenjavo gostovanj po domovini. V Celju smo gostili veliko jugoslovanskih skupin in jim omogočili, da so se s plesi predstavljale po bližnjih turističnih krajih. Z mnogimi skupinami smo navezali trajne in trdne stike in si pomagamo tudi po strokovni plati. Tako smo v teh letih dela in obstoja nekako dosegli tedaj zastavljeni načrt in ga skoraj v celoti izpolnili: vsako leto naštudirati en ples. Večer jugoslovanske folklorne v gledališču bo priložnost za retrospektivo našega dela.«

- Čeprav opravljate ljubiteljsko delo, saj zanj ne dobivate honorarja, pa najbrž takšna potovanja po domovini in svetu kar nekaj stanejo. Kje dobite denar?

»Morda si je to vprašanje kdaj že kdo zastavil, pa je zdaj priložnost, da odgovorim nanj: večino denarja si zaslužimo sami! Plešemo na Dobrni, v Rogaški Slatini, ne zapravljamo denarja z večerjami, potujemo ponoči, da prihranimo račun za spanje v hotelih. Vozimo se z istim Izletnikovim šoferjem že 10 let, ki se je na naš račun, da ostane dinar več v blagajni, odpovedal svojim dnevnim. In še in še bi lahko našteval. Potovanje v Francijo je stalo 7 milijonov dinarjev. Ljubljana nam je namenila 3 milijone, naše Celje, oziroma ZKO pa 1,1 milijonov. Ostalo smo zbrali sami. Vendar sem prepričan, da bodo celjski folkloristi še naprej tako uspešni doma in v svetu.«

- To pomeni, da imate v kratkem načrtano novo pot?

»Tako je. V januarju bodo plesalci šli na Madžarsko na festival solo plesov, nato v Belgijo na mednarodni festival folklorne...«

- Vmes boste vašo blagajno še naprej polnili s samoopovedovanji in gostovanji v turističnih krajih.

»Tako je.«

- Puščate delo strokovnega vodje in kdo bo naslednik?

»Veliko dobrih plesalcev imajo. Vodstvo pa bo v rokah štirih, timsko torej.«

MATEJA PODJED

NOVO V CELJU

TEKO

modna prodajalna

Meluh

na Tomšičevem trgu

Naši so se enakopravno kosali z drugimi

Na rob zboru gostinsko-turističnih delavcev v Postojni

Letošnji 36. gostinsko-turistični zbor, ki je bil prejšnji teden v Postojni, je bil tudi v znamenju predstavnikov s celjskega območja. Na različnih tekmovanjih v okviru tega zbora so naši predstavniki dosegli sorazmerno dobre rezultate in dokazali, da se lahko vsaj na tekmovanjih povsem enakopravno kosajo s tistimi iz najbolj znanih in priznanih slovenskih gostinsko-turističnih središč.

Ob tem pa je seveda velika škoda, ker znajo naši gostinci pripraviti domiselne in dober kulinaricne poslastice ter denimo pogrinjke le za podobna srečanja oziroma tekmovanja, medtem ko ostaja vsakodnevna ponudba v naših gostinskih lokalih več ali manj enolična. To pa seveda ne velja le za naše, s celjskega območja. Seveda je spet marsikaj odvisno od

zahtev gostov, res pa je tudi, da bi bile zahteve morda večje, če bi bila večja tudi ponudba.

Na 36. zboru se je na štirinajstih strokovnih tekmovanjih in razstavah predstavilo 780 gostinsko-turističnih delavcev, kakšnih 500 pa se jih je pomerilo tudi v različnih športnih disciplinah. V okviru tega srečanja so pripravili tudi nekaj strokovnih predavanj. Zbranim je letos na otvoritvi govoril predsednik zveznega komiteja za turizem, **Feri Horvat**, ki je povedal, da so se povpraševanja za naslednjo sezono že pričela in da bomo Jugoslovani letos prej začeli z različnimi prodajno-propagandnimi akcijami na tujih trgih. Jasno pa nam mora biti, da bo boj za goste ostrejši kot je bil doslej. Za nadaljnji razvoj turizma so seveda zelo pomembne tudi spremembe v gospodarskem sistemu. Osnutki

novih sistemskih zakonov vnašajo bistvene novosti v delovanje gospodarskih subjektov, novi zakon o podjetjih pa bo omogočil večjo samostojnost, racionalnejšo organiziranost in učinkovi-

S celjskega območja so na letošnjem 36. gostinsko-turističnem zboru sodelovali tekmovalci iz hotelov Donat in Sava iz Rogaške Slatine, Hmezadovega Gostinstva in turizma, Gostinskega podjetja Celje, Pake iz Titovega Velenja, Uniorja iz Zreče in Pivovarne Laško oziroma gradu Tabor.

tejšo poslovnost. Največ seveda pričakujemo od novega zakona o tujih vlaganjih, ki naj bi omogočil prepotrebni dotok tujega kapitala v razvoj turizma. Tukaj se obetajo velike možnosti tudi celjske-

mu območju, še zlasti različnim zdraviliškim krajem.

V vsakem primeru pa bo treba turizmu zagotoviti enakopravnejši položaj z drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Predlogi za zagotovitev te naloge se nanašajo na področje kreditno-denarne politike in obračunskega sistema, pomembne pa bodo tudi večje možnosti za uvoz reprovizivnega in blaga za široko potrošnjo, s čimer je seveda povezana boljše oskrba trga.

Jasno pa nam more biti, da je prav v turizmu bolj kot v kateri koli drugi dejavnosti poleg vseh sistemskih in materialnih pogojev ob vsem napredku tehnološke najbolj odločilen človek. Tu se moramo Jugoslovani še marsikaj naučiti, predvsem pa je treba gostinsko-turističnim delavcem zagotoviti boljše osebne dohodke.

JANEZ VEDENIK

Priznanja RTC Unior

Na 36. Gostinsko-turističnem zboru Slovenije v Postojni je RTC Unior Zreče prejel več laskavih priznanj in plaket za kakovost in izvirnost vsestranske turistične in gostinske ponudbe na Rogli.

Splošno združenje gostinstva in turizma Slovenije je podelilo priznanje z zlato plaketo za najbolj urejeno smučišče v zimski sezoni 1987/88. Republiški odbor sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije in organizacijski odbor Gostinsko-turističnega zbora Slovenije sta Uniorju podelila: plaketo z diplomom za fotografijo, plaketo z diplomom za najboljši plakat, plaketo z diplomom za najboljšo informativno edicijo Pohodnih poti. Uniorjevi gostinski in turistični delavci pa so poleg tega prejeli še osem koljov z diplomom za pripravo kulinaricnih jedi, strežbo in za pripravo slaščičarskih proizvodov, in sicer 2 zlati, 5 srebrnih in 1 bronasto kolajno z diplomom.

MP

Obrt rešuje grad

Golič bo namenjen turizmu in gostinstvu

Grad Golič pri Slovenskih Konjicah nezadržno propada kot velika večina drugih gradov na Slovenskem, katerim kulturne skupnosti in zavodi za spomeniška varstva, ne iz brezbriznosti, ampak zaradi pomanjkanja denarja, ne morejo pomagati. Podobna usoda je doletela tudi grad Golič, pa so mu v Slovenskih Konjicah vrgli rešilni pas.

Izvršni svet je namreč sprejel predlog odloka o zadržnem načrtu gradu Golič. Preuredili in obnovili ga bodo za turistično-gostinske usluge in upravne prostore. Nosilca razvoja bosta Obrtna zadruga Malgos in Obrtno združenje.

Zasnova za grad Golič, ki leži v krajevni skupnosti Tepanje v bližini regionalne ceste Celje-Maribor, predvideva prenavo in novogradnjo. V stanovanjsko-gospodarskih objektih gradu živijo, ali bolje rečeno, bivajo ljudje, ki jim bo potrebno zagotoviti primerna stanovanja, so se zavzeli tudi na Izvršnem svetu, pri čemer upajo na pomoč in razumevanje delovnih organizacij. Stanovanjske probleme naj bi namreč rešili v najkrajšem možnem času, v letu dni.

Od tod dalje pa bi se že lahko lotili korenitejših del in posegov na gradu in novogradnje objektov na prostih površinah. Za prenavo gradu in parka bo seveda potrebno izdelati podrobnejše spomeniško varstvene in naravovarstvene smernice in načrt zunanje ureditve. K turistično-gostinski naravnosti gradu Golič so Konjicani predvideli tudi večje parkirišče za osebna vozila in tovornjake, češ da v Slovenskih Konjicah manjka prav počivališče težkih tovornjakov. Kako se bodo ti vklapljali v bodoči preureje-

ni grad s parkovno ureditvijo, je težko reči, vendar pa je zazidalni načrt Golič izdelan v skladu s srednjeročnim in dolgoročnim načrtom občine, zato je lahko šel tudi v javno razpravo. Krajanje Tepanja in pri Obrtnem združenju nanj niso imeli pripomb in predlog bo prišel v skupščinske delegatske klopi.

Grad Golič naj bi torej gotovega propada rešile kovinsko predelovalne in lesne dejavnosti, predelava plastike in druge storitvene dejavnosti, ki jih zdaj v Slovenskih Konjicah pogrešajo. Objekte na čelni strani gradu bodo namenili dejavnostim, ki ni-

Graščina Golič stoji na koncu vasi Dobrnež. Plošča v veži pove, da jo je zgradil leta 1542 Adam Lindeški. Leta 1635 so graščino razdeljali uporni kmetje. Pozneje je bila obnovljena. Med kasnejšimi lastniki so bili baroni Conti, zadnji med njimi je bil Čeh Josip Klavna. Nadstropna stavba kvadratnega tlorisa ima dva vogalna okrogla stolpa.

so preveč hrupne in ki ne zahtevajo dovoza do vhoda objekta, in ki ne potrebujejo zunanjih skladiščnih površin. K celostni podobi ureditve gradu in pripadajočih objektov bo namreč sodila tudi popolna komunalna ureditev, in kar se zdi tudi pomembno, hortikulturna ureditev. Načrt namreč predvideva obnovo drevoreda ko stanje ob nekdanji cesti. Cesta z drevoredom in grad sta spomeniško zavarovana in predstavljata veliko kulturno in zgodovinsko vrednost.

Veliki grad bo torej rešilo malo gospodarstvo. Po vzorcu slovenskega slogana v turizmu - iščemo dobrega gospodarja.

MATEJA PODJED

Priznanja za urejenost in kakovost

V hotelu Dravinja v Slovenskih Konjicah so v petek odprli cvetlično razstavo in v tako lepo urejenem okolju proglasili dobitnike letošnjih priznanj in plaket Celjske turistične zveze.

Predsednik Celjske turistične zveze **Lajze Libnik** je izročil priznanje za najlepše urejeno šolsko okolje na Celjskem osnovni šoli s prilagojenim programom **Pohorski odred**. Za to turistično odličje se je potegovalo 62 šol v regiji, brez dvoma pa je prišlo v pra-

ve roke, saj je šolsko okolje v resnici en sam vrt in park.

Slovenske Konjice so že drugič zapored dobile priznanje za najlepše urejen tranzitni kraj na celjskem območju. Za to priznanje se je potegovalo 32 krajev. Turistični delavci so v obrazložitve zapisali, da so postale Slovenske Konjice v zadnjih dveh letih lepo urejene, da je očitno opazna arhitektonska skladnost celotnega mesta, kjer je tudi veliko cvetja. **Ulico Borisa Vinterja** v Slovenskih Konjicah pa so razglasili za najlepšo ulico v Sloveniji.

Marjan Osle je za prizadevnost pri razvoju turizma v občini in za delo v občinski Turistični zvezi Slovenske Konjice, katere predsednik je, prejel plaketo za najuspešnejšega turističnega delavca v tem letu.

V hotelu **Dravinja**, kjer so isti večer začeli z jesensko-zimskimi kulturno zabavnimi prireditvami, so proslavili dodelitev republiškega priznanja »zlate plakete« za doseženo kakovost gostinskih storitev v tem letu.

MATEJA PODJED

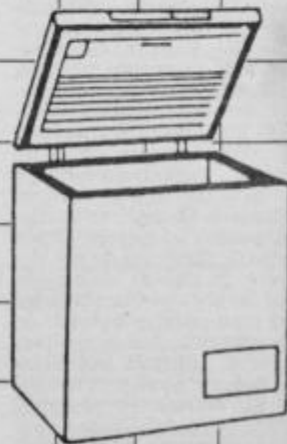
Rogla pred novo smučarsko sezono

Na rekreacijsko turističnem centru na Rogli v teh dneh hitijo s prenavo hotela. S posodobitvijo nameravajo prekategorizirati hotel v »A« kategorijo. Preurejajo sobe, urejajo prostore za vrtec, frizerski salon, medicino center, pripravljajo teren za novo parkirišče s šeststo parkirnimi prostori. Na Pesku gradijo konjušnico za turistično jahanje. Smučarskih kapacitet niso povečali, kupili so nov teptalni stroj, svoje moči pa so usmerili v še kakovostnejšo ponudbo, saj jih k temu obvezuje priznanje, ki so ga v teh dneh prejeli od Splošnega združenja za gostinstvo in turizem kot najbolj urejeno smučišče za leto 1987/88. Za praznike ob devetindvajsetem, v kolikor bodo snežne razmere ugodne, pa bomo uradno pričeli novo smučarsko sezono.

L. KOBER

gorenje servis

Po nekaj letih delovanja so izolacijske sposobnosti vaše zamrzovalne skrinje oziroma omare manjše. Obnovite jih. Na obnovljeni aparat vam Gorenje servis daje 12 mesecev garancije. Vse podrobnejše informacije v najbližji servisni enoti Gorenja.

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Obračun obresti

Banka obračunava obresti na vpogledna sredstva konec kalendarne leta, pri tekočih računih pa obračuna tudi obresti na negativni saldo.

Letos so bile s spremembo medbančnega sporazuma odpravljene omejitve glede dovoljenega negativnega stanja na tekočem računu, zato je Ljubljanska banka povečala največji znesek dovoljene prekoračitve stanja na 500 tisoč dinarjev. Imetniki, ki so večkrat za dalj časa prekoračili stanje na svojem tekočem računu, bodo morali zato konec leta zagotoviti za poravnavo nastalih obveznosti toliko sredstev, da njihov tekoči račun ob letnem obračunu ne bo prešel v nedovoljeno negativno stanje.

Da bi imeli varčevalci boljši pregled na svojim poslovanjem s tekočim računom, je banka konec meseca oktobra pripravila evidenčni obračun obresti, v katerem so prikazane kreditne (obresti na pozitivno stanje), debetne (obresti na dovoljeno negativno stanje) in obresti za nedovoljeno negativno stanje od januarja do konca oktobra letos. Evidenčno obračunane obresti bodo prikazane v izpiskih, ki jih boste prejeli v novembru in decembru.

Na podlagi evidenčnega obračuna bodo lahko tisti, pri katerih obveznosti zaradi negativnega stanja presegajo obresti na pozitivno stanje, pravočasno zagotovili sredstva za poravnavo razlike konec leta. V obračunu, ki ga boste dobili konec leta, pa bodo upoštevane še obresti, obračunane na pozitivno ali negativno stanje za preostali del leta, ki ni bil zajet v evidenčnem obračunu.

Ob tem vas želimo tudi obvestiti, da banka obračunava obresti na tekočih računih skladno s »splošnimi določili o načinih in rokih za obračun revalorizacije in obresti«. Kreditne obresti so obračunane po proporcionalni metodi, vsakokratni znesek negativnega stanja pa banka revalorizira na konformni način in na dovoljeni znesek obračuna realne obresti po veljavnih obrestnih merah, prav tako na konformni način.

S tem obvestilom želimo dopolniti informacijo, ki jo boste prejeli z rednimi izpiski. Tako vam bomo omogočili celovit pregled nad vašimi sredstvi.

Quo vadis, kultura?

Opozorilo Skupnosti slovenskih gledališč

Predsednik skupnosti slovenskih dramskih gledališč, igralec Franček Drofenik je podpisal kot opozorilo, ki je pred kratkim prispelo v vsa slovenska gledališča, torej tudi v celjsko. Z njim Skupnost slovenskih dramskih gledališč opozarja Kulturno skupnost Slovenije in kulturno-politične dejavnike na izjemno težak ekonomski in gmotni položaj slovenskih poklicnih gledališč ter vseh zaposlenih v poklicnih gledališčih.

V odprtem pismu je med drugim zapisano, da vrsta restriktivnih, omejitvenih in destimulativnih zakonov in ukrepov postavlja slovensko kulturo v kritičen položaj, kar vodi v izrazito stagnacijo celovitega razvoja, vloge in položaja kulture in slovenskih poklicnih gledališč kot njenega sestavnega dela. Skupnost slovenskih dramskih gledališč pri tem posebej opozarja na izrazito zastarelo in nesodobno tehnično opremo v vseh slovenskih gledališčih, ki je marsikje celo brez nujnih požarnih in drugih naprav, ki bi omogočale varno, strokovno in higiensko delo. Neobhodno potrebni bi bili v slovenskih gledališčih računalniško informacijsko in reklamno marketinški sistemi, o katerih ni duha ne sluha. Zaradi pomanjkanja denarja gledališča tudi vse manj gostujejo in tako dosežki gledaliških hiš mnogim ljudem ostanejo zastrti. Zmanjšuje se tudi medmestno in medrepubliško sodelovanje, kar krni povezovanja ustvarjalcev in globlje spoznavanje gledališke ustvarjalnosti v širšem kulturnem prostoru, kar še posebej velja tudi za mednarodna sodelovanja v evropskem kulturnem prostoru.

Skupnost slovenskih dramskih gledališč dodatno opozarja na zmanjševanje in omejevanje samoupravljanja in delegatskega odločanja v gledališčih, na odsotnost temeljnih elementov motivacije (stimulacije, nagrajevanja po delu in rezultatih de-

la) in zlasti na preečo zaostajanje osebnih dohodkov vseh zaposlenih v slovenskih poklicnih hišah, pa tudi na preečo strokovno, tehnično in celovito kadrovsko problematiko.

Na drugi strani pa slovenska gledališča, piše v pismu, v celoti izpolnjujejo sprejete samoupravne in programske delovne obveznosti, ponekod pa ta program celo krepko presega.

Tako gre edino visoki ustvarjalni zavesti vseh delavcev v gledališčih zasluga, da kljub težavam in problemom slovensko poklicno gledališče dosega visoke delovne in zavidljive umetniške dosežke.

Na pragu 21. stoletja slovenski gledališčniki, ki se zavedajo preečega družbeno-ekonomskega in političnega položaja, pošiljajo apel družbi in zahtevajo dosledno uresničevanje stališč in usmeritev Zveze komunistov Slovenije, ki je v svojih izhodiščih zapisala, da je kultura pomemben razvojni dejavnik na ravni družbeni zavesti.

MATEJA PODJED

Simfoniki v Celju

V drugem abonmajskem koncertu, ki bo jutri, v petek zvečer v dvorani kina Union, se bo predstavil simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Orkester, ki že nekaj let gostuje v Celju ob tem času, se bo tudi tokrat predstavil pod umetniškim vodstvom našega priznanega dirigenta Uroša Lajovica.

Poleg že nekako obveznega dela iz slovenske glasbene literature - tokrat bo to Simfonieta Uroša Kreka - bodo glasbeniki v prvem delu koncerta zaigrali še Haydnov koncert za trobento in orkester. V njem bo nastopil naš odlični solist, tudi Celjanom že dobro znan, Stanko Arnold. V drugem delu bo orkester izvajal dve deli iz svetovne programske glasbene literature: Ravelov Couperinov nagrobnik ter Vesele potegavščine Tilla Eulenspiegla, skladatelja Richarda Straussa.

Tako se ob tem zanimivem programu celjski koncertni publiki obeta zanimiv pa tudi sproščujoč večer.

eg

Slovenske igre in scenariji

Slovenski gledališki in filmski muzej je letos izdal na videz in na prvi pogled skromno knjigo z naslovom Slovenske igre in scenariji I. Toda ob podrobnem pregledu njene vsebine se razkrije, da gre za izredno dragoceno delo, ki bralcu omogoča vpogled v slovensko dramsko ustvarjalnost. Pred nami je namreč le prva knjiga, sledili ji bosta še dve in sicer lutkovnih in radijskih iger ter televizijskih iger in filmov.

Prva knjiga nosi v podnaslovu oznako »Avtorji, naslovi, prve uprizoritve in izvedbe, prvi natisi« - kar dovolj jasno samo po sebi opredeljuje vsebino prve knjige. Njena zasnova sega še v aktivno in živo delo režiserja in urednika Knjižnice Mestnega gledališča ljubljanskega, zdaj že, žal, pokojnega Dušana Tomšeta. To je njegovo zadnje delo, ki ga je zasnoval in organiziral. Vse tri knjige naj bi izšle do leta 1992, v načrtu pa so še redna dopolnila za več let sktpaj, ki bodo izhajala v primernih časovnih presledkih.

Prva knjiga vsebuje naslednja poglavja oziroma vsebinske sklope: Gledališke igre, prizori in priredbe za oder pa kratice in druga

pojasnila, kar v bistvu sodi k uvodu. Zatem sledijo prve uprizoritve v poklicnih gledališčih od začetka do 1985 in prvi natisi. Potem so objavljeni podatki o prvih natisih v poklicnih gledališčih neuprizorjenih del, zatem pa uprizoritve v polpoklicnih gledališčih (Prešernovo gledališče v Kranju, Šentjakobsko gledališče v Ljubljani, Gledališče Tone Čufar na Jesenicah), sledijo avtorji in njihova dela ter naslovi del ali kazalo ter viri. Gradivo sta za prvo knjigo zbrala in pripravila od začetka do 1940 Mojca Kaufman in od 1941 do 1985 in za poklicna gledališča Andrijan Lah. V uvodnem pojasnilu piše: »Od začetka do leta 1940 smo popisovali uprizorjena dela, ki so že v Repertoarju Slovenskih gledališč 1867-1967 in njihove morebitne natise, sicer pa smo poskušali zajeti natise besedil za uprizorjanje, ki so raztresena po dnevnikih, tednikih, revijah, zbornikih, koledarjih, gledaliških listih, pa tudi mladinskih listih in seveda tistih, ki so izšla kot samostojne publikacije ali skupaj z drugimi. Omejili smo se na izvirna slovenska besedila in dramatizacije prozinskih besedil, v popis smo zajeli tudi knjižne drame,

dramske pesnitve, dramske monologe, nekatere politične satire (Cankar) in različne prizore za otroke (Stritar Prevedi, »prosti« prevodi »poslovenitve« in predelave v popis niso zajeti.)

Izkoristili bi to priložnost za vse tiste, ki vedo, ali imajo doma ustrezne rokopise tiske posameznih del, o tem obvestijo Gledališki in filmski muzej. Tudi na celjskem območju je nekaj avtorjev, ki so uveljavljeni, nekaj je takih, ki so manj znani. Celjski radio je pred leti dobro razvijal lastno produkcijo radijskih iger (novteta Milenka Straška Gašperjeva zgodba v režiji Janeza Starine). V ciklostiran obliki je ostala tudi igra iste ga avtorja z naslovom Ob kamnu - drama o pištanski preteklosti (slovensko-hrvatski kmečki upor 1572-1573 delno povzeto po Golčevem prozornem delu Trojno gorje). Ob kamnu je Milenko Strašek napisal na Pištanci 1965. leta, igro pa so uprizorili Pištanci 26. maja 1971 v režiji Mihe Zakoška (mentor mu je bil Tone Zorko). Vsak podatek bo torej dragocen, že prva knjiga pa je korsten pregled nad slovensko dramatikom.

DRAGO MEDVE

Novi dirigent se je predstavil

Na rob koncertu Celjskega godalnega orkestra

Koncert Celjskega godalnega orkestra, ki je bil v Opatjski cerkvi, je spet izzvenel pod novim dirigentom. In če smo pred leti ob podobni priložnosti ugotavljali viden napredek predvsem v tehnični izvedbi programa, moramo sedaj poleg te ugotovitve dodati še eno: tudi na področju amaterske glasbe so zahteve po kakovosti vedno večje in brez dobro šolanih amaterjev ansambli ne morejo zadostiti okusu ljubiteljev glasbe. V Celjskem godalnem orkestru sedaj deluje le po številu dobro šolanih glasbenikov, ki so se skupaj z dirigentom predstavili z za-

nimivim in pestrim sporedom.

Druga simfonieta Daneta Škerla, sodobnega slovenskega skladatelja, ki je bil na koncertu tudi prisoten, je po nekaterih začetnih bolj ali manj tremaških težavah zazvenela lepše v drugem stavku, v tretjem pa smo pogrešali nekoliko več izvajalske lahkotnosti z doslednejšim upoštevanjem nakazanega tempa. Bachov koncert za dve violini v d-molu sta odigrala solista Jelka Glavnik in Marko Zupan suvereno z mnogo občutka za fraziranje baročnega glasbenega izraza. Zlasti v tretjem stavku sta bila gonila sila pred orkestrom, ki je deloval že nekoliko »bachovsko« utrujen. Ambient je vsekakor nudil lepe možnosti tudi za doslednejše upoštevanje dinamike, ki je bila zlasti v drugem stavku morda le nekoliko preveč romantičnega značaja, kar se je odražalo tudi v nihajočem tempu. Zaključno delo Otorina Respighija »Stari plesi in pesmi« je za-

venelo sveže in zaokrožilo primerno izbran program. Mestoma sicer negotovi vstopi in nihajoča intonacija niso mogli izbrisati celotnega ugodnega vtisa o lepi muzikalno oblikovani interpretaciji. Posebno zadnji stavek je izzvenel mogočno in tudi nakazal še velike izrazne možnosti orkestra.

Dirigent Nenad Firšt, mladi zagrebški glasbenik (organizatorji so zamudili priložnost, da bi ga v koncertnem lističu primerno predstavili) je orkester vodil s primernimi gibi, suvereno in odločno, s popolnim poznavanjem partiture in s primerno angažiranostjo do amaterskih glasbenikov. Seveda tudi tokrat pri našem orkestru ni šlo brez pomoči nekaterih glasbenikov na takomimeno-vanih deficitarnih instrumentih. S tem pa seveda že posegamo v politiko glasbenega izobraževanja na našem področju.

Bil je lep večer, ki bi zaslužil nenazadnje tudi večjo odzivnost pri poslušalcih. EG

Delovno praznovanje

3. decembra bo minilo petindvajset let, kar smo v Celju dobili pomembno kulturno ustanovo - Muzej revolucije. Ta ustanova ni pomembna samo za celjsko občino, temveč za celotno celjsko regijo in tudi širše. Kolektiv Muzeja revolucije, ki tako že četrto stoletja vestno opravlja svoje poslanstvo, je za jubilej že pripravil program prireditev.

Proslava in zvonečih govorov ter kulturnih nastopov in slavnostnih sprejemov ne bo, ampak bodo vse skupaj obeležili zgolj delovno, kot to delajo vsa leta, kar obstajajo.

»Časi za praznovanja niso primerni,« pove ravnateljica Muzeja revolucije Andreja Rihter in razloži delovni program. Tako že pripravljajo gradivo za tri praznične razstave, ki jih bodo pripravili v prostorih Likovnega salona, gledališča in knjižnice Edvarda Kardelja. V Likovnem salonu bo pregled petindvajsetletnega dela na različnih področjih, ki so domena Muzeja revolucije, v gledališču bo posebej predstavljena samo razstavna dejavnost, ki obsega stalne, občasne in potujoče razstave ter zbirke po osnovnih solah in krajevnih skupnostih, medtem ko bo v knjižnici podrobno razstavljena publicistična dejavnost muzeja in delavcev muzeja. »Vsega drugega ne bo, ker enostavno ni denarja,« pribeje Andreja Rihter in ob vsem

tem še omeni skupno razstavo z mariborskim muzejem »Leto 1918 in boj za severno mejo«, ki jo pripravljajo v začetku decembra. Razstavo bodo najprej pripravili v Mariboru, v Celju pa še dopolnili z eksponati z našega območja.

Ob teh razstavah pa bodo predstavili tudi nov vodnik po stalni razstavi, ki prikazuje razvoj Celja v letih 1945-1963. To bo pomemben delovni uspeh zaposlenih v Muzeju revolucije, ki ob drugem delu stalno razstavo o Celju še dopolnjujejo. V nekdanji sejni sobi Muzeja revolucije bo ob praznovanju možno kupiti publikacije, ki jih je izdal Muzej revolucije v letih obstoja.

T. VRABL

Dve razstavi

V moziški galeriji se je predstavilo, z razstavo ročnih del, gornjesavinjsko društvo invalidov. Ob odprtju razstave so moziški učenci izvedli krajši kulturni program. Na razstavi so se invalidi predstavili z likovnimi deli, vezeninami, gobelini, pleteninami, izdelki iz slame in drugimi ročnimi deli.

V nazarskem Gorenje-Glinu razstavljajo likovniki in likovni amaterji iz Gornje Savinjske in Saleške doline. Na razstavi predstavljajo dela z likovne kolonije »Jesen med nazarskimi lesarji«, ki se je udeležilo 28 udeležencev. Razstava in kolonija sta pod pokroviteljstvom Glina. BJ

Pojoča rečiška dekleta

Kljub temu, da mlada rečiška dekleta združuje zborovsko petje šele dobro leto, jih v Gornji Savinjski dolini že dobro poznajo. Na Rečici ob Saviji doslej ženskega oziroma dekliškega zbora še niso imeli. Pojočih deklet so se zato najprej razveselili v domači Rečici, kjer redno nastopajo. Dekliški pevski zbor se je predstavil tudi na občinski pevski reviji in v drugih krajih doline. »Poskušale bomo doseči še višjo raven petja,« pravi zborovodkinja Lidija Podlesnik, ki sicer studira v Ljubljani. To, da nima šolske glasbene izobrazbe nadomešča z glasbeno nadarjenostjo, ki je v družini že tradicija. BJ

Renesančni biser v Zidanškovi ulici

V sklopu prenove starega mestnega jedra v Celju so se pred leti strokovnjaki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine v Celju lotili tudi prenove renesančne hiše v Zidanškovi ulici 3 v Celju.

Po mnenju samostojne konservatorke Branke Prime gre za kvartirno hišo, kjer so bili v srednjem veku nastanjeni vojaki. To je ena izmed redkih ohranjenih hiš v Sloveniji tega tipa, zato so pri obnovi naleteli na precej presenečenj, predvsem pa na izredno kvaliteten renesančno pomembne arhitekturne sestavine.

Izredno kakovosten je zgodnji renesančni lesen strop enakega tipa kot v Sivčevi hiši v Radovljici, pozornost so vzbudile renesančne slikarje v seko in fresko tehniki; na eni izmed njih so našli letnico 1603 in napis, ki obeležuje združitev dveh samostojnih gotških hiš v eno-

vito renesančno arhitekturno celoto. Pri odkrivanju so ob tem našli letela na gotški okna.

Hišo v Zidanškovi ulici 3 v Celju krasí izredno le zgodnje renesančni rustični portal, ki je delo italijanskega kamnosekov in renesančni grebenasto zvezdast obok v vhodni veži.

Strokovnjaki so najprej konstruirali renesančno pročelje, portale, kamnite okenske okvire, zunanjo nišo v hodni arhitekturni poslikavi, kjer bodo namestili renesančno plastiko, ki je datirana v zgodnjo renesanso. Tak kot so že obarvani portali bodo obarvali tudi okna. Trenutno obnavljajo renesančni strop; tega zahtevnega dela se je lotil kipar Milojko Križar iz Soštanja, pripravljajo pa tudi načrte za preoblikovanje notranjih prostorov.

Obnovo te najlepše stare hiše v mestu Celju je podprla kulturna skupnost Slovenije. ZDENKA STOPAR

TEDNIKOV OBZORNIK

KAJ IMA TEDEN DOMAČEGA FILMA OPRAVITI
Z EVROPSKIM LETOM FILMA IN TV?

TDF v Evropskem letu filma in TV

V resnici celo najbolj vneti ljubitelji filma in televizije ne vedo, da tja do marca prihodnjega leta Evropa živi v »letu filma in televizije«. Kar petindvajset evropskih držav, med njimi je Jugoslavija, se je v Evropski skupnosti odločilo razglasiti leto 1988 za Evropsko leto filma in televizije.

Evropa se je zbal ameriške kulturne in informacijske dominacije. Znana evropska političarka Simone Veil, ki je predsednica odbora te zanimive evropske kulturne akcije, je zapisala, da bi lahko raznovrstne strokovne in druge prireditve v programu Evropskega leta filma in televizije prispevale k »opogumljanju« Evrope. Pri tem je mislila na razvojne možnosti filma in televizije. Pot k združeni Evropi pomagata odpirati meji, ki sta zdaj pod neusmiljenim pritiskom ameriške komercialne proizvodnje. Ekonomske in kulturne implikacije filma in televizije zahtevajo, da se Evropa ovede umeriške premoči in reagira. Evropa išče svojo kulturno identiteto.

TDF – evropski dogodek?

Ali je čudno, da je jugoslovanski omite za film in televizijo (kot den izmed petindvajsetih nacionalnih komitejev, ki v posameznih evropskih državah skrbijo za svajanje programa evropskega leta filma in televizije) uvrstil teden domačega filma med prireditve, ki odo zapisane med evropske filmske dogodke? Med tiste prireditve prej, ki so pomagale k popularizaciji filma kot umetnosti, ampak idi k popularizaciji filma kot meji, ki širi spoznanja o kulturni in nacionalni identiteti človeka. Že nekaj let je znano, kako jugoslovanski filmski ustvarjalci razvrstijo posamezne filmske prireditve i festivale.

Puljski filmski festival je na ang lestvici pomembnosti jugoslovanskih filmskih srečanj na pr- em mestu. Toda med takomimeno- nimi nacionalnimi filmskimi dogodki, ki programsko nikoli ni-) bili ozkosrčni, že več let med-) nogimi filmskimi dogajanjmi Jugoslaviji zavzema eno vidnej- h mest Teden domačega filma Celju. Najbolj znani jugoslovani- i filmski ustvarjalci pravijo, da- kjer ne čutijo tako izrazite in is-) ene pripadnosti domači filmski-) tvarjalnosti kot prav v Celju. Osrednja slovenska filmska-) edstavitev, ki je v dneih filmske-) dogajanja v Celju vselej odmer-) a več kot zgolj kurtoazni pro-) or stvaritvam iz drugih filmskih-) edišč v Jugoslaviji, prispeva k ti-) mu, kar piše na primer-) Evropski kulturni konvenciji:-) preočevanju jezika, zgodovine,-) lture in civilizacije narodov in-) zav Evrope in s tem skupne-) ropske kulture in civilizacije...-) Jugoslavija je lani oktobra pod-) sala evropsko kulturno konven-

cijo. S tem se je kot 25. evropska država vključila v največjo evropsko kulturno, informacijsko akcijo in manifestacijo – v evropsko leto filma in televizije 1988. Odločitev je večpomenska in zanimiva.

Jugoslavija se je tako uvrstila kot enakopravni partner v združeno Evropo na področju, ki je najbolj vplivno in z razvojnimi možnostmi odpira človeštvu neslutne perspektive. Tudi stiske in zagate. Kajti informacijski in kulturni prostor, ki ga dobesedno obvladujeta film in televizija, že dolgo ni več samo azil človekove sprostitve, marveč je vitalno vprašanje politike, gospodarstva, razvoja in nacionalne identitete.

Evropa se na primer hoče otresti ameriške informacijske dominacije. Prehuda filmska in informacijska odvisnost od ZDA že dolgo časa zelo moti evropske ambicije o drugačni, to je manj ameriški in bolj evropski identiteti. Več kot 80 odstotkov filmske in televizijske produkcije evropskih držav ostaja znotraj Evrope oziroma posameznih produkcijskih središč. Čeprav je Evropa zelo glasna o tem, kako je med seboj združena, so informacijske blokade med državami neverjetno visoke. Združene države Amerike, ki so sicer s filmi in s televizijsko produkcijo preplavile evropske kinematografe in televizijske ekrane, so pripravljene prevzeti le majhen del evropske filmske proizvodnje. Evropa, in z njo Jugoslavija, pa ima v filmskem sporedu več kot polovico filmov iz ZDA. Evropa je prav na področju filmske in televizijske proizvodnje slabo povezana. Ne zna skupno odgovoriti na ameriški agresivni izziv. Evropa je celo marketinško v kulturi precej šibkejša od ZDA. Zaradi tega se zavzema za skupno kulturno politiko na področju filma in televizije.

Kulturna konvencija ponuja misel o moderni identiteti evropske kulture, a hkrati naglašava vrednost in posebnost kulture vsakega naroda.

Vizija kulturne integracije Evrope je možna samo z ohranjanjem in z razvijanjem kulture evropskih narodov in držav. Teden domačega filma z razvejanim osnovnim in spremnim programom počenja prav to – razpira različna vprašanja ustvarjalnosti, estetike in vsebinske, tematske raznolikosti jugoslovanske filmske ustvarjalnosti. Gledalcu predstavlja bisere nacionalnih kinematografij v Jugoslaviji. Uvaja ga v estetski in poetizirani svet povsem različnih kulturnih, jezikovnih, nacionalnih in civilizacijskih vrednosti. Toda njegova posebna značilnost je, da film zmeraj umešča v socialno in politično okolje sodobne jugoslovanske resničnosti.

Potemtakem je utemeljena, upravičena uvrstitev Tedna domačega filma v evropski program kulturnih akcij, srečanj in posvetovanj v Evropskem letu filma in televizije 1988.

Domišljen spremni spored

Že nekaj let Teden domačega filma skrbno izbira in domišlja spremni del prireditve, zlasti strokovna srečanja in posvetovanja. Letošnji strokovni posvetovanji bosta zbrali filmskovzgojne delavce (gre za tradicionalno srečanje, ki ga vsakič pomaga soorganizirati Zavod za šolstvo SRS) in slovenske slaviste.

Tema filmsko vzgojnega posveta, namenjenega pedagoški stroki, je v resnici kulturnopolitični in umetniški izziv: **Kosovo skozi filmsko prizmo.** Jugoslovanski scenaristi in filmski ustvarjalci v zadnjem času ne bežijo niti od tabu tem niti od vsebin, ki lahko že vnaprej zbujaajo take ali drugače-

ne pomisleke in vznemirjenost. Na puljskem festivalu, kot so zapisali nekateri kritiki, se je pokazala posrečena kombinacija med jugoslovanskim filmom in dogajanjem na Kosovu. V posameznih filmskih poskusih umetniškega razumevanja kosovske drame (omeniti je treba filme Hiša ob progji, Za zdaj brez dobrega naslova, Varuhi megle) se da razbrati dovolj zanimive sociološke, politološke, estetske in kulturološke analize, ki gledalcu ne razvnamajo samo filmskega interesa. Posvetovanje Kosovo skozi filmsko prizmo je lahko pogled v ustvarjalčevo umetniško delavnico in obenem srečanje s politiziranim ali resničnim prikazom kosovskih dogajanj. Filmskovzgojni delavci bodo imeli priložnost za pogovor o estetiki, umetnosti, politiki in vzgoji. A najprej seveda o zvestobi, oziroma zavezanosti umetniški resnici.

Slovenski slavisti se bodo ukvarjali z jezikom v slovenskih filmih in z vlogo lektorjev. Slavistični filmski posvet vsaki dve leti pomaga soorganizirati sekcija za umetnostni jezik pri RK SZDL. Čeprav te vrste strokovni pogovori ne zbujaajo širše pozornosti, pa so dragoceni za filmsko ustvarjalnost. Jezik v slovenskih filmih se praviloma odmika od knjižnega. Največkrat se režiserji in scenaristi odločajo za pogovorni jezik in narečje. Ali je to dobro ali ne, je vprašanje, ki ne zanima samo lektorjev. Je pa res, da je jezik tisto dramaturško sredstvo, s katerim želijo ustvarjalci najneposredneje identificirati socialno in geografsko okolje filmskega dogajanja. Žal se to pogostoma ne posreči.

Prvič kulturna srečanja

V programu TDF 1988 ne bo jugoslovanskega strokovnega in kulturno-političnega posvetovanja, ampak bodo prvič kulturna srečanja z jugoslovanskimi filmskimi ustvarjalci. Ta srečanja (kot nekakšna kopija Stihovih polemčnih večerov) bodo – javne tribune, okrogle mize, pogovori z vnaprej opredeljeno temo, udeležili pa se jih bodo ljubitelji filma in različni strokovni delavci celjskega območja. Programska novost letošnjega TDF je predvsem

v tem, da ob vsebinskih pogovorih o aktualnih filmskih in političnih temah združi strokovno profilirane skupine. Na primer – pedagoško društvo oziroma aktiv celjskih prosvetnih delavcev se bo srečal z režiserjem filma Življenje s stricem – s Krstom Papičem. Tema pogovora: razmerje med zgodovino, realnostjo in estetiko v jugoslovanskem filmu. Filmski, umetniški pogled iz sedanosti v preteklost je zmeraj povedal o sedanosti več kot sedanost sama. A kadarkoli so filmski scenaristi brskali po zgodovini, bližnji ali daljnji, so se najprej srečali z zadržki pri protagonistih zgodovine ali pri aktualni politiki. Režiser filma Življenje s stricem ima s tem nemalo izkušenj.

Obračuni s tabuji v jugoslovanskem filmu – to je vsebinski izziv za okroglo mizo v klubu kulturnih delavcev v Celju. Vprašanje je skorajda večno, pripravno za vse čase – koliko zmore umetnost ne samo ustvarjati novo resničnost, pač pa jo tudi spreminjati, to je razpohovati spopade s tabuji in tistimi dogmatskimi silami v družbi, ki nočejo sprejeti neizogibnih zakonitosti v razvoju človekovega osvobajanja in demokratičnega zorenja družbe. Ali gre v Jugoslaviji za harmonično vzajemno razmerje med družbenimi procesi in filmom kot umetnostjo? Ali tematski motivi v sodobnih filmih ne razodevajo novih razsežij družbenih in političnih procesov v Jugoslaviji. V klubu kulturnih delavcev bosta o tej temi govorila France Stiglic in Rajko Grlič.

Tretji pogovor – **o razpotjih kosovske resničnosti v jugoslovanskem filmu** – bo zbral sociologe in politologe celjskega območja. Kočljiva kosovska dogajanja z različnimi interpretacijami, kakor jih zdaj ponujajo posamezni deli Jugoslavije, ustvarjalcev ne morejo pustiti hladne. Na puljskem festivalu je nekaj filmov pripovedovalo o kosovski drami. Ne gre samo za umetniško interpretacijo protislovij v pokrajini. Umetniška analiza detajlov, ki so za življenje vedno bistvena, gledalca popelje v razumevanje vzrokov za pojave na Kosovu. Pogovora se bodo udeležili ustvarjalci tistih filmskih ekip (Za zdaj brez dobrega naslova, Varuhi megle, Hiša ob progji), ki so filme o Kosovu posneli za minuli puljski festival.

Za marsikoga pa bo nadvse privlačen pogovor, ki naj bi odkril, **zakaj slovenski film ostaja brez občinstva.** O temi »Slovenski film brez publike ali z njo?« bosta na Srednji pedagoški šoli z ljubitelji domačega filma in s pedagogi govorila Franci Slak in Tugo Stiglic. Slovenska filmska proizvodnja preseneča s številom posnetih filmov. Toda po umetniški moči naracije in po drugih značilnostih filmske ustvarjalnosti slovenski film marsikdaj ne dosega privlačnosti jugoslovanskega filma, predvsem pa ostaja brez domačega občinstva. Kje so vzroki za prepad med slovenskim filmom in občinstvom? Ali gre za avtorsko krizo ali pa za avtorsko nacisoidnost, ki ji ni mar občinstva? Ali lahko film sploh živi brez občinstva? Najbolj bi bilo koristno, če bi se takega pogovora udeležil tudi predstavnik producentov.

V programu TDF bodo letos štiri kulturna srečanja z jugoslovanskimi filmskimi ustvarjalci. Načrtovana okrogla miza v Cinkarni o samoupravljanju kot obrobni temi v jugoslovanskem filmu je odpadla. Aktualna bo tudi prihodnje leto. Prav gotovo pa se lahko zapiše, da bi kulturna srečanja z jugoslovanskimi filmskimi ustvarjalci mogla obogatiti osrednjo slovensko kulturno prireditve, še posebej, če bi uspela prebuditi intelektualni potencial celjskega območja. Kajti taki pogovori so priložnost za poglobljeno polemično razmišljanje ne samo o umetnosti, ampak tudi o družbi in politiki.

JOŽE VOLFAND

IZ
VSEBINE

MILAN LJUBIČ:
Oj ta preljubi film

Stran 4-5

BRANKO STAMEJČIČ:
*Med enajstimi le ena krst-
na premiera*

Stran 2

DAMJANA STAMEJČIČ:
*Vodič po Tednu domačega
filma*

Stran 3-3

ALENKA DOMJAN:
Statična in gibljiva slika

Stran 5

NA ROB LETOŠNJIM PREMIERAM

Med enajstimi le ena krstna premiera

Letošnji Teden domačega filma prinaša v dneih od 8. do 15. novembra na platno celjskega kina Union enajst premiernih filmov. Med njimi je kar šest slovenskih, trije so srbski in dva hrvaška. Izbor je smetana filmov letošnje jugoslovanske produkcije, kot je bila predstavljena na puljskem filmskem festivalu, dopolnjuje pa jo edina prava letošnja krstna premiera, film Remington.

Šest novih slovenskih filmov je ponovitev lanskega produkcijskega rekorda slovenske kinematografije. Pet od novih slovenskih filmov je proizvedla Viba, Remington je nastal v neodvisni proizvodnji SKUC foruma in E-Motion filma.

Slovenska kinematografija bo tudi letos ponudila na ogled in v očno žanrsko in tematsko različna dela. **Odpadnik**, ki odpira TDF, je v režiji Boža Šprajca primer angažiranega sodobnega filma, ki odpira razmišljanja o tukaj in danes v delovnih organizacijah. V ospredje postavlja usodo prodornega in sposobnega inovatorja, ki zato, ker odkloni sprego z vodilnimi, doživi tragično dramo. V filmu blesti Ivo Ban v glavni vlogi.

Kar trije slovenski filmi so mladinski. Antop Tomašič bo predstavil svoj film **Čisto pravi gusar**, delo o dečku, ki med dolgočasnimi počitnicami ob morju čez mejo sprosti svojo domišljijo in vnese v zgodbo po kateri televiziji snemajo film, popolno zmedo. Tugo Štiglic je v drugem delu **Poletja v školjki** nadaljeval zgodbo iz istoimenske slovenske filmske uspešnice. Dogajanje je postavil v ljubljanski plesni klub mladih, ki ga hočejo odrasli spremeniti v zgodovinski arhiv. Ob zgodbi, ki prikaže upor mladih, spremljamo tudi pripoved o ljubezni Milene in Tomaža. Jane

Kavčič pa je zelo spretno sestavil v film zgodnico o obisku vesoljčkov na Zemlji, kamor pridejo na nekakšno šolo v naravi in zaradi nediscipline prinesejo tudi zmedo in strah. Zelo simpatičen film **Maja in vesoljček** bo navdušil staro in mlado, posebej ob simpatičnih igralcih.

Zadnji Vibin donesek letošnji poudari slovenskih igranih filmov je omnibus režiserjev Marcela Buha, Andreja Stojana in Boštjana Hladnika z naslovom **P.S.** Pod tem naslovom se skrivajo tri zgodbe o ljudeh v jeseni njihovega življenja.

Nestrno pričakujemo film **Remington**, drugi film režiserja Damjana Kozoleta, ki napoveduje napeto in družbeno angažirano kriminalko.

16. TEDEN DOMAČEGA FILMA

Celje, 8. do 15. novembra 1988

NOVI TEDNIK - RADIO CELJE

Od neslovenskih filmov velja v prvi vrsti omeniti letošnjega zmagovalca Pulja, film **Življenje s stricem**, ki ga je mojstrsko zrežiral Krsto Papič. Gre za delo, ki govori o prvih letih svobode in učiteljski šoli nekje v revni Istri, kjer doživlja mladenič svojo osebno dramo. Vselej ga je podpiral stric, ugledni revolucionar in tudi spletke mu tako niso mogle do živga. Ko je bil podpore najbolj potreben, pa ga je stric pustil na cedilu. Obetaven je igralski nastop Davorja Janiča.

Glembajevi, režiserja Antuna Vrdoljaka, so bržkone prva posrečena filmska upodobitev Krležinega dela. Ob močni dramo o vzponu in padcu družine Glembajevih ponuja ta film prave igralske bravure, v prvi vrsti Mustafe Nadareviča.

Film **Za zdaj brez dobrega naslova** je eno letošnjih najbolj izvirnih in izstopajočih filmskih del v Jugoslaviji. Ponuja ironičen pogled na ljubezensko zgodbo Albanke in Srba, zraven pa se še krepko ponorčuje in jugoslovanske kinematografije. Ob Meti Jovanovskem so v tem filmu izvrstni naturščiki, ljudje, ki so prvič stali pred kamero.

Kavka je naslov novega filma Miše Radivojeviča, ki je v svojih delih znal vedno kritično govoriti o naši družbeni stvarnosti. To pot je ustvaril mladinski film, ki pa govori predvsem o položaju mladih iz dveh svetov (bogatega in revnega) v današnji družbi, ko za otroke ni časa in ko so prepuščeni sebi in nerazumevanju odraslih.

Pozabljeni pa je film, ki ga je režiral Darko Bajić in ki govori pravzaprav o čakalnici za »Sivi dom«. Pripoveduje namreč o življenju, bolečinah in mukah mladostnikov, ki živijo v domu za zapuščene otroke, o njihovih upanjih, vezanih na starše in njihovih razočaranjih, ki peljejo v nasilje.

Vsekakor bo premierni spored 16. TDF izpolnil pričakovanja občinstva.

Vodič po TDF

Tudi ob letošnjem TDF je izšel programski katalog z opisi vsebine in ocenami vseh filmov 16. TDF. Ta dragocen pripomoček, ki bo olajšal odločitve, katere filme si boste ogledali, dobite brezplačno pri blagajnah celjskih kinematografov ali v uredništvu Novega tednika. Prav tako je na istih mestih na razpolago programski letak, plakat 16. TDF in vse ostalo informativno gradivo.

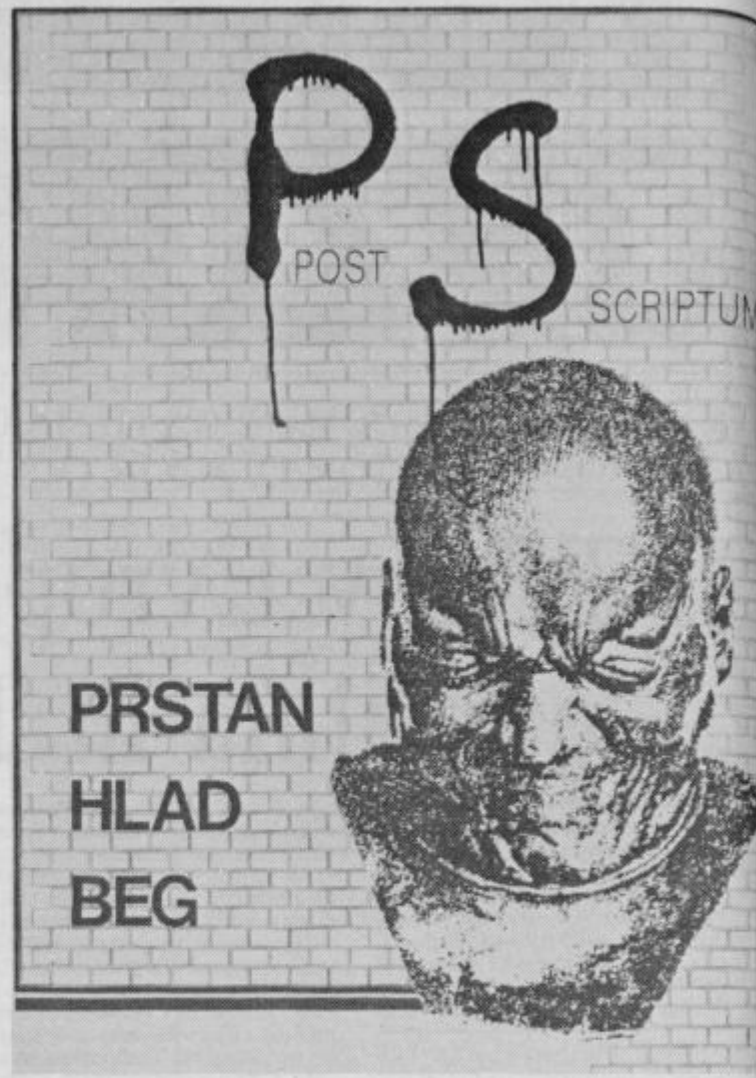
Informacije o programih TDF lahko dobite tudi na uredništvu Novega tednika, telefon 29-431.

Dnevni bilten

Tudi letos bo med TDF vsak dan izhajal informativni bilten, ki bo beležil dogajanja in utrip med TDF v Celju. Bilten bo mogoče dobiti vsak dan TDF pri blagajnah kinematografov v Celju in v press centru TDF.

Badjurove nagrade

O letošnjih nagradah Društva slovenskih filmskih delavcev slovenskim filmskim avtorjem bo razsojala petčlanska žirija. Sestavljajo jo: Milena Kumer, Marjan Ciglič, Miša Grčar, Marjan Brezovar in Bojan Kastelic. Žirija si bo filme ogledala že v Ljubljani, v Celju pa še skupaj z občinstvom. Razsojali bodo o nagradah za šest celovečernih igranih filmov, nagradili bodo najbolj obetavnega študenta AGRFTV in razsojali o nagradah za kratke filme slovenskih avtorjev.

PRSTAN
HLAD
BEG

Vse več pogovorov

Ob osnovnem prizadevanju **Tedna domačega filma** prikazati občinstvu enoletno filmsko produkcijo na slovenskem in ob tem še najboljše filmske stvaritve iz ostalih jugoslovanskih okolij, je vse bolj izražena težnja tudi po tem, da bi TDF postal še odmevnejši prostor za pogovore, posvetovanja in srečanja s filmom ali ob filmu.

Nekaj oblik je v programu Tedna domačega filma že utečenih. To so v prvi vrsti pogovori filmskih ustvarjalcev z obiskovalci filmskih

predstav, ki jih je v času film manifestacije v Celju na desetine. Tudi letos bodo organizirani pogovori gledalcev in filmskih avtorjev ob pogledu premiernih filmov v dvorani doma JLA v Celju (pogovori se bodo po popoldanski predstavah ob približno 19.30 urah številni pa bodo stekli na šolaj v delovnih organizacijah, ki jih do obiskovalce filmske ekipe avtorjev, v njih pa bodo ob režiserjih igralcih še maskerji, scenografji ostali ustvarjalci, še kako pomembni pri nastajanju filmskega izdelka. Svojevrstni sta v programu TDF

Kratki meter vabi

Tudi letošnji Teden domačega filma prinaša pester, zanimiv in kakovosten spored kratkih filmov slovenskih filmskih ustvarjalcev, študentov Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, amaterjev, neodvisnih avtorjev, pa tudi spored najboljših športnih filmov z minulega kranjskega festivala.

Izredno obetavna je napoved novih slovenskih kratkih filmov, ki jih bomo Celjani gledali v dvorani Malega Uniona v torek 8. in v sredo 9. novembra. Spored ponuja na ogled in v oceno 16 kratkih filmov iz Vibine proizvodnje, za nameček pa še pet kratkih filmov Unikal studia.

Vibini kratkometražniki ponujajo predvsem obilje novih animiranih filmov z uveljavljenimi avtorji. Pojavljajo se filmi Konija Steinbacherja, Zdravka Barišiča, Bojana Jurca in Branka Ranitoviča, ki predstavljajo kar šest novih epizod risanke o medvedku Bojanu. Med deli ostalih avtorjev je treba opozoriti na nove kratke filme Miroslava Zajca, Janeza Marinská, Igorja Pedička, Rajka Ranfla in Milana Ljubiča.

Unikal studio bo predstavil filme iz serije Slovenija, ki se pojavlja v obliki šestih skoraj polurnih del o naši deželi z naslovi Pomlad, Poletje, Jesen, Zima in Peti letni čas, medtem ko film Slovenija design še ne bo izgotovljen.

Večeri v Malem Unionu se bodo nadaljevali z izborom najboljših športnih filmov, ki jih je Teleskop posredoval Interfilm festivalu Kranja. Videli bomo bolgarski ma Devet korakov (o atletinji s ki Kostadinovi) in Stenmar drugi tek (intervjuji s Stenmar kom), Kanadski film Otroci Niske (film o smučanju in olinjskem duhu), kubanski film dva, tri, zdaj (o boksaških trenjih), češki film Akrobati na snehu (smučarskih akrobatih), ter risani Kaj menite o tem, gospod barj, Coubertinovi načelih) in Ponkonji (o kombinaciji rodea in rokroza), spored pa zaključuje tatarska risanka Ikarusove dogodeščine.

V večeru amaterskih filmov mo v soboto, 12. novembra v izbor najboljših letošnjih slovenskih amaterskih filmov.

V večeru filmov študentov AGRFTV pa bo v ponedeljek v Malem Unionu filmska predstavitev in v torek 15. v KLJUBu predstavitev letošnjih filmov študentov slovenskega filmskega delka na Akademiji. Slednja bo vezana tudi s srečanjem in pogovori s študenti.

Privlačnost naštetih filmov sporedov dopolnjuje še ena programov organizatorjev 16. TDF. Ogled teh filmskih predstav bo brezplačen.

REŽISER RAIKO RANFL
DIREKTOR FOTOGRAFIJE RADO LIKON
SCENARIJ INGLING MIRKO LIPUŽIČ
KOSTUMOGRAF MILENA KUMAR
GLAVNA URBAN KODER
TONGNI SNEMALEC JOŽE TRTNIK
PRELATOR MARIK BERTA MEGLIČ
MONTAŽER ANA ZUPANČIČ
DIREKTOR FILMA LJUBO STRUNA

V GLAVNIH VLOGAH:
BORIS JUH
ZVONE HRIBAR
MAJA SEVER
PAVLE RAVNOHRIB
BRANE GRUBAR
BRANE IVANČ
DARE VALIČ
ANTON PETJE
ZLATKO ŠUGHAN
DANILO BENEDIČIČ
LJUBIŠA SAMARDŽIČ

**ŽIVELA
SVOBODA!**

NOVI JUGOSLOVANSKI FILMI

Več možnosti za gledalce

Letošnji teden domačega filma je zasnovan tako, da bo vsem Celjancem in ostalim zainteresiranim ponudil več možnosti za ogled tistih filmov, ki dejansko predstavljajo smetano letošnje jugoslovanske filmske proizvodnje. V kinih Metropol in Dom bo namreč letos občinstvo lahko videlo vsa najboljša letošnja filmska dela, vključno z vsemi filmi, ki se bodo vrтели v premiernem sporedu kina Union.

Na kratko - vsi premierni filmi se bodo ponovili tudi v kinih Metropol in Dom, še pet novih domačih filmov, ki zaslužijo vso pozornost občinstva, pa bo spored zaokrožilo smiselno, kakovostno in privlačno filmsko ponudbo. Ob filmih, katerih smo že pisali v prispevku premiernem sporedu, se pojavlja pet naslovov. Srbsko-argentinski film Pot na jug prinaša zanimivo melodramo o usodi upanj in priklovanj bolne deklice iz revne palmatinske Zagore v daljnji Argentini, kamor jo pod pretvezo zaprta, a z namenom, da bo prosti, poslana v javni hiši, zvali bogat Argentinec jugoslovanskega porekla. V filmu blesti nov up jugoslovanske kinematografije igralka Mirjana Joković.

Nova komedija Slobodana Šijana ima naslov **Skrivnost samostanskega žganja**. Prinaša pripoved o bogatih Američanih, ki hočejo na vsak način priti do recepta za čudežno samostansko žganje in pri tem ne varčujejo z dolarji. Problem na jugoslovanski strani je le, da je samostan že davno zapuščen in, da menihov, ki poznajo recept, že zdavnaj ni. So pa takšni in drugačni prevaranti, ki to komedijo pripeljejo do popolnega absurda, v katerem je Šijan znal prisoliti zausnico tako naši velikopoteznosti in lakomnosti, kot navni ameriški poslovitosti. Ko je vpletel še Evropo z njeno konferenco o sodelovanju, je naredil klasično komedijo zmešnjav.

Zarko Dragojevič je za svoj film **Hiša ob progi** v Pulju pobral areni za režijo in scenarij. V filmu pa je, v slogu novinarske reportaže, izpovedal pretresljivo in prepričljivo pripoved o srbski družini, ki je pred nasiljem Albancev pobegnila s Kosova, v novem okolju pa nalezla na nove, nepremostljive težave. Odlični je v tem filmu Ljubiša Samardžić.

Slobodan D. Pešič je s svojim prvencom **Primer Harms** v jugoslovanski kinematografiji stopil »na velika vrata«. Ustvaril je imenitno delo o ruskem avangardistu Dani-

elu Harmsu, človeku, ki je v svojih delih opisoval »primere«, ki jih je sanjal, potem pa so se mu zares pripetili. Na izjemno izviren način, v povsem svojskem filmskem jeziku, ki spominja na najboljša dela Wima Wendersa, je s svojim filmom dobesedno navdušil, po svoje pa tudi šokiral. Film je posnet v svojski tehniki, kjer je središče dogajanja vselej črno-belo, ostala mizanscena pa se preliva v nenavadnih pastelnih barvah. Izvirno, zanimivo, umetniško dovršeno!

Film **Brata po materi**, ki ga je režiral srbski režiser Zdravko Sotra, pa prinaša ob odlični interpretaciji Žarka Lauševića in Slavka

Štimca (imenitni so v stranskih vlogah tudi Mira Furlan, Sonja Savič in Peter Božović) zgodbo o polbratih. Starejši je sin hrvaškega kmeta, ustaša, ki med vojno pade, mlajši pa srbskega partizana, ki so po vojni pregreši proti zakonom in napravi samomor. Brata se spoznata po pismih, v katerih si izpovesta usodi svojega učitelja. Starejši nosi pečat ustaša in kot emigrant v obdobju Maspoka tudi deluje kot ustaš, mlajši, izzvan, postane morilec. Ju bo usoda združila?

Spored kina Metropol in Dom, to lahko mirno zapišemo, še nikoli ni bil tako privlačen in kakovosten kot prav v času 16. TDF.

Milan Kučan bo odprl TDF

Predsednik Predsedstva CK ZKS Milan Kučan bo slavnostni govornik na otvoritvi 16. Tedna domačega filma v Celju. Slovesnost se bo pričela 8. novembra ob 20. uri v kinu Union.

Nagrade igralcem

V letošnji žiriji, ki bo razsojala o igralskih dosežkih v slovenskih filmih, ki bodo prikazani na TDF, sta novinarja revije Stop in Novega tednika in Radia Celje Jelka Sezun ter Brane Piano, žiriji pa bo predsedovala igralka Semka Sokolović-Bertok.

Vitez po meri občinstva

Tudi na letošnjem Tednu domačega filma bodo gledalci slovenskih premiernih filmov, ki jih bodo vrтели v kinu Union, glasovali za najboljši celovečerni slovenski film, posnet v preteklem letu. Tisti film, ki bo dobil največ glasov, bo prejel Celjskega viteza, ki ga je naredil oblikovalec Ljubo Mlinarič. Doslej so nagrado Celjski vitez prejeli: Andrej Mlakar za film **Christophoros**, Tugo Štiglic za **Poletje** v školjki ter Matjaž za film **Moj ata socialistični kulak**.

Vstopnice že prodajajo

V Kinopodjetju že prodajajo abonmaje in vstopnice za ogled filmov TDF. Tako velja komplet vstopnic za ogled programa kina Union 20 tisoč dinarjev, če se odločate za popoldanske in večerne predstave ter 14 tisoč dinarjev za premierne predstave, ki se bodo pričele ob 15.30 uri. Abonmajska vstopnica za ogled novih jugoslovanskih filmov v kinu Metropol velja 14 tisoč dinarjev. Cene vstopnic za ogled posamičnih filmskih predstav na TDF pa so takšne: kino Union - 3000 dinarjev za ogled popoldanskih in večernih predstav, za projekcije, ki se bodo pričele ob 15.30 uri bo treba odšteti 2000 dinarjev. Prav toliko bo veljala tudi vstopnica za ogled filmov iz programa Novih jugoslovanskih filmov v kinu Metropol in Dom, medtem ko bo vstopnica za mladinske filme v kinu Dom 1500 dinarjev. Za ogled sporeda kratkih filmov v Malem Unionu bo vstop brezplačen.

V goste prihaja Arsen Dedić

Prva prireditev, ki sodi v okvir letošnjega Tedna domačega filma, bo zagotovo privabila mnoge glasbene sladokuse v dvorano Narodnega doma v Celju, kjer bo v soboto, 5. novembra ob 19. uri gostoval Arsen Dedić.

Na kratko o njem, ki bi glede na svojo bogato ustvarjalnost lahko polnil cele časopisne strani: pesnik, skladatelj, šansonjer, skratka, umetnik. Uvodoma bo gost iz Zagreba predstavil drobce iz svojega glasbenega ustvarjanja za film, zatem pa bo pripravil še celovečerni koncert šansonov. Vstopnice za koncert Arsen Dedića je mogoče kupiti v oglasnem oddelku Novega tednika ter v poslovalnici Slovenijaturista, cena pa je 3000 dinarjev.

srečanj

ni srečanja filmarjev s krajani in delavci Opekarnice iz Ljubljane. Svojevrstni zato, ker sta avtorji nepredvidljivi. V obeh filmih prav tekmujejo, kdo bo dosegel ustvarjalcev (letos bodo avtorji na Ljubljani avtorji filma *Odšnik*, Vojnika pa filma *Cisto pravi gusar*) bolj gostoljuben in v razgovoru z njimi bolj prisrčen. Slovenski filmski ustvarjalci ti srečanja bodo dobro poznajo in cenijo. Čeprav so predstave premiernih filmov izven Celja mišljene le kot projekcija filma s predstavivjo avtorjev, pa so izkušnje preteklih let pokazale, da se znajo srečevati v zanimiv pogovor gledalcev s filmskimi delavci. Spontane razgovori po ogledu premiernih filmov so se razvili v mnogih kinodvoranah izven Celja. S tem dohajajo, da si občinstvo želi pogovorov o filmih, njihovemu nastajanju in sporočilu, hkrati pa nalagajo organizatorjem TDF odgovornost za to, da te pogovore ali srečanja film. večjem številu tudi omogo-

Mladi bodo prišli na račun

Najbolj bodo na svoj račun na letošnjem TDF prišli mladi, saj bodo videli kar pet novih mladinskih filmov. Štirje od njih bodo tudi v premiernem sporedu. Vsi pa se bodo pojavili v programu celjskega kina Dom in tudi na Polzeli, kjer tradicionalno pripravljajo Teden mladinskega filma.

V mladinskem sporedu bodo mladi videli filme *Poletje* v školjki II, *Cisto pravi gusar*, *Maja in vesoljček* in *Kavka*, o katerih smo nekaj zapisali že v prispevku o premiernih filmih. Program v kinu Dom in na Polzeli pa bodo dopolnili še letošnji film *Stanka Crnobrnje*. Nekeč je bil snežak (z zgodbo o prijateljstvu otrok s snežakom), pa film *Franceta Štiglic* (o prijateljstvu in ljubosumju otrok) in izbor slovenskih risank, seveda pa ne bo manjkala niti prvi del *Poletja* v školjki.

gorenje generalni pokrovitelj Omogočajo TDF

Programsko tako obsežne, organizacijsko zahtevne in vsako leto tudi bolj drage kulturne manifestacije, kakršna je Teden domačega filma, ne bi bilo mogoče pripraviti brez zares velikga razumevanja in pomoči organizacij združenega dela s Celjskega, občinskih in republiške kulturne skupnosti, skupščine občine Celje in drugih. Tudi po tej poti vsem, ki so letos pomagali, najlepša hvala.

In kdo vse je letos priskočil na pomoč s finančno podporo? V prvi vrsti je to **Gorenje**, ki je že drugo leto zapored generalni pokrovitelj Tedna domačega filma. Celjska Kovanotehna je prevzela pokroviteljstvo nad filmskimi sporedu TDF, konjiški **Konus** pa nad spremnim sporedom.

Posamezne premierne filme bodo gostili Ingrad, Zanja Petrovče, Cinkarna, Gradis Celje, Ljubljanska banka - splošna banka Celje, Aero, STC Javna skladišča Celje, Zavarovalna skupnost Triglav - območna skupnost Celje, Etol, Zlatarne in Tkanina Celje.

Ostale sporede TDF pa so podpr-

li še Avto Celje, krajevna skupnost Vitanje, kulturni skupnosti Zalca in Sentjurja, mozirski Elgroj, ERA Vino Šmartno ob Paki, Zdravilišča Dobrna in Rogaska Slatina, Merx Celje, Ljubečna Celje, Izletnik, EMO in Union.

Sentjurski Alpos pa je s prevzemom pokroviteljstva omogočil dobro delo letošnjega press centra Tedna domačega filma.

Vsem naštetim je treba prišteti še številne druge delovne organizacije in skupnosti, ki so pomagale pri organizaciji posameznih prireditev ali pa so jih podprle z materiali, denarjem ali drugače.

Glavni organizator 16. TDF je uredništvo Novoga tednika in Radia Celje, soorganizatorji pa so Kinopodjetje Celje, Zavod za kulturne prireditve Celje, Viba film Ljubljana, Društvo slovenskih filmskih delavcev Ljubljana, Zavod za šolstvo SRS, revija Stop in Sekcija za umetnostni jezik pri RK SZDL.

16. TDF so podprli Izvršni svet skupščine občine Celje, republiška in celjska kulturna skupnost ter CGP Delo iz Ljubljane.

TDF izven Celja

Veliko predstav letošnjega Tedna domačega filma se bo odvrtelo tudi v krajih izven Celja. Sicer pa to že dolgoletna tradicija TDF.

Prvi film *Glombajevi*, v Žalcu film *Maja in vesoljček* in v Titovem Veljenju film *Remington*.

V *Vojniku* bo v času TDF predstava filma *Cisto pravi gusar*, na *Ljubčični* pa predstava filma *Odšnik*.

V času, ko zaključujemo redakcijo te priloge, še teče pogovori za film v *Zrečah*, kjer bo občinstvo videlo enega od naslednjih filmov - *Kavka*. Za zdaj brez dobrega naslova ali *Pozabljeni*. So pa še tudi možnosti, da bi katerega od teh filmov zavrteli tudi v *Titovem Veljenju*.

Vseh zunanjih premier se bodo udeležile tudi ekipe ustvarjalcev filmov, tako tistih, ki so za kamero, kot igralcev. Vse to bo ponudilo dodatne možnosti za srečanja in pogovore o filmih, ki jih ima občinstvo silno rado, izjemno pa so takšni pogovori dragoceni za filmske ustvarjalce.

MAYA in VESOLJČEK

16. TEDEN DOMAČEGA FILMA

Celje, 8. do 15. novembra 1988

NOVI TEDNIK - RADIO CELJE

Na katere filme bodo kje lahko videli? V *Vitanju* bodo gledali film *Remington*, v *Sentjurju* film *P.S.*, *Nazarjah* drugi del *Poletja* v školjki, v *Šmartnem ob Paki* film *Primer Harms*, v *Rogaški Slatini* pravi *gusar*, v *Rogaški Slatini* film *Življenje s stricem*, na *Do-*

DANAŠNJE STANJE SLOVENSKE FILMSKE PROIZVODNJE

Oj ta preljubi film

V trenutku ko sem pregledoval pošto, v kateri je bil tudi prvi bilten letošnjega Tedna domačega filma, je zazvonil telefon. Oglasil se je Branko Stamejčič s prošnjo naj za Novi tednik napišem nekaj o današnjem stanju slovenske filmske proizvodnje. Zelja je sovpadla z zbadljivimi ugotovitvami mojih sodelavcev, da sem zrel za Guinnessovo knjigo rekordov: pred dnevi sem bil petič zapored (nikoli »ponovno« temveč »vedno znova«) imenovan za vršilca dolžnosti direktorja in umetniškega vodjo Viba filma. Tistim, ki so javno v časopisih napovedovali skorajšnje razsulo Viba filma, sem v Biltenu letošnjega pulskega filmskega festivala pojasnil, da bi nam prav prišlo še nekaj tovrstnih kriz in razsul. Odkar traja tako »ve-de-stanje«, ki je po svojih občasnih misterioznih dogodkih bolj podobno tistim afriškim »wu-du-čarovnijam, smo sanirali programske in produkcijske zaostanke za leto 1986, izpolnili plan leta 1987, ob maksimalnih podražitvah in številnih nevesočnostih predvsem materialne in kadrovske narave relativno tekoče ali z minimalnimi zaostanki izpolnjujemo plan leta 1988.

V zadnjih dveh letih »dobavljamo« TDF v Celju optimalno število slovenskih filmov, celovečernih in tistih kratkih, ki jih itak nihče ne gleda. Prav zabaven je ta hec! Leta 1987, joj kaka kriza je bila takrat, smo imeli na beograjskem festivalu kratkih filmov rekordnih 17 del in smo se po številu izdelanih filmov uvrstili na prvo mesto v Jugoslaviji. Leta 1988, joj kako so bili to težki časi, še hujski kot leto poprej, smo predstavili v Beogradu 18 kratkih filmov. In v Pulju kar 9 celovečernih igranih! Kar zadeva kvantiteto in organizacijo dela ni bilo tako obsežne proizvodnje odkar obstaja slovenski film. Kar pa zadeva kvaliteto bo pa sodil čas, kajti ta je najboljši sodnik.

Mnogi filmi z uglednimi priznanji (vsaj tako smo tedaj mislili) so že pozabljeni in številni filmi, ki niso bili deležni nikakih priznanj, nam še živijo v spominu. Zato se ob takih in drugačnih sklepih žirij ni vredno razburjati, saj filme delamo, vsaj delali naj bi jih, za gledalce, ne pa za žirije. Čeprav, resnici na ljubo priznam, da mi ni bilo neprijetno pri sreči, ko smo prejeli nagrade, niti nekoč za Idealista v Pulju, Moskvi, Celju, Sopotu, Nišu, niti letos za Oblast v Berlinu... Vesel sem bil priznanj za Srečo na vrhovi v Teheranu in za Poletje v školjki v Gifonni Valle Piana, da o Celju ne govorim, že zato ne, da mi Celjani ne bi očitali, da jim lezem nekam... Dlje ko sem na svetu, bolj sem prepričan, da so vse dobre in slabe stvari na svetu pravzaprav zaradi novinarjev. Kar je dobrega napišejo in kar je slabega tudi napišejo, samo z malo večjimi črkami in bolj udarnimi naslovi.

Odkar sem pri filmu in letos praznujem svojo tridesetletnico ko sem kot študent nekdanje AIU (Akademije za igralsko umetnost – danes Akademije za gledališče, radio, film in televizijo) prvič sodeloval pred kamero, ne pomnim, da bi slovenski filmski producent dobil neko premijo, gmotno nagrado ali vsaj medaljo časti (če že ne orden) za to, ker je ustvaril pogoje za nastanek dela in pomagal soustvarjati delo, ki je Jugoslaviji, Sloveniji, naši kulturi in našemu narodu prineslo ugledno svetovno priznanje in zaradi katerega so bile oči evropske javnosti nekaj trenutkov uprte v ime JUGOSLAVIJA.

Organizacijski odbor

Razmišljam, o čem bi pisal po tem tako široko zastavljenim pod-

naslovom, ki ga predlagajo Celjani? Listam po prvi številki biltena in glej ga zlomka – tema se ponuja kar sama od sebe: v organizacijskem odboru letošnjega TDF ni niti enega filmskega delavca. Med soorganizatorji smo Kinopodjetje Celje, Viba film, Društvo slovenskih filmskih delavcev... a v organizacijskem odboru tedna slovenskega filma ni niti enega slovenskega filmarja, tistega, ki z dušo in s srcem živi s filmom in za film ter seveda tudi od filma. Povsod po svetu so organizatorji operativci, a povsod imajo v svojih vrstah tudi cineaste, teoretike ali praktike, odvisno od potreb. Sicer pa, kaj bi se človek razburjal! Če ekonomisti ugotavljajo, da jih nihče ne vabi k sodelovanju, ko razne vlade v Jugoslaviji že četrto stoletja pripravljajo eno reformo za drugo, inflacija, tudi besedna, pa kar naprej narašča, zakaj bi se filmu godilo drugače. To verjetno sodi k jugoslovanski folklori. In Celje je tudi v Jugoslaviji! (Če bo kdo na tem mestu vzdihnil »nažalost« – tega nisem rekel jaz!) Sicer je pa morda bolje, da nas ni zraven in da smo le neke vrste »zunanji opazovalci«, bomo vsaj lahko kritizirali, kar je tudi del jugoslovanske folklore. In krivi ne bomo, če bo kaj narobe..

ZK – gonilna sila

Dandanašnji se toliko piše o Zvezi komunistov, da si takega pisanja, kot je tole, brez ZK sploh ne moremo zamisliti. Kadar je kje kak plenum, konferenca, zborovanje in ko se sestajajo zlasti višji partijski forumi, človek gleda televizijo kot najbolj napeto kriminalko. Načelo vsakega tovrstnega filma je: kdo bo koga. In sestanki ZK, najsi bodo v Prištini ali Beogradu, se odvijajo po solidni dramaturgiji političnih trilerjev. Če želimo uspeh letošnjemu TDF molimo, da ne bo v tem času nobenega partijskega plenuma in da ljudje ne bodo gledali televizije pač pa bodo šli v kino. Če se bodo odpravili gledat Odpadnika, se

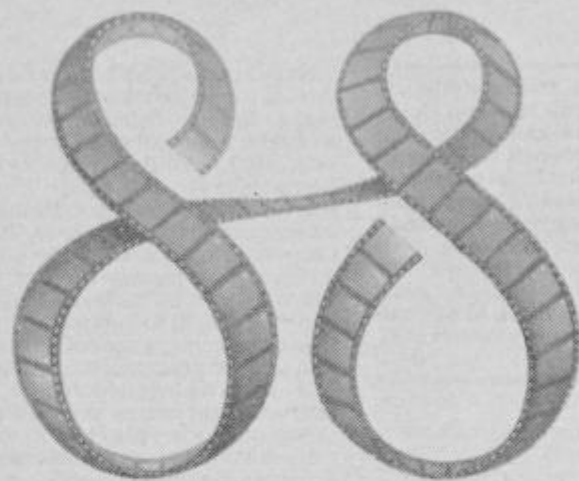
jim bo zdelo, kot da so v neki od domačih fabrik. Ali pa tudi ne! Ko sem nekaj stavkov nazaj predlagal da molimo, sem mislil čisto zares. Kajti čeprav ateist, globoko verujem da Bog je. V zadnjem času sem na številnih sestankih ZK, ki jih je TV prenašala v živo od najvišjih partijskih funkcionarjev kot so Kučan, Šušter in drugi slišal: Bog daj... Bog pomagaj... da Bog da, da tako bude... da sem postal na srednja leta resno vesel, da so me starši in stari starši, čeprav nebogljenega in proti moji volji, komaj nekaj dni starega, peljali h krstu... Morda mi bo še prav prišlo?

Pisati o današnjem stanju slovenske filmske proizvodnje in nobene ne reči o ZK verjetno res ni prav. V starih dobrih časih, ko sem bil še priden in član ZK, tudi sekretar sem bil, nas je bilo na Viba filmu okrog 100 in OO ZK je štela okrog 20 članov, število je nihalo od 18 do 23. Članov Društva slovenskih filmskih delavcev je bilo mnogo manj kot danes in če vse skupaj spremenilo v statistične podatke bi rekli, da je na 5 delavcev Viba filma prišel 1 član ZK. Danes je na Vibi okrog 60 in med njimi 2 člana ZK ali na 30 delavcev 1 član. Nedavno je stari filmski maček Dušan Povh, dolgoletni režiser številnih kratkih filmov, montažer in pred leti direktor Viba filma ponudil zanimiv daj-dam: dam dve mesečni članarini ZK za 1 sestanek OO ZK. Ker tudi na tako privlačno ponudbo ni dočakal tistega enega sestanka, se je naveličal. Moja tajnica tudi. Da se je Povh naveličal čakati na svoj partijski sestanek še razumem. Ampak tajnica?

Samoupravljanje kot obrobna tema...

Prosim nikakršnih očitkov zaradi tega podnaslova. To je samo eden od naslovov kulturnih srečanj letošnjega TDF. Da pa samo-

ANNÉE EUROPÉENNE DU CINÉMA
ET DE LA TÉLÉVISION 1988

EUROPEAN CINEMA
AND TELEVISION YEAR 1988

upravljanje ni povsem obrobna tema v Viba filmu pričajo sledeči podatki: – od 22. septembra 1986 do 18. oktobra 1988, v trajanju mandata sveta Viba filma, čigar rezultate dela smo med drugim gledali na lanskem in letošnjem TDF, je ta svet imel 21 sej, programski svet je imel 19 sej, komisija za delovna razmerja 20, komisija za družbeni standard 3 seje, odbor za gospodarjenje 20 sej, disciplinska komisija 4 seje, inventurna komisija 5 sej, odbor za SLO in DS 1 sejo, komisija samouprav-

K razmišljanju o današnjem stanju slovenske filmske proizvodnje smo povabili režiserja Milana Ljubiča, v.d. direktorja in umetniškega vodjo Viba filma, sicer pa sopotnika celjskega TDF že od vsega začetka.

nega delovnega nadzora 9 sej, komisija za pripravo samoupravnih aktov 4 seje in navsezadnje sploh ni čudno da se ZK ni sestajala – ja kdaj naj bi se pa? Sindikat – ta pa deluje. Na vseh teh sestankih so samoupravljavci odločali o obrobnih temah, kajti o glavnih je bilo že vse odločeno, zunaj in drugje. Ali pa znotraj in po drugih delegatih.

Vzemimo primer programskega sveta. Je posvetovalni organ, ki šteje 9 članov, vseh 9 je zunanjih. Nima pravice odločanja, temveč le daje mnenje o programu, svetuje, priporoča... A ugledne pravice, ki se skrivajo za pomembnim imenom »programski svet« mu ne gre odrekati, zato scenarije bere, ocenjuje, predlaga posege... Na eni seji ki traja povprečno 3 ure, programski svet obravnava v povprečju 4 scenarije za celovečerne filme. Vsak scenarij šteje okrog 100 do 150, v nekaterih primerih tudi 200 strani. Članov je več kot rečeno 9. Razmnožiti je treba 10 izvodov kajti tu je še v. d. umetniški vodja in en izvod ostane v arhivu. Seštevajmo: 10 izvodov vsakega besedila krat povprečno 150 strani da 1500 strani, krat 4 scenariji zneso 6000 strani krat 300 dinarjev fotokopija zneso 1.800.000 dinarjev. Toliko stane samo razmnoževanje tekstov za 1 sejo programskega sveta, ki, kar je razumljivo, lahko tekst sprejme, zavrne, dopolni s svojimi sugestijami, ki jih avtor nato upošteva, predeluje, ponovno prinese... V preteklem dvehletnem obdobju, kar kot v. d. intenzivno spremljam delo, vedno s časovno omejenimi pooblastili, so nas seje vseh zgoraj naštetih organov po cenah oktober 1988 stale najmanj toliko, kot stane en kratek film. Pri tem ne upoštevam vrednosti dela temveč zgolj materialne izdatke, kopiranje, poštnino itd.

Slovenski film brez občinstva ali z njim

V zadnjih dveh letih je bil storjen pomemben korak naprej, čeprav še zdaleč z njim ne moremo biti zadovoljni. Od nekaterih dokaj hermetičnih filmov smo se usmerili k bolj gledljivim temam. A s slovenskim filmom je tako kot z našim gospodarstvom. Toliko let smo se šli politično ekonomijo, da preprosto nismo sposobni čez noč prekiniti s to prakso in prestopiti v tržno gospodarstvo. In pri filmu je tako, da smo leta in leta odločali v imenu nekakih »družbenih interesov«, velikokrat v telesih izven delovne organizacije, na katero smo potem zvalili krivdo za slabe, nekomunikativne, negledljive filme. In ko je celo v nekaterih odborih, komisijah ali svetih prevladala stroka, da ne rečem pamet, vedno se je na koncu zalomilo drugače. Pri nas je po zakonu odgovoren direktor. Prav tako po zakonu odločitve sprejema svet delovne organizacije, ki pa seveda za nič ni odgovoren. Direktor, ki je odgovoren, je odgovoren dvakrat: če ne izvrši sklepa sveta je odgovoren prvič in če ga izvrši, sklep sam po sebi pa ni nujno dober, je odgovoren, ker je realiziral nekaj, kar ni dobro. V materialni proizvodnji, kjer so mnoge stvari izračunljive in dokazljive, je odločitev lažja. Pri filmu, ki sodi v področje kulture, kjer vlada nedotakljiva in z ustavo zajamčena svoboda umetniškega ustvarjanja, pa je pravzaprav režiser tisti, ki si je izbral določene pravice in se obnaša kot da dela dobesedno svoj film, delovno organizacijo in za njo Kulturno skupnost pa ima zato, da plačujejo njegove račune.

Če v našem sistemu nizkih plač, slabo nagradnega dela, stimulacije, ki ima bolj simboličen pomen, ne moremo govoriti o omembe vrednem nagradenju, potem ne more biti govora o omembe vrednih kaznih. Če je direktor vreden tri snailke, na taka razmerja se nižajo naše plače v družbenih dejavnostih, zlasti v kulturi, in če je režiser celovečernega igranega filma po svojem delu »vreden« direktorjevo letno plačo, dela ima pa tudi za leto dni, potem mu na majhnem slovenskem in za filmske pojme tudi majhnem jugoslovanskem trgu, ki je povrh razdrobljen še na dve pisavi in nekaj jezikov narodov in narodnosti, res ni možno ustvariti dohodka, ki bi izjemno posegal v sistem nagradenja v pozitivnem ali v negativnem smislu. V takih pogojih pa avtor dela »svoj« film in se kaj malo meni za občinstvo. Dobljena priznanja ne prinašajo materialne stimulacije, ne posameznikom, ne delavni organizaciji, iztržek spričo inflacije zvođen, družba, ki kulturo, torej tudi filme, financira, pa

ZVONKO ČOH IN MILAN ERIČ V LIKOVNEM SALONU

Statična in gibljiva slika

Likovni salon Celje se že vrsto let vključuje v program Tedna domačega filma v Celju z razstavami, ki se vsebinsko navezujejo na sedmo umetnost. Vsako drugo leto se dotaknemo interdisciplinarnih vej filmske umetnosti kot so »maska«, »scenografija«, »kostumografija« in plakat kot neposredna vizualna komunikacija. Vmesna leta pa namenimo prireditvi bienalnega značaja animiranemu filmu.

Leta 1980 smo predstavili najpomembnejše avtorje risane filma »Zagrebsko šolo«, leta 1986 pa smo se lotili historičnega pregleda slovenskega risane filma, od njegovih začetkov v šestdesetih letih do danes. Zastavljen bienalni koncept razstav te zvrsti bo v nadaljevanju prezentiral najpomembnejše predstavnike slovenskega risane filma, katerih delež pomeni neodtujljivo vrednost v razvoju slovenskega risane filma.

Letošnjo predstavitev smo oblikovali v smislu uporabnosti likovne umetnosti v drugačnostne namene – film in knjiga. Zato tudi naslov razstave nosi ime »Statična in gibljiva slika«. Prvi del pomeni ilustracijo in drugi filmsko animacijo. Predstavljata se dva mlada slovenska likovna ustvarjalca, ki sta v zadnjih letih dosegla v tej medijski stvaritvi izjemne rezultate – ZVONKO ČOH in MILAN ERIČ.

Delo obeh ustvarjalcev se izredno homogeno združuje v »giblivi sliki«, v ilustraciji pa nastopata

umetnika povsem individualno. V taki obliki ju tudi predstavljamo na letošnji razstavi.

Koncept razstave »STATIČNA IN GIBLJIVA SLIKA« je Tone Rački opredelil takole:

»Pred mano je težka naloga. Kaj in kako pisati o dveh tako različnih stvareh, kot sta združeni na pričujoči razstavi. Ne mislim na dva avtorja. Avtorja mi ne povzročata problemov. Težave bi imel le, če bi želel analizirati razlike med njima. A tega se sedaj ne nameravam lotiti. Problem so razstavljena dela. Na prvi pogled je razstava homogena, stilno enotna. Toda le na prvi pogled. Opraviti imamo z dvema povsem različnima medijema – s knjižno ilustracijo in risanim filmom.

Ko družno visijo na isti razstavi ilustracije in posamezne risbe za risani film, dajejo vtis, da gre pač v obeh primerih za likovna dela. Toda o likovnem delu, v primeru posameznih risb za animirani film, lahko govorimo le zelo pogojno. Najbolj zanimivo pri vsej zadevi pa je, da bi bile posamezne risbe za risani film povsem avtentična likovna dela, če ne bi poznali njihovega porekla. Torej niso problematične posamezne risbe. V čem je torej problem?

Vzemimo samo en primer. Kadar želimo poudariti plodnost in delavnost kakega preminulega likovnega umetnika običajno povelimo, da je zapustil nekaj tisoč slik in risb. S takim številom se lahko pohvaljajo le najplodnejši. Toda vsak animator, ki posname vsaj en

nekajminutni film, izdela nekaj tisoč risb, vendar teh risb ne štejejo za likovna dela. Kadar jih razstavlja, so to priložnostne, informativne razstave. Če pa želi te risbe predstaviti kot likovna dela, jih od tisočev lahko odbere le nekaj, ki čisto slučajno odgovarjajo kriterijem likovne umetnosti.

Proces nastajanja likovnega dela se v temelju razlikuje od procesa nastajanja risane filma. Slikar ima pri svojem delu nepretrgan in neposreden stik z materialom, s katerim se izraža. Material, s katerim dela, je tudi izrazni material in nosilec, medij sporočila. Animator pa si mora svoje delo najprej do določene mere povsem abstraktno zamisliti (scenarij), nato šele pristopi k realizaciji. Pri sami realizaciji pa ne dela neposredno z materialom filma (gibajoča se svetlobna slika na ekranu), ampak izdeluje le predloge za snemanje. Ustvarja gibanje, a riše povsem statične risbe. Torej si v svojem predstavnem svetu zamišlja nekaj povsem drugega od tistega, kar neposredno dela. Izdela tisoč risb, ki sam zase največkrat nimajo umetniške vrednosti, da bi jih na koncu s sredstvi filmske tehnike združil v eno samo oživljeno podobo.

Tej podobi je določen čas trajanja (prikazovanja), njena struktura se ne razvija le v prostoru (kot pri likovnem delu), ampak tudi v času. Razen tega pa ji je poleg prostorske (likovne), potrebna tudi časovna kompozicija (drama-

turgija), da ne govorimo o zvoku, kot nedeljivi komponenti filma.

Torej, posamezne risbe niso ustvarjane kot likovna dela in kot take tudi ne morejo funkcionirati. Končni rezultat, risanka iz istih teh risb pa je lahko vrhunsko kinetično likovno delo.

Povsem nekaj drugega so ilustracije, ki so avtentična likovna vrsta z vsemi značilnostmi likovnega dela.

V kraljestvu filma in še kaj

TDF bo letos gostil kar tri zanimive razstave, dve v že znanih razstavnih prostorih (Likovni salon, dvorana doma JLA), tretjo pa na prodajnem razstavišču Izba.

Tu bo na ogled 27 originalnih fotografij, ki so vključene v pravkar izšlo monografijo, ki jo je Slovenski filmski muzej založil pod naslovom V kraljestvu filma. Promocijo knjige bodo pripravili 9. novembra v press centru TDF.

Sicer pa so v okviru TDF zopet risali na temo filma celjski osnovnošolci in srednješolci. Njihove izdelke bodo zaokrožili v razstavo, ki bo odprta v dvorani doma JLA v Celju. V Likovnem salonu pa bodo pripravili razstavo ilustracij animiranega filma Socializacija bika Zvonka Čoha in Milana Eriča, o njej pa več na eni ostalih strani Obzornika.

Kljub vsem razlikam pa lahko najdemo stično točko med animacijskimi risbami in originali za knjižno ilustracijo. V obeh primerih ne gre za do konca realizirana dela, ampak le za predloge. Enkrat je to material za snemanje animiranega filma, drugič predloge za tiskanje knjige. Kadar so razstavljene, nam omogočajo, da pokukamo v ustvarjalni proces nastajanja risane filma, oziroma knjižne ilustracije.

Če hočemo uživati končni rezultat, moramo v kinodvorano, oziroma vzeti v roke knjigo.

Slika je vredna tisoč besed

Razstava likovnih del učencev osnovnih in srednjih šol, ki nastanejo po ogledu dveh novih domačih filmov (letos sta bila to Maja in vesoljček Janeta Kavčiča ter Odpadnik Boža Sprajca), je prikupna spremljajoča prireditev Tedna domačega filma, ki otroke in mladino nevsiljivo vključi v potek filmske manifestacije, obiskovalcem pa, skorajda neopazno ponuja košček filmske vzgoje.

Prav na tej, tako nedolžni razstavi, lahko tudi odrasli gledalec zasluži, kako se je mogoče filmu pri-

bližati iz druge smeri in da samo pisanje ter razgovori pri njegovem dojetanju in razumevanju nikakor ne zadostujejo. Razpravljanja o filmu, posebej pri šolski filmski vzgoji, rada ostanejo zgolj pri fabuli ali pri postranskih, včasih povsem nebitvenih vprašanjih (npr. morale in podobnega), s tem pa se od specifične vizualne estetike filma že nevarno oddaljijo. Filmu se je kot izrazito vizualanemu mediju bolje približati s sliko, verbalna in fabulativna substanca sta sekundarnega pomena. Otroške risbe na temo domačega filma v domu

JLA pričajo o otrokovi izjemni senzibilnosti in sposobnosti vizualnega, likovnega opazovanja. Otroška risba posrečeno abstrahira nebitveno in se osredotoča na podobo.

Da ne bi ostali pri zgolj literarnem razumevanju filma, si jo ogledjemo!

NS

Umetniška grafika Jožeta Šubica

Akademski slikar Jože Šubica iz Maribora je podaril letošnje tri nagrade za igralske dosežke v slovenskem filmu žirije Novega tedna in Radia Celje ter revije STOP ob Tednu domačega filma v Celju.

Prvi slikarski nastopi Jožeta Šubica segajo v začetke osemdesetih let, v obdobje, za katerega je značilna odsotnost dominantnega sloga, in v katerem prevladuje individualizem v vseh svojih registrih. Jože Šubica se je opredelil za specifičen tip figuralka, za poetično naravnano koncepcijo slike, ki išče navdiha v iracionalnem, magičnem in mitskem izročilu. Graditi

slikovno ploskev pomeni Jožetu Šubici združiti figurativni svet s simbolnimi prvimi krajine, uskladiti ekspresijo s pripovednimi komponentami v pomensko celoto, ki učinkuje monumentalno, čutno, estetsko in razpoložensko. Vse je spojeno, vlito v en sam znak, kar se še posebno odraža v njegovi grafiki, odprto in otipljivo, a hkrati misteriozno z notranjim impulzom.

Njegova umetniška dela, nagrade debitantu, najboljši igralki in igralcu v slovenskem filmu pomenijo sožitje umetniških dosežkov na različnih poljih ustvarjalnega izražanja.

ALENKA DOMJAN

Ekološki film v videodelavnici

V letih Tedna domačega filma se je že dodobra uveljavila tako imenovana filmska delavnica. V njej je krog celjskih ljubiteljev filma in videa in članov velenjskega Kluba 16 v minulih letih posnel že več filmov. Po prvih, teoretično obarvanih šolah je sledilo snemanje reklamnih filmov za TDF. Nastali so filmi »Ukradeni plakat«, »Okna« in »Vitez«. Lani so delavniciarji posneli propagandni spot za štedilnik Gorenje, ki je bil predvajan tudi v kroniki TDF na televiziji. Letos pa so si za nalogo zadali snemanje filma o ekološki ogroženosti celjskega območja. Pod mentorstvom Tuga Štiglic in Jureta Pervanje bodo delavniciarji posneli video po scenariju, ki so ga izdelali sami. Kaj bodo ustvarili bomo videli med TDF.

MILAN LJUBIČ

gorenje *generalni pokrovitelj*

16. Teden domačega filma
 vas vabi na ogled premiernih predstav
 v kinu Union v Celju

- 8. novembra **ODPADNIK**
- 9. novembra **P. S. (Post scriptum)**
- 10. novembra **POLETJE V ŠKOLJKI II. in KAVKA**
- 11. novembra **ČISTO PRAVI GUSAR in ZA ZDAJ
 BREZ DOBREGA NASLOVA**
- 12. novembra **ŽIVLJENJE S STRICEM**
- 13. novembra **POZABLJENI in GLEMLAJEVI**
- 14. novembra **REMLINGTON**
- 15. novembra **MAJA IN VESOLJČEK**

Celje, 8. do 15. novembra 1988

NOVI TEDNIK – RADIO CELJE

GORENJE generalni pokrovitelj 16. TDF

NOČNE CVETKE

Ceprav je naslov naše rubrike Nočne cvetke, rožice podnevi nič manj ne dehtijo po alkoholu in prekrških. Evo nekaj primerov:

● Rudi in Jožica L. sta skupaj v dobrem in hudem, ko ju zasrbijo pesti, pa si tudi udarce pravično razdelita. Prejšnji tork sta se najprej stopila na Trgu oktorske revolucije, ko so ju miličniki opozorili, pa sta odšla domov in dvoboj nadaljevala. Miličniki so drugo rundo prekinili in ju prijavi sodniku za prekrške. Jožica je to zastopila kot ločitev od mize, postelje in ringa in se je v četrtki spravila nad sosedo. Prijavili so jo še enkrat.

● Mirko B. zelo rad strasi ljudi v bifeju poleg mestnega pokopališča. V torek si je tam s klinco malo porzal ročice, s krvjo pomazal točilni pult, nato pa jo še pred prihodom miličnikov popihal.

● Stanislav T. je oni dan na vsak način hotel priti do primeža. Izmaknil ga je v trgovini Železninar in ga odšel ponujati potencialnim kupcem. Miličniki so Stanislava našli in primež vrnili. Stanislav pa je malo počakal in se tri ure zatem spet odpravil v isto trgovino po isti primež. Trgovci so izgubili živce in ga kar sami prijeli.

● Sreto P. je še z dvema prijateljskoma prišel v Celju, ker so slišali, da se v tem mestu fino kraje. Izmaknili so usnjene jakne v Varteksu in Beku, nato pa se je Sreto odpravil še v trgovino Ona-On. Med krajo še ene jakne ga je skozi izložbo opazoval miličnik in Sreto po prihodu iz prodajalne aretiral. Sreto imen svojih dveh prijateljev še ni odkril. BP

Kratko zatišje ali streznitev?

Veseli smo, kadar imamo težave, da s poročili o prometnih nesrečah napolnimo stran kronike. Ta teden je bilo tako in kar veseli bi bili, če bi lahko takim dogodkom v bodoče namenili manj prostora v časniku. Res je sicer, da tudi prejšnji teden ni minil brez žrtve v prometu, tudi nekaj težje in lažje ranjenih je bilo, vseeno pa je bilo število prometnih nesreč in tudi žrtev veliko manjše.

KOMENTIRAMO

Je to le kratkotrajno zatišje, ali pomeni, da so se vozniki malo bolj streznili in previdneje vozijo po cestah? Slabše vreme je sicer malo razredčilo vrste voznikov koles z motorji, ki so bili v preteklosti (pre)poznati udeleženci prometnih nesreč. Gotovo pa

je, da je svoje tudi naredil ostrejši zakon. Nekaj časa so nekateri vozniki menili, da ne bo šlo vse skupaj preveč zares, ob pripovedovanju drugih (ali ko so to začutili sami) kako globoko je res treba seči v žep ob prekršku, pa so verjetno le spoznali, da se ne gre šaliti. Seveda je šala najmanj na mestu, ko gre za promet, za varnost.

Prav bi bilo, da bi se res izkazalo, da je za sedanje zatišje na cestah »kriv«² nov zakon; potem namreč res lahko pričakujemo več reda na cestah tudi v bodoče, pa tudi manj nesreč. Če pa je to zatišje le slučajno, kot smo jih bili priča že precej, ni druge izbire kot da voznika ponovno opozorimo na previdno vožnjo in seveda da (bolj) spoštujejo prometne znake in predpise. Zdej, ko je jesen resno nastopila z vsemi svojimi značilnostmi, je to tembolj potrebno.

F. K.

Denar je pomemben, vendar...

Celjski Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu je že sprejel predlog programa aktivnosti za izboljšanje prometne varnosti v cestnem prometu.

Celjski program (v Sloveniji znan kot program minus 10 odstotkov - za toliko naj bi se zmanjšalo število prometnih nesreč oziroma izboljšala prometna varnost) bo kmalu obravnaval izvršni svet, nato pa ga naj bi sprejeli delegati občinske skupščine.

Spisek nalog je obsežen, zajetih pa je resnično veliko nosilcev raznih aktivnosti - seveda lahko le na tak način s skupnim delom (vzgo-

nim, svetovalnim in z odstranjevanjem pomanjkljivosti) uresničimo zadane cilje. Podobno kot v širši skupnosti se namreč tudi v celjski občini število prometnih nesreč zvečuje.

Na seji Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so, ko so obravnavali osnutek programa, nekateri menili, da teh aktivnosti ne bo mogoče uresničiti brez dodatnega denarja. Na to so opozarjali predstavniki občinske komunalne skupnosti in nekaterih organizacij. Delno je to gotovo res - res pa je tudi, da je mogoče veliko stvari opraviti tudi s sedanjimi sredstvi. Seveda pa

se je za odpravo nekaterih najresnejših težav treba zavzemati za dodaten denar, posebno še, če je od ureditve resnično odvisna varnost. Na seji so še sklenili, naj vsi nosilci posameznih aktivnosti pripravijo do konca januarja prihodnjega leta natančne programe.

O programu aktivnosti za izboljšanje varnosti v cestnem prometu v celjski (in sosednjih) občinah bomo še pisali, saj se zavedamo, da lahko tudi sredstva obveščanja precej pripomorejo k osveščanju udeležencev v prometu in tudi k večji prometni varnosti.

F. K.

PROMETNE NESREČE

Šest ranjenih

Na magistralni cesti Arja vas-Titovo Velenje se je zgodila prejšnji tork popoldne huda prometna nesreča, v kateri je bilo šest udeležencev ranjenih, gmotne škode pri trčenju tovornjaka in osebnega avtomobila pa je nastalo za okoli 50 milijonov dinarjev.

24-letni Bojan Cvelfar iz Celja je peljal z osebnim avtomobilom od Arje vasi proti Titovemu Velenju. Zunaj Arje vasi ga je v ovinku zaradi vožnje z neprimerno hitrostjo zaneslo na levo stran cestišča, kjer je trčil v tovornjak, ki ga je nasproti pripeljal 34-letni Zlatko Korošec iz Levca. Pri trčenju je tovornjak zapeljal s ceste in se prevrnil na streho. V nesreči je bil voznik osebnega avtomobila hudo ranjen, lažje pa potniki v njegovem vozilu

- 26-letni Gregor Smole iz Celja, osemnajstletni Helena Sojč in Emilija Primožič iz Titovega Velenja, ter 18-letna Nataša Kremžar iz Slovenj Gradca. Lažje je bil ranjen še spremljevalec v tovornjaku 22-letni Jože Iskrač iz Pletovarij.

Podrl betonsko ograjo

Na magistralni cesti Slovenj Gradec-Titovo Velenje se je zgodila v petek pol ure pred polnočjo prometna nesreča.

V njej sta se hudo ranila 21-letni voznik osebnega avtomobila Uroš Zibret in 19-letna sopotnica Mateja Umek, oba iz Slovenj Gradca. Voznik je v ovinek v kraju Paka pripeljal z neprimerno hitrostjo in zaneslo ga je s ceste v betonsko ograjo. Z vozilom jo je podrl in pa-

del v potok Pako. Oba hudo ranjena udeleženca so prepeljali v slovenjegraško bolnišnico.

Umrli motorist

Prejšnji tork je v prometni nesreči na Ulici Miloša Zidanška v Sentjurju umrl 18-letni motorist Aleš Slomšek iz Razgorja pri Poničevu.

Nekaj minut po drugi uri je pripeljal po regionalni cesti Sentjurj-Dramlje in tesno prehiteval 19-letnega kolesarja Franca Mohorja iz Hotunja. Ta je peljal najprej po bankini, nato pa zavil na rob cestišča, prav tedaj pa je v sprednje kolo njegovega kolesa trčil motorist. Oba sta padla - motorno kolo je drselo po cesti in zadelo v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal 40-letni Janez Kresnik iz Sentjurja. V kolo tega avtomobila je nato z glavo udaril tudi motorist. Čeprav je imel na glavi zaščitno čelado, je bil udarec tako močan, da je bil takoj mrtev.

Kolesar se je pri padcu le lažje ranil. Gmotne škode je nastalo za okoli 1,6 milijona dinarjev.

Obravnava so preložili

Prejšnjo sredo bi se morala na celjski enoti temeljnega sodišča v Celju pričeti obravnava proti več odgovornim delavcem (bivšega) Lika Savinja.

Ob glavnem direktorju Zvonetu Perliču bi moralo na zatožno klopi sedeti še devet delavcev tega nekdanjega celjskega lesnega kombinata; obtožnica jih bremeni več kaznivih dejanj: zlorabo položaja, ponarejanja uradnih listin (lažni periodični obračun), nevestnega poslovanja ter tudi stečaja delovne organizacije.

Glavno obravnava so preložili, saj je prav tedaj šele bil končan stečajni postopek - s tem pa bi bili obtoženim na voljo nekateri novi materiali. Obravnava naj bi bila ponovno 7. decembra.

Požara v kletih

V nedeljo popoldan je okoli pol petih zagorelo v kletnih prostorih stanovanjskega bloka v ulici Milčinskega 8 v Celju.

Zgorelo je 44 kleti, v katerih so imeli stanovalci pretežno shranjeno ozimnico. Ogenj je izbruhnil zaradi napake stanovalca, ki je v svoj kletni prostor napeljal dodatno električno napeljavo iz hodnika. V kleti Petra Videnška naj bi se žarnica dotikala kartonske škatle in zaradi prevelikega segrevanja se je karton vžgal. Ogenj se je hitro razširil in uničil 44 kleti. Škode je za 10 milijonov dinarjev.

Isti dan je ob približno istem času zagorelo tudi v kurilnici stanovanjske hiše Borisa Križmančiča v Pešnici pri Sentjurju. Do požara je prišlo zaradi napake na električni napeljavi pri centralni peči. Zgoraj je avtomatika in ohišje kotla. Škode je za 4 milijone dinarjev, požar pa je pogasil lastnik sam.

Komisija za delovna razmerja

SOZD Hmezad
DO Minerva
Žalec-Zabukovica

objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas

strojni ključavničar

- IV. stopnja strokovne izobrazbe - strojni ključavničar
- eno leto delovnih izkušenj
- izpit za voznika B kategorije
- poskusno delo 1 mesec

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: MINERVA ŽALEC - Zabukovica, 63310 Žalec, v roku 8 dni od dneva objave.

gorenjecommerce

Komisija za delovna razmerja
oglašča
prosta dela in naloge v sektorju oskrbe

KOMERCIALIST TT

(tujega trga) - 2 delavca

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. visokošolska izobrazba ekonomske, tehnične ali družboslovne smeri (dipl. oec., dipl. inž. ali dipl. pravnik)
2. najmanj 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah v zunanji trgovini
3. ZT registracija
4. aktivno znanje enega tujega jezika
5. vozniški izpit B kategorije

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s poskusnim delom po Pravilniku o delovnih razmerjih DO Gorenje Commerce, p. o., Titovo Velenje v trajanju 65 delovnih dni.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8. dneh po objavi oglasa na naslov: GORENJE COMMERCE, Komisija za delovna razmerja, 63320 Titovo Velenje, Partizanska 12.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30. dneh po poteku roka za prijavo.

Razvojni center Celje

Komisija za delovna razmerja DSSD objavlja prosta dela in naloge

saldakontista

- Pogoji:
- srednješolska izobrazba ekonomske smeri (V. stopnja)
  - 2 leti delovnih izkušenj na področju objavljenih del in nalog

Dela in naloge objavljamo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom 2 meseca.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8. dneh po objavi na naslov: RAZVOJNI CENTER CELJE, 63000 Celje, Ulica XIV. divizije 14.

NOVO V CELJU

DUTY FREE SHOP

v prodajalni

yuboutique

na Tomšičevem trgu

PRI NAS LAHKO IZBIRATE

Dnevi ugodnih nakupov v BLAGOVNICI NOVA VAS

carnex

- šunkarica
- šunka v ovitku
- posebna
- alpska
- pariška

ugodno

Vino PLEMENKA

UGODNO

sadni sok 1/1 Vitaminka - marelica 1248 din

sadni sok 1/1 Vitaminka - hruška 1392 din

DISKONT
DISKONT

Večji nakup, večji prihranek v oddelku

MERX

POTROŠNIK CELJE

SESTAVIL: ALEXANDER SUJDOVIČ ZABAVNA GLASBA KOPNO V MORJU D. PRITOK J. MORAVE	JED. IZ KORUŽ- NEGA Z OROBA	TRAVA TRETJE KOŠNJE	VRSTA POSODE	 MESTO V ROMUNIJI	PODPRI- TILČJE	RIMSKI HISNI BOG	OZIROMA	PESNIK FLISAR	KRATEK POZIREK TEKOČINE	KRAJ PRI POREČU	IDA KRAVANJA (RINA)	
							GL. MESTO GANE CENE VIPOTNIK					
							KLOR SVEOSKO SMUČAR SREDIŠČE		ROMAN TONETA SVETINE	PRIPAD HRVAŠKE FAŠIST ORGANIZ.	REKA V KONGU	
	RISBA: MIRO KASTELIC	POGODBA	IGRALEC SHARIF	ZILA DOVOD- NICA	SOKRATOV TOŽNIK GR. POKR. ELIDA	NORV PISATELJ L. PRITOK TIBERE						
	DELO KNJIŽEV- NIKA S SLIKE							TIP ANGL. MOTOR- JEV	GR. ČRKA DEL ZIVAL TELESA			
Z. OSEBA IZ OPERE PLES V MASKAH					VRETEN- CARJI PIVO ST. SLOVANOV							
GORA PRI BOVCU				VEČJA UPRAVNA ENOTA		JAMBSKI VERZ IZ SESTIH STOPIC						
ZAČRTANA SMER CESTE				FR. FILM. IGRALKA (BARBARA)		INDI- JANSKO PLEME						

Nagradni razpis

1. nagrada 10.000 din
3 nagrade po 5.000 din

Pri žrebanju bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih do torka, 8. 11. do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno, na vhodnih vratih je poštni nabiralnik. Na kuverto napišite NAGRADNA KRIŽANKA in svoj točen naslov.

Rešitev križanke

Vodoravno: ASKEZA, BALAST, PORTAL, ENTREE, ZELENKO, R.D., IKT, SLIKAR IN GRAFIK, KOT, ASESOR, RA, OPAL, SRAM, DOM, PI, MARTIN EDEN, NAPUŠČ, IKE, SELENIT, HOJCE, SAL, AGENTKA, ALSER.

Izid žrebanja

1. nagrado 10.000 din prejme: Fani FIŠER, Zajasovnik 7, 61222 TROJANE.

3 nagrade po 5.000 din prejmejo: Nataša KORŽE, Okrogarjeva 7, 63000 Celje; Pavel ZELE, Tržaška ul. 5, 63000 Celje; Lojzka SMAJDEK, Ljubljanska 25, 63000 Celje.

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti.

HOROSKOP

● OVEN 21. 3.–20. 4.

Zaupajte vase in v vaše sposobnosti, ki niso majhne. Vložite vse sposobnosti v naloge, ki vas čakajo, in uspeh bo vaš. Ne iščite pomoči pri drugih osebah, pa tudi nasvetov ne. Kmalu boste srečali prijetno osebo. Naredite vse za ohranitev nove veze.

● BIK 21. 4.–20. 5.

Pričakujejo vas izredno pomembni dogodki. Kljub vsemu pa ne boste uspeli rešiti nalog in obveznosti, ki vas čakajo. Delajte le tisto, kar zmorete in to čimprej. Pazite na izdatke. Nekomu ponudite nekaj več.

● DVOJČKA 21. 5.–21. 6.

Pred vami je ustaljeno obdobje. Naloge in obveznosti boste z lahkoto opravili. Družabni stiki bodo zelo pestri in številni, zahvaljujoč osebi, od katere niste to pričakovali. Denarja bo več. Čustveno ste se ohladili.

● RAK 22. 6.–22. 7.

Pred vami je izredno ugodno obdobje. Skratka brez kriz in stresov. Tu in tam pričakujte manjši spor, vendar ne za dolgo. Družabne stike boste učvrstili, kar bo zelo koristno. Bodite bolj štedljivi. Pokažite več čustvene prizadetosti.

● LEV 23. 7.–23. 8.

Pred vami je izredno aktivno obdobje. Dokončali boste nekaj, kar ste začeli in to s pomočjo oseb, ki so v vaši neposredni bližini. Družabnih stikov bo dovolj, vendar brez prave koristi. Ko boste dobro pogledali, boste nekaj videli.

● DEVICA 24. 8.–23. 9.

Pred vami je umirjeno obdobje. Dela in načrti potekajo po že ustaljenem vrstnem redu, novih pa ne boste niti začeli. Poskrbite za ugodno družabne stike, ker bo zelo koristno za vas. Ne pristajajte na sporazum tam, kjer je potreben pogovor.

● TEHTNICA 24. 9.–23. 10.

Izogibajte se zaupljivim pogovorom v službi, ker se vam bo maščevalo v prihodnosti. Poiščite sleherno možnost, da se od kolektiva oddaljite za vsako ceno. Pravo sliko boste spoznali, ko se boste ponovno vrnili. S pravo taktiko boste bitko dobili.

● ŠKORPIJON 24. 10.–22. 11.

Pred vami je izredno ugodno obdobje, ki bo trajalo še nekaj časa. Vse obveznosti, tako v službi, kot doma boste z lahkoto opravili. Družabni stiki dobivajo široke razsežnosti v starem krogu prijateljev, pričakujte pa tudi nova poznanstva. Ne štedite s čustvi.

● STRELEC 23. 11.–21. 12.

Pred vami je izredno aktivno obdobje, obenem pa tudi spori in prepiri z najbližjimi sodelavci. Čeprav se pripravate že dolgo, se niste še ničesar naučili. Najboljše bi bilo, da bi se obnašali bolj oprezno. Ne pozabite nekoga.

● KOZOROG 22. 12.–20. 1.

Pred vami je izredno ugodno obdobje, tako v službi, kot doma. Nekateri obveznosti so v zastoju in ne boste jih uspeli realizirati. V osebnem življenju boste zadovoljni ob misli na neko osebo. Čas je, da popustite.

● VODNAR 21. 1.–19. 2.

Izogibajte se večjih obveznosti in načrtov. Trenutno stanje je tako, da bi se morali izogniti vsem večjim načrtom in zadevam, ker bi lahko padli samo v težave. Kljub vsemu pa umirite neko zadevo, ki se bo pojavila v vašem krogu znancev. Okrepite čustva, ne bo odveč.

● RIBI 20. 2.–20. 3.

Pred vami je obdobje velikih načrtov osebnega značaja, ki vas bodo obvezovali dalj časa. Nekateri, rojeni v znaku ribe bodo sklenili pogodbo za novo službo. Kar zadeva čustva, nimate več pomislekov za neko osebo.

bodeči NOVI TEDNIK

Pisma

Najrazličnejša pisma so pri nas spremenila že mnoge stvari – zadnje je celo spremenilo dnevni red seje velenjske občinske skupščine. Niso namreč razpravljali o novem industrijskem zazidalnem načrtu. Pravijo da zato, ker je skupina občanov poslala na predsedstvo občine protestno pismo zaradi načrtovane cone.

Nekateri striktno zagotavljajo, da to ni zato, ker naj bi tu svoje prostore uredili dve celjski organizaciji: Cestno podjetje in Nivo.

VSE BOLJ SE BLIŽAMO KONCU – KONCU TEGA LETA!

Vzdih tedna:

Le čemu še pri nas služi dan varčevanja!

Jugoslovanski kandidat za najboljši tuj

Življenje s stricem za oskarja

BEograd, 29. – Film Življenje s stricem Krste Kozarja je jugoslovanski kandidat za 61. nagrado ameriške akademije oskarja za najboljši tuj film.

»Svet film je včeraj obrnila komisija za podeljevanje oskarjev, ki je v kategoriji najboljši tuj film izbrala film Življenje s stricem Krste Kozarja. Glasovali so: Gledalci Antuna

Ne vem, kako se v Ameriki razumejo na »strice« – toda če bi vsi stvar ocenjevali pri nas, bi imel film velike šanse. Zaradi stricev.

Turizem smo ljudje

Nekateri pravijo, da se je v petek zgodil v konjiški občini zgodovinski trenutek – prag («Konusovega») hotela Dravinjski dom v Slovenskih Konjicah je namreč prestopil Marjan Osole.

Kot predsednik konjiške občinske turistične zveze pač mora narediti tudi take korake.

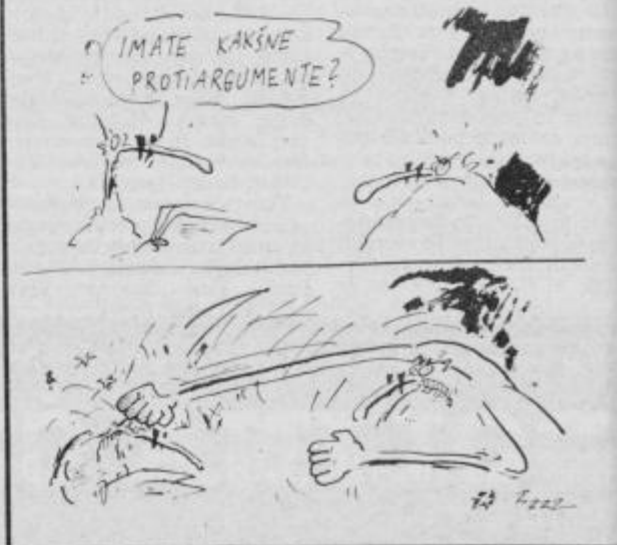
Vse hude stvari so tri – zato tri reforme.

Velenjski Naš čas je objavil, da si lahko zagovorniki NE Krško oddahnejo, ker se je znani ekolog Vane G. oženil in zdaj deluje s polovično zmogljivostjo. O tem, kako si lahko oddahnejo direktorji velenjskih onesnaževalcev in občinski možje, pa niti besedice...

Že prav, da izbirate najboljše prodajalne. Ampak jaz bi vseeno rajši tiste – najcenejše!

ZRCALO

Riše Bori Zupancič

Rešitev

Celjski ljubitelji hokeja so vendarle prišli na svoj račun: v celjskem Mestnem parku lahko gledajo tekme prve lige, čeprav je domača Cinkarna iz nje izstopila.

Lahko bi rekli, da je zanje prišla rešitev od zgoraj – Medveščaku se je podrla streha.

Najdaljše

Milošević govori o naši fenomenalni najdaljši noči.

Drugi pravijo, da imamo glede na vse zaplete pri nas najdaljšo univerziado.

Jaz se na vse to najbolje ne spoznam, nekaj pa vem.

Vem, da imamo mnogi pri nas najdaljše nosove

Opozorila

Slišimo, da nam grozi nevarnost, to ni hec, to je prva stvarnost.

Previden bodi vsak občan: če vidiš koga, ki kaj išče, meri, ali raziskuje, gleda – napni takoj svoj vsak organ, nevarnost huda je – seveda: želijo podtakniti nam odlagališče!

TV SPORED

NEDELJA, 6. 11. 88
Program: LJ 1

9.00–22.50 TELETEKST RTV LJUBLJANA: 9.15 VIDEO STRANI; 9.25 OTROŠKA MATINEJA – ŽIV ZAV; 10.10 VRNITEV ANTILOPE, pon. angl. nadalj. 4.13; 10.40 DIAMANTNA DINASTIJA, ameriška nadaljevanka 3/9; 11.30 DOMAČI ANSAMBLI: ROGAŠKI INSTRUMENTALNI KVINTET IN NOVI ODMEVI; 12.00 KMETIJSKA ODDAJA TV TITOGRAD: 13.00 GOSPA MINIVER, ponovitev ameriškega filma; 15.10 VIDEO STRANI; 15.15 MATEMATIČNI IZLET V NEZNANO, angleška dokumentarna oddaja; 16.05 POROČILA; 16.15 VIDEO STRANI; 16.20 STAREC IN MORJE, ameriški film; 17.45 KOLO SREČE, ponovitev; 18.55 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 TV MERNIK; 19.21 TV OKNO; 19.24 EPP; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.10 G. PASKALJEVIČ: ANGEL VARUH, nadaljevanka; TV Zagreb, 1/2; 21.00 EPP; 21.05 ZDRAVO; 22.35 VIDEO STRANI

PONEDELJEK, 7. 11. 88
Program: LJ 1

9.35–12.15 IN 16.30–22.40 TELETEKST RTV LJUBLJANA: 9.50 VIDEO STRANI; 10.00 MOZAIK; 10.00 ZRCALO TEDNA; 10.15 NAŠ UTRIP; 10.30 NA RIVIERI, ameriški film; 12.00 VIDEO STRANI; 16.45 POROČILA; 16.55 VIDEO STRANI; 17.00 MOZAIK, ponovitev; ZRCALO TEDNA; 17.15 NAŠ UTRIP; 17.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE; 17.30 RADOVEDNI TAČEK: PTICA; 17.45 DRUGA IZMENA, nadalj. TV SK, 5/6; 18.15 ČAS, ki živi; MI, OTROCI VOJNE, dokumentarna oddaja; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 OBZORNİK; 19.13 TV OKNO; 19.22 EPP; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.05 M. KORDA: QUEENIE, ameriška nadaljevanka 2/5; 21.05 EPP; 21.10 DINAR; 21.50 NUREJEV, 2. del baletne oddaje; 22.15 TV DNEVNIK; 22.30 VIDEO STRANI

TOREK, 8. 11. 88
Program: LJ 1

9.35–11.40 IN 16.05–23.25 TELETEKST RTV LJUBLJANA: 9.50 VIDEO STRANI; 10.00 MOZAIK; ŠOLSKA TV – NOVO O STARIH PLANETIH 9-PLUTON (13.18), UPORABA MIKROBIOLOGIJE (19.15), PROTEUS (27.30); PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET: ALI TUDI SVEČE DIHAJO?; 11.05 ANGLEŠČINA; 53. lekcija; 11.25 VIDEO STRANI; 16.20 POROČILA; 16.30 VIDEO STRANI; 16.35 MOZAIK PONOVIŠEV, šolska TV; 17.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE. LONČEK KUHAJ; JAJČNA OMLETA; 6.13; 17.45 ZBIRAJMO STAR PAPIR; 18.35 F. LISZT: RRELU-DU IN FUGA NA IME BACH; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 OBZORNİK; 19.13 TV OKNO; 19.22 EPP; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.10 H. HANNU KAHAKORPI: SNEGLJICE, finska drama; 21.30 EPP; 21.35 OSMI DAN, oddaja o kulturi; 22.15 TV DNEVNIK; 22.30 VIDEOGODBA; 23.15 VIDEO STRANI

Program: LJ 2

16.10 ANGLEŠČINA; 53. lekcija; 18.30 MOSTOVI; 19.00 MEDIJEV TOP; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 KOLO SREČE; 21.05 ŽREBANJE LOTA; 21.10 ARHITEKTURA NA SLOVENSKEM: NASELJA MED ALPAMI IN MORJEM, IZOBRAŽEVALNA ODDAJA; 8.8; 21.40 KAKO DALEČ JE AVSTRALIJA, dokumentarna oddaja, (približno 40 min.); 22.25 C. FRANCK: SONATA (PAVEL IN NINA KOGAN) (do 22.50)

SREDA, 9. 11. 88
Program LJ 1

9.35–12.25 IN 15.40–22.55 TELETEKST RTV LJUBLJANA: 9.50 VIDEO STRANI; 10.00 MOZAIK; DRAMA, OSMI DAN, oddaja o kulturi; MOSTOVI; 12.10 VIDEO STRANI; 15.55 POROČILA; 16.05 VIDEO STRANI; 16.10 MOZAIK, ponovitev; 16.05 OSMI DAN, oddaja o kulturi; 16.45 MOSTOVI; 17.20 ANGLEŠČINA; 53. lekcija, ponovitev; 17.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE, M. JEZERNIK; MEDVEDOV GODRNJAVČEK 2/6; 17.55 F. MILČINSKI: BUTALCI, 2/2; 18.20 PRED IZBIRO POKLICA: ELEKTROENERGETIK; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 OBZORNİK; 19.13 TV OKNO; 19.18 ZRNO; 19.22 EPP; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.10 FILM TEDNA; GLORIA, ameriški film; 22.10 EPP; 22.15 PLESNI NOKTURNO; KOTA MANDALA; 22.30 TV DNEVNIK; 22.45 VIDEO STRANI

Program: LJ 2

17.30 BEOGRAD: NOGOMET CZ-MILAN, prenos (do 19.15); komentator: slov.; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 GLASBENA ODDAJA; 20.15 STUTTGART-DINAMO – II. kolo evropskega nogometnega pokala, prenos; Komentator: slov.; 22.30 SVET POROČA (do 23.30)

ČETRTEK, 10. 11. 88
Program: LJ 1

9.35–13.25 IN 16.15–23.50 TELETEKST RTV LJUBLJANA: 9.50 VIDEO STRANI; 10.00 MOZAIK; ŠOLSKA TV: SLOVAR SLIKARSTVA 10. SLOVENSKI LJUDSKI PLES: Notranjska, vzhodna Stajerska; 11.00 FENIKSOV LET, ameriški film; 13.10 VIDEO STRANI; 16.30 POROČILA; 16.40 VIDEO STRANI; 16.45 MOZAIK PONOVIŠEV, šolska TV; 17.45 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE NORO, NOREJŠE, NORIŠNICA, POLTRONA EXPRES; 18.15 NASE PESEM: ZBOROVODJE, 1. oddaja; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 TV OKNO; 19.13 TV OKNO; 19.18 ZRNO; 19.22 EPP; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.59 EPP; 20.10 TV DNEVNIK; 21.10 EPP; 21.15 J. A. BARDEM: LORCA, španska nadaljev.; 22.05 TV DNEVNIK; 22.20 RETROSPEKTIVA JUGOSLOVAN-SKEGA FILMA, 30 LET NAGRADE JELEN: IZ OČI V OČI; 23.40 VIDEO STRANI

PETEK, 11. 11. 88
Program: LJ 1

9.35–12.25 IN 16.15–0.30 TELETEKST RTV LJUBLJANA: 9.50 VIDEO STRANI; 10.00 MOZAIK; TEDNIK; 11.00 PO SLEDEH NAPREDKA; 11.40 J. A. BARDEM: LORCA španska nadalj.; 12.30 VIDEO STRANI; 16.30 POROČILA; 16.40 VIDEO STRANI; 16.45 MOZAIK, ponovitev; TEDNIK; 17.45 SPORED ZA OTROKE IN MLADJE: VRNITEV ANTILOPE, angleška nadalj.; 18.15 ALPSKI GORSKI GOZD, poljudnoznanstvena serija; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 OBZORNİK; 19.13 TV OKNO; 19.18 ZRNO; 19.22 EPP; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.59 ZRCALO TEDNA; 20.14 EPP; 20.25 R. MCCORNALD: MELBA, avstralska nadalj.; 21.15 EPP; 21.20 ČAS NEGOTOVOSTI, angl. dok. serija; 6/12; 22.20 TV DNEVNIK; 22.35 ALCINA RESTAVRACIJA, ameriški film; 0.20 VIDEO STRANI

Program: LJ 2

19.00 DOMAČI ANSAMBLI: ROGAŠKI INSTRUMENTALNI KVINTET IN NOVI ODMEVI, ponovitev; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 KONCERT ORKESTRA RTV LJ, prenos iz CD. (M. DE FALLA, H. VILLA LOBOS); 22.05 JENATSCH, švicarski film; 23.35 KOMENTAR ŠAHOVSKE OLIMPIADE (do 00.05)

SOBOTA, 12. 11. 88
Program: LJ 1

7.40–11.50 IN 16.25–0.45 TELETEKST RTV LJUBLJANA: 7.55 VIDEO STRANI; 8.05 OTROŠKA MATINEJA, ponovitev; 8.05 RADOVEDNI TAČEK: PTICA; 8.20 LONČEK, KUHAJ; JAJČNA OMLETA; 8.25 M. JEZERNIK: MEDVEDOV GODRNJAVČEK; 8.40 F. MILČINSKI: BUTALCI; 9.05 DRUGA IZMENA, odd. TV SK; 9.35 NORO, NOREJŠE, NORIŠNICA; 9.50 POLTRONA EXPRES; 10.05 NASE PESEM: ZBOROVODJE, ponovitev 1. oddaja; 10.35 IZBOR TEDNESE PROGRAMSKE TVORNOSTI, ponovitev oddaj; 11.35 VIDEO STRANI; 16.40 POROČILA; 16.50 VIDEO STRANI; 16.55 KROTKI LEV, ameriški film; 18.25 DA NE BI BOLELO: AKUPUNKTURA V SODOBNIM MEDICINI; 18.45 RISANKA; 18.55 VIDEO STRANI; 19.00 VREME; 19.01 KNJIGA; 19.13 TV OKNO; 19.22 EPP; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.59 NAŠ UTRIP; 20.15 EPP; 20.25 ŽREBANJE 3 x 3; 20.35 S. SHELTON: DIAMANTNA DINASTIJA, ameriška nadaljevanka; 21.15 EPP; 21.20 KRIŽ KRAJ; 22.45 TV DNEVNIK; 23.00 VELIKI ROP, ameriški film; 0.35 VIDEO STRANI

Program: LJ 2

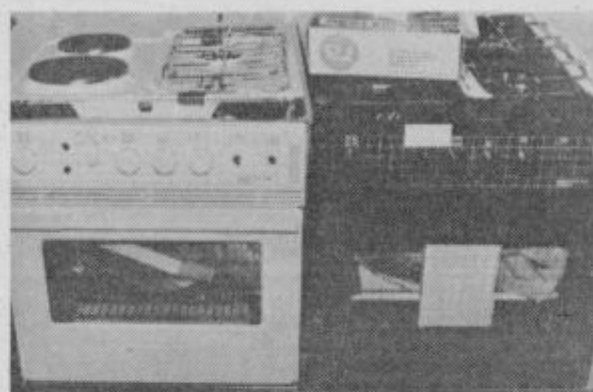
17.00 OPOMBA ZAGREB: LOKOMOTIVA: VOŽDOVAČ, Komentator: slov.; 13.00 STUTTGART: TENIS, polfinale – prenos (do 17.30); Komentator: LAJEVEČ; 17.30 P. KOVAČ: KAJ MORA SOVA OPRAVITI POŽIMI; 18.30 MAJOR ATHERTON, ponovitev nadaljevanke, 1/3; 19.30 TV DNEVNIK; 20.10 PRJATELJSKO PREPRIČEVANJE, ameriški film; 22.40 KOMENTAR ŠAHOVSKE OLIMPIADE

Poišcite v...

TEHNIKI

Enkratna priložnost za vse, ki potrebujejo katerikoli element bele tehnike. Pri gotovinskem nakupu vam ga v Tehniki prodajo celo za 25% ceneje. Obiščite Tehniko in ne boste obžalovali!

KOVINOTEHNA tozd tehnična trgovina

RADIO CELJE

Četrtek, 3. 11.: 8.00 Poročila, 8.20 Dopoldne z vami, 10.00 Poročila, 10.15 ŠOLA ZA STARŠE, 10.35 Srečanje z leti, 11.00 Zaključek sporeda; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Kronika, 17.00 V živo; 18.00 Zaključek sporeda.

Petek, 4. 11.: 8.00 Poročila, obvestila, 8.20 Petkov mozaik, 10.00 Poročila, 10.10 Žveplometer, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 16.30 Šport ob koncu tedna, 17.00 Kronika, 17.30 Turistična oddaja, 18.00 Zaključek sporeda.

Sobota, 5. 11.: 8.00 Poročila, obvestila, 8.20 Dopoldne z vami, 9.20 Kuharski kotiček, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditvev, 10.30 Filmski sprehodi, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 18.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 6. 11.: 9.00 Napoved, informacije, 9.10 Poročila, obvestila, 10.00 Kekčevi prijatelji, 11.00 Žveplometer, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.15 Literarni utrinek, 12.30 Iz domačih logov, 13.00 Poročila, 13.05 Čestitke in pozdravi.

Ponedeljek, 7. 11.: 8.00 Poročila, obvestila, 8.20 Športno dopoldne, 10.00 Poročila, 11.00 Zaključek sporeda; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica domačih viž, 17.45 Športni pregled, 18.00 Zaključek sporeda.

Torek, 8. 11.: 8.00 Poročila, obvestila, 8.20 Dopoldanska glasbena oddaja, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditvev, 11.00 Zaključek; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.30 Naši zbori, 18.00 Zaključek sporeda.

Sreda, 9. 11.: 8.00 Poročila, obvestila, 8.20 Hortikulturna oddaja, 10.00 Poročila, 10.15 Koledar prireditvev, kronika TDF, 11.00 Zaključek sporeda; Popoldanski spored: 14.00 Napoved, informacije, 14.15 Aktualni trenutek, kronika TDF, 15.00 Poročila, 15.30 Dogodki in odmevi (prenos RLJ), 16.00 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.30 Za mlade, 18.00 Zaključek sporeda.

POSLOVNA SKUPNOST
»FORMATOR« CELJE

Zbor delavcev razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

direktorja delovne skupnosti PS
Formator

Na razpisana dela se lahko prijavi kandidati, ki imajo visoko strokovno izobrazbo ekonomske ali pravne smeri, 4 leta delovnih izkušenj v zunanji trgovini in zunanjetrgovinsko registracijo.

Kandidati, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, naj pošljejo prijave z ustreznimi dokazili v osmih dneh po objavi na naslov: PS Formator, Celje, Cankarjeva 1.

SKLADIŠČNO TRANSPORTNI
CENTER CELJE
Kidričeva 36

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo traktorja ŠTÖRE 502, letnik 1983, izključna cena 4.000.000 din.

Javna licitacija bo v četrtek, 10. novembra 1988 ob 10.00 uri za pravne in fizične osebe. Ogled osnovnega sredstva na dan licitacije od 8.00 ure naprej. Pred pričetkom licitacije morajo interesenti plačati 10% varščino. Kupec mora kupnino plačati pred prevzemom, rok plačila je 7 dni po licitaciji. Prometni davek plača kupec.

Nakup na licitaciji je po sistemu »ogledano-kupljeno«, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Bil si sad ljubezni,
a luč življenja ugasnila
ti je na cesti!

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi
ljubega sina, brata, nečaka in vnuka

ALEŠA
SLOMŠKA

iz Razborja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in nesebično pomoč. Posebej se zahvaljujemo delavcem DO SLOVENIJALES in delavcem Market Dramlje za podarjeno cvetje in vsestransko pomoč.

Hvala tudi Ivanu Lužarju za poslovilne besede pred njegovo domačo hišo, Gasilskemu društvu Dramlje za pomoč in poslovilne besede ob odprtem grobu, sodelavcem DO Bohor Šentjur za podarjeno cvetje in poslovilne besede. Pevcem hvala za petje žalostink in župniku za lepo opravljen cerkveni obred.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi mnogo prezgodnji zadnji poti.

V TIHI ŽALOSTI NJEGOVI NAJDRŽIJI

Sporočamo

žalostno vest, da nas je zapustil dolgoletni prijatelj in pevec

JOŽE PLAHUTA

Slava njegovemu spominu

Celje, KUD MARIJA GORŠIČ-LAVA,
Ostrožno, OKTET »STUDENČEK«

Center za socialno delo Celje

razpisuje
prosta dela in naloge

Vodje VP – vzgojne posvetovalnice

Za vodjo organizacijske enote je lahko imenovana oseba, ki poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima visokošolsko izobrazbo socialne, pedagoške ali psihološke smeri ali višjo šolsko izobrazbo socialne ali pedagoške smeri z najmanj pet let delovnih izkušenj na področju vzgojnega dela,
- da je s svojim dosedanjim strokovnim in družbenopolitičnim delom prispeval k utrjevanju in razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov,
- predloži svoj koncept o uresničevanju razvojnega programa vzgojne posvetovalnice in opredeli svojo vlogo pri uresničevanju programa.

*Dela in naloge so s posebnimi pooblastili, mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15. dneh po objavi razpisa na naslov:

CENTER ZA SOCIALNO DELO, Gregorčičeva 6, »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8. dneh po opravljeni izbiri.

S kolesom v vodo

Ko je bilo zunaj le nekaj nad 0 °C, braslovsko jezero je bilo za kakšno stopinjo toplejše, je bil Stanko Novak iz Zalca postavljen pred veliko preizkušnjo: ali se okopa v ledeni vodi, ali pa spravi v pogon svojo novo inovacijo, ki naj bi ga zadržala nepremočenega nad gladino vode. Stanko je namreč skonstruiral nov izum, kolo za vodo, ki ga lahko uporabljamo brez kakršnih koli dodatkov tudi na suhem. In ta-

ko se je Stanko enostavno pognal s čudežnim kolesom iz kopnega naravnost v jezero in uspel.

Vsako leto, ko se končuje kolesarska sezona, tudi v delavnici mehanika Stanka Novaka zmanjkuje dela in takrat se pričnejo uresničevati ideje, ki so se porajale v njegovi glavi skozi leto. Lansko leto je med drugim skonstruiral motor za vodo, ki ga serijsko že dela laški Tim. Novo inovacijo mora sedaj še tehnično dovršiti, in če ne bo boljših ponudnikov, jo bo serijsko pričel izdelovati sam v začetku naslednjega leta. Vsekakor pa bo vzbudila veliko zanimanja med turističnimi delavci, saj so tovrstna vozila zelo iskana, pa tudi samo vodno kolo bo cenejše od čolna.

EDI MASNEC

Le predi, dekle, predi

Šaleške predice in citrar Marjan Marinšek ter pastirček Klemen gostujejo s triurnim programom z naslovom Le predi, dekle, predi, to jesen po slovenskih krajih v blagovnicah Name. Nastope so imeli v titovovelenjski Nami in Ravnah na Koroškem, predstavili so se ljubljanskemu občinstvu, v soboto in nedeljo pa še v škofjeloški in kočevski Nami.

L. Ojsteršek

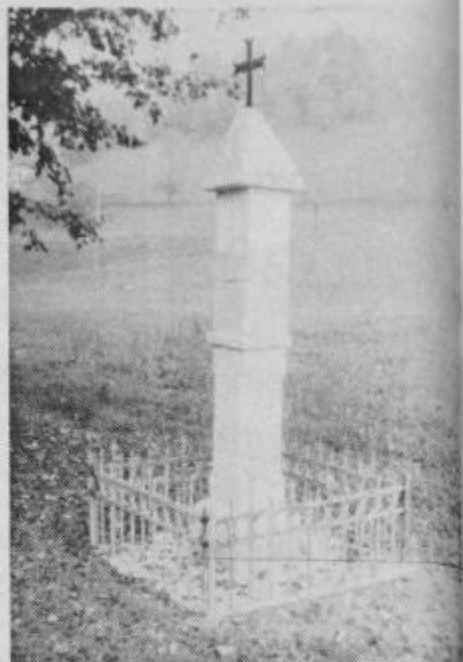
Pri Boru rešili kužno znamenje

V neposredni bližini Leshninega tozda Bor Laško je bilo na milost prepuščeno kužno znamenje, ki ga je po vsej verjetnosti postavil potujoči kraški kipar in kamnosek v začetku 17. stoletja. Zgodovinski spomenik ima precej poznogotskih prvin, posebej pa je zanimiva draperija na Kristusovih ledjih, ki se zvija v formo pravega, poznogotskega ušesa. Arhitektura sama je preprosta, iz nje pa so izločene slikovite podrobnosti, kar daje znamenju bolj strog, renesančni značaj. Tako je o tem znamenju zapisal umetnostni zgodovinar, dr. Ivan Sedej v knjigi Ljudska umetnost na Slovenskem.

V Boru so se odločili, da bodo znamenje obnovili in ga zaščitili pred zunanjimi vplivi. Vsa dela s prestavitvijo in temeljitvijo so opravili v delovni organizaciji sami, pri restavriranju pa jim je pomagal restavrator Anton Podkrižnik ml. iz Šentjurja v sodelovanju z Zavodom za spomeniško varstvo iz Celja.

Če bi na način, kot so se zanj odločili pri Boru, reševali manjše objekte kulturne dediščine, bi bil marsikateri krajski spomenik rešen propada.

VLADO MAROT

Bodice

Med borilne veščine pri nas sodi tudi - politično klevetanje.

Mnogo uspeha je doživel film »Življenje s stricem«, morda bi ga še več ob naslovu »Kariera s pomočjo strica«.

Živel je deček, ki je stalno razmišljal, kako iz vrane ustvariti kanarčka. Ko je odrasel, je postal gospodarstvenik.

Odgovorni očitno mislijo, da se bo kmetom dvignil standard, če krmijo prašiče z belim kruhom.

MARJAN BRADAČ

OGLAS V NOVEM TEDNIKU JE POT K USPEHU

Partizanske domačije

Piše Milenko Strašek

Kako so izžemali mladoletnike

V tistih dneh, ko sva z Jožo Golobom iz Senovega kradla bogu čas in spuščala skozi rešeto, kar naj bi bilo vrednega oteži pozabi, se je možakar krepko približeval osmemu desetletju bivanja v tej solzni dolini (»solz človek ne spusti kar tako«). Te, ne ravno skromne bere se mu kajpak ni poznalo.

Da nima časa biti bolan, je dejal. Da leta pač minevajo, kar nekako bežljajo kot telički mimo človeka, sprevrže na šalo. Človeku, ki je utrjen v delu, prizkušen v življenju, da se noč neopazno prevesi v dan. Stokati, kaj še, to ne gre, poprej pljuniti v roke, po knapovsko odločno, in premagati žalost, up, spreveči gorje in ga potisniti na stran. Samorastniki - in to so knapi vselej bili - so to znali. Samorastniki to vedo in zmorejo.

Fantič, ki so ga spravili na svet v družini šestih otrok na Velikem Širju pri Loki pri Zidanem mostu, je devetnajstega leta začel hoditi na ših t v Cementarno Zidani most. Štiri leta pozneje ga je nekaj prijelo in se je - premislil: naredil je izpit za kurjača v tovarni. Velika šola življenja se je začela. Izkoriščali so ga, kot se je pač komu zahotelo ali, kot pravijo, kdor je imel voljo in čas. Delal je kot

odrasel mož, plačevali so ga kot otroka, mladoletnika.

Golobu je to kaj hitro zlezlo pod kožo in tudi glava ga ni pustila na cedilu. Skupaj s strojniki Jerajem, Pantnerjem, Laznikom, Pečnikom, predanimi komunisti, s katerimi je tiho soglašal, je prenašal izkoriščevanje, ne zaradi tega, ker je ukričeval hrbtenico, pač pa zaradi tega, ker bi ga sicer odpustili. Brez milosti.

Ko so zasavski rudarji skupaj z železničarji štrajkali, je takrat še mlad fantič nosil pošto upornikov domov, v domačo vas, od koder je bila večina železničarjev iz Zidanega mosta.

Ni se strinjal s krivico, zato je tudi trpeti ni mogel, vsaj ne ponižno in s sklonjeno glavjo. Sestajal se je s Pantnerjem, Laznikom, tenko prislusnil Pečniku, željno pil izkušene Jerajeve besede: o izkoriščanju, o delovnih pogojih knapov in železničarjev, garaškem življenju kmetov, ki so jih iz dneva v dan spravljali na beraško palico....

Zadnjega aprila dvajsetega leta ga je Jeraj poslal ponoči po zelenje v gozd. Ko se je vrnil, so okrasili lokomotivo (stabilni stroj na parni pogon). Delovodja, Madžar po

rodu, je to videl, ni pa rekel nobene.

»Samo na delo pazite,« je, tako mimogrede, dejal in odšel s hitrimi koraki.

1924. leta je odšel k vojakom in ko se je vrnil, se je zaposlil v senovškem rudniku kot kurjač.

»15. januarja 1925 sem prišel v rudnik. Dve leti poprej so prišli v Senovo iz Trbovelj trije strojniki in eden ali dva kurjača. Bili so to Franc Golob, Ludvik Petretič, Jože Jurak, kurjačev pa se ne spominjam. Do njihovega prihoda je bilo na Senovem mrtvo. Ko so se pojavili v kraju, je na mah zaživela dejavnost v pevskem društvu, športnem, čebelarstvu, sadjarstvu, vrtnarstvu, lovskem in drugih... Razumljivo je, da je bila dejavnost teh društev največkrat le kulisa za povsem politično dejavnost, ki so jo zlasti na veliko izkoriščali komunisti.

1927. leta so me aretirali zaradi komunizma!«

Natančneje: aretirali so ga zaradi brošure o marksizmu in leninizmu, ki mu jo je dal brat in ki jo je imel skrito med več zvezki revije Lovec v samskem domu, kjer je stanoval. Brošurico so brali prav vsi v domu, zlasti rudarji. Nekdo jih je izdal in skupaj z bratom in še nekom so

Jože Golob

bili aretirani. Brat je dejal, da mu jo je nekdo podtaknil v Trbovljah, te brošurice, verjeli pa le niso. Vsaj popolne naivnosti jim ni bilo mogoče pripisati...

1929. leto. Kot zaupnega človeka pošljejo Goloba v Francijo, da vidi svet, se pogovori z delavci, da se malo razgleda po francoskem delavskem gibanju. V Mehrlebachu skupaj s tovariši štrajka in ko se vrne, prinese kup marksistične literature.

O vsem, kar je videl, je poročal prijatelju Golobu, partijski celici v rudniku.

»Bilo je prekleto življenje,« se je spominjal Golobov Joža. 1932. leta smo delali na štirinajst dni po pet

šihov in takrat so me tudi odpustili z dela. Dr. Benedičič, ki je pozneje postal župan, mi je pripomogel, da sem dobil službo občinskega sluga. Benedičič je bil socialistični župan in ko mu je potekel mandat, sva odšla oba... Benedičič me ni pozabil: 1936. leta sem znova odšel na delo v rudnik, vendar sem moral na izrecno željo k ravnatelju rudnika, Čehu Kolki. Kolka me je vprašal, kdo me je sprejel v službo. Tako, je dejal po kratkem premoru, ne da bi odmaknil oči od mene (vrtale so kot svedri), ostani doma do 6. junija, potem pa pridi, da se bo vedelo, kdo tukaj odloča.

Ni bil dolgo v rudniku, ko se je znova vrnil k železnici. Se vedno je bil povezan s prijatelji, s katerimi je bil v strojnici. Pridobivali so, počasi, vztrajno, vendar na moč načrtno, somišljenike...

»Stara kolonija je bila tako ali tako vseskozi rdeča, kalilnica kadrov, leglo rdečega, prekocuškega greha, bi rekli gospoda,« se je nasmehnil.

Vojna. Strojnik na Senovem. Od 1943, ko je začela z obratovanjem električna centrala Brestanica (takratni Reichenburg), odide tja in se poveže z Javoričem, vseskozi pa ostane zveza med aktivisti in tako je moč razložiti, čemu se je Jožetov »primer-znašel med partizanskimi domačijami: Senovo, rudniki, Zidani most, revirji nasploh, so bili na moč gostoljubna, a tudi dojemljiva srelnja za partizansko gibanje, ki mu niso odrekli ničesar, četudi knapovski in železničarški otroci sami čestokrat niso imeli kaj za pod zob.

Maja istega leta odide k partizanom.

»Sel bi prej, vendar je Javorič kategorično zavrnil moje želje, češ, tukaj si potrebniji! Kdor pozna navade in običaje tistega časa, ve, da je bil posameznik le delček neke, čestokrat nevidne celote, ki jo je bilo treba ubogati.«

Poslej je Jože kot borec Kozjanskega odreda na Bohorju delal bunkerje za prehrano, pozneje pa tudi za potrebe okrajnega političnega vodstva.

Na Štajersko je prišla Štirinajsta divizija in v Golobu se je odrgalo, završalo kot spomladanski vetrovi... vendar: tri dni po prihodu borcev so ga poslali v Maribor, na pregled pljuč. Zdravnik je bil sila zvedavo bitje, kar preveč. Natanko mu je moral povedati, kako je uspela divizija, koliko žrtev je imel sovražnik, kaj je povzročil njen prihod med domačini: Golob se je znašel v precepu. Kaj je pravzaprav s tem človekom, se je vpraševal, stisnjen med vest in prijaznim obrazom. Možakar ga je kaj hitro, z dovolj razpoznavnim znamenjem, pomiril: bil je - partizanska veza!

Jože je dočakal svobodo, se zaposlil v elektrarni in - odšel v pokoj, zgradil hišico in sedaj spet dela. Tako je navajen. Ob mojem obisku je kopal krompir, čakal na ženo, ki je prav tako čakala nanj - v bolnici v Novem mestu. Čakal je borec na borko življenjsko družico in mu je bilo hudo. Da bi le kmalu prišla, se je skrušil vase - vendarle obdržal trdnost. Tega človeka navadi življenje.